

PETER DE ZWAAN

BOUWBONJE OM EEN STAALSKELET

Bouwbonje om een staalskelet

© Copyright 1992 Uitgeverij De Eekhoorn BV, Apeldoorn
Zetwerk: XV-Zetterij Duiven/Druk: Rotatie Boekendruk B.V.

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN
HAAG

Zwaan, Peter de

Bouwbonje om een staalskelet/Peter de Zwaan -
Apeldoorn: De Eekhoorn - (Bob Eversserie ; B 39)
ISBN 90 6056 494 4
UDC 82-92 NUGI 220
Trefw.: jeugdboeken; verhalen.

**Bouwbonje om
een staalskelet**

door
PETER DE ZWAAN

Omslag Bert Zeijlstra

Uitgeverij De Eekhoorn

*Wat kan er nou gebeuren in een
nieuwbouwwijk in Londen?*

Om precies vier minuten over twee vond Bob Evers in een gedeukte metalen afvalbak een gescheurde paraplu en hij had het gevoel dat die vondst het beste was dat hem die dag was overkomen.

Hij opende de paraplu, merkte dat ruim de helft van de baleinen nog werkte en keek met een tevreden gezicht door een scheur naar de loodgrijze hemel.

Met het hoofd een beetje scheef luisterde hij naar het getik van de druppels op het scherm. Ze klonken niet hard, het was meer of je ergens in de verte een douche hoorde ruisen.

Maar je werd er wel nat van, dat had hij zojuist aan den lijve ondervonden. Regen was het niet, maar miezer is erger. Je hebt de neiging miezer te negeren en voor je het weet ben je kleddernat.

‘Lekker land,’ zei Bob tegen de afvalbak. ‘Moet je zien hier. Modder, een weg waar de stukken van zijn afgesprongen, metershoog onkruid en gebouwen die langzaam bezig zijn spontaan in puin te zijgen. Waarom in de naam van alles wat redelijk is heb ik me laten overhalen om een kijkje te gaan nemen in dit huiveringwekkende oord.’

Hij keek naar een waterstraaltje dat halverwege de paraplu een gaatje had gevonden en op de neus van een van zijn bemodderde schoenen uiteenspatte.

‘Docklands, wat een plaats. Londens glorie noemen ze het. Dat haal je de lierelore. Een plaats waar ze afval verbranden is gezelliger, daar zijn in elk geval mensen. Of zou ik verdwaald zijn? Eens kijken wat de heer Nicholson ervan zegt.’

Hij klemde de steel van de paraplu onder zijn oksel en pakte met vochtige vingers de ‘London Streetfinder’ uit zijn zak, de stratengids van Londen zoals die was samengesteld door Nicholson. De man was er blijkbaar trots op geweest en had zijn naam in grote letters laten vermelden op het omslag. Bob keek ernaar en probeerde te ontdekken wat er de reden van was. Had die

Nicholson soms nieuwe straten bedacht of een gehele eigen naamgeving ontwikkeld?

Hij haalde zijn schouders op: 'Een plattegrond is een plattegrond zou je denken, het doet er weinig toe of meneer Pieterse er een boekje van maakt, of mevrouw Janssen. Waar zou ik hier zijn?'

Hij keek om zich heen, maar zag geen straatnaam. Dat was in redelijkheid ook niet te verwachten, gaf hij toe. Zelfs afgemeten, fantasieloze, maar o zo degelijke Engelsen gaan geen bordjes spijkeren tegen palen die doelloos scheef staan te hangen in een landschap vol slooppanden, afgesleten bolders en doorgeroeste kranen.

Bob Evers bezat een zuiver gevoel voor richting en hij wist dat ergens in noordoostelijke richting de straat moest zijn waarnaar hij op weg was.

Met een vuile nagel liep hij langs de krul die de Thames in het dokkengebied van Londen maakt.

'Yabsley Street, zowaar, daar is hij toch. En nou eens kijken waar dat oude pakhuis van mijn vader staat. Ga er even langs, zei hij. Je bent er vlakbij en zoveel heb je toch niet te doen. Vlakbij, jawel. Even van Amsterdam naar Londen om te kijken of een in onbruik geraakt gebouw nog op zijn fundamenten staat.'

Hij schudde zich uit of hij druppels van zich af wilde slaan en liep in de richting van een immense berg puin.

Snel ging hij niet. Hij was moe, rillerig van het vocht en nijdig. Vooral nijdig en voornamelijk op zichzelf, want de jonge heer Evers was bezig aan een uitstapje dat hij schromelijk had onderschat.

Het telefoontje die ochtend had aan helderheid niets te wensen overgelaten.

Pa Evers had een klusje en dat wilde hij gedaan hebben. Vandaag nog graag, voor zijn beminde, maar helaas zelden aanspreekbare zoon zich in een nieuw avontuur zou storten dat hem op Vuurland zou doen belanden of in de sloppenwijken van Zanzibar.

Bob voerde het gesprek, terwijl hij stond uit te druipen op de tegelvloer van een van de badkamers in het grote woonhuis van de familie Roos. De vloer was koud en Bob stond van het ene

op het andere been te wippen, terwijl hij een keer of vijf 'ja' zei, tweemaal 'inderdaad, pa' en een keer 'dik voor elkaar'.

Er viel weinig meer te zeggen, want zijn vader had het gesprek niet langer gemaakt dan strikt noodzakelijk was.

'In Londen heb ik een pakhuis. Het stond vele jaren aan Yabsley Sneet en als het niet in de Thames is gevallen, dan staat het er nog. Vijftien jaar geleden gebruikte ik het als opslagplaats voor motoren en machineonderdelen die ik van Pittsburgh naar Londen exporteerde. Het hele gebied daar is in verval geraakt, het pakhuis inclusief. Vijf jaar geleden was het misschien een paar duizend gulden waard, maar de grondprijzen in het stuk van Londen dat ze Docklands noemen zijn krankzinnig gestegen. Van veertig gulden de vierkante meter tot meer dan vierduizend. Het hele gebouw doet er niets meer toe. De grond is al vele malen meer waard dan het gebouw ooit is geweest, maar ik wil weten in welke staat het is. Pak het vliegtuig, ga kijken en breng verslag uit. De groeten van iedereen hier en bel als je meer weet. Bye.'

'De groeten terug,' zei Bob tegen de zoemende hoorn. Hij legde op en begon zich af te drogen.

Tegen de tijd dat hij was aangekleed had Arie met Schiphol gebeld.

'Over anderhalf uur gaat er een BOAC-machine. Ik heb een plaats besteld. Het is zaterdag en dan is er ruimte genoeg.'

'Eén plaats?'

'Wat dacht je dan. Drie? Ik heb mijn vader beloofd eindelijk iets nuttigs te gaan doen in de rederij. Zelfs in de weekeinden varen er boten zoals je weet en het schijnt tijd te worden dat ik ze de weg leer wijzen of zoiets. Jan zit al weer achter een computer. Sinds hij die fanaat heeft getroffen, is hij bijna even getikt aan het worden. Het is nog een wonder dat hij zich af en toe een avond vrijmaakt.'

Bob trok zijn vingers door zijn vochtige haar. 'Dat werken wordt een probleem, hè?'

'Wist je toch? Wisten we al jaren. We worden geacht eindelijk iets moois te gaan doen in wat ze tegenwoordig arbeidsproces noemen. We hebben jarenlang de kantjes eraf gelopen en...'

Arie hield op toen Bob protesterende geluiden maakte.

‘Ho wat, jij. Hoezo kantjes eraf gelopen. We werken ons al jaren een ongeluk. Een beetje buitenissig werk, dat geef ik toe. Hier een bandiet uitgekleeft, daar een dief op de kop getikt, maar wel steeds met leuke financiële resultaten. Daar heeft zuinige Jan wel voor gezorgd.’

Arie blies zijn besproete, bolle gezicht een beetje ronder. ‘Dat telt nou net niet, man. We hebben duizenden guldens verdiend met al dat gerag en geraus. Meer dan honderdduizenden keurige kantoortypes ooit zullen verdienen, maar geen mens telt dat mee. Wij zijn losbollen, we doen maar wat. We zwerven over de wereld.’

Bob knikte instemmend. ‘Laten ons neerslaan met voorwerpen vervaardigd van alle soorten hout dat wil groeien.’

‘Laten ons beschieten met vijftien verschillende soorten kogels.’

‘Worden van hot naar her gejaagd.’

‘Slapen te weinig, sjouwen uren met een lege maag.’

‘Maar dat we echt werken. Nou, nee. Lanterfanter, dat zijn we.’

Arie sloeg met een vuist op de palm van zijn andere hand. ‘En het gekke is dat in het begin iedereen het prachtig vond. Onze belevenissen in de Stille Zuidzee stonden in alle kranten. Maar die tijd is voorbij. Het is net of de algemene mening nu is dat het maar eens afgelopen moet zijn.’

‘Maar er is niemand die dat echt zegt.’

‘Precies, Bobbie. Niemand zegt: zoek een baan, maar zo af en toe vind ik wel een krant naast mijn ontbijtbord en die krant is opengeslagen op de pagina met de personeelsadvertenties.

‘Of we krijgen klusjes op ons dak van onze vaders, want als zij in de knoei zitten, dan krijgen we wel spoedopdrachten met een hoog gevarenrisico.’

Arie schudde zijn dikke, rode hoofd. ‘Maar dat wordt ook al minder, joh. Neem nou dat telefoontje van vanmorgen. Het is een koud kunstje om te weten te komen in welke staat een gebouw verkeert. Je belt een makelaar in Londen en een paar uur later weet je het. Maar, nee, jij moet eropaf. Als dat geen duidelijk teken is, wat dan wel?’

Bob schoof het gordijn opzij en keek naar buiten. ‘Het is ook

nog hondeweer. Grijszucht, motregen en af en toe van die windvlagen waardoor de druppels naar boven lijken te vliegen.'

'Dat is in Engeland gegarandeerd nog erger. Het is zuidwestenwind dus die regen komt daarvandaan. Rechtstreeks uit Ierland, daar maken ze dat ellendeweer, weet je dat? Geen bui of hij is vervaardigd door Ieren.'

Bob keek somber. 'De koudste zomermaand in jaren. Regen. Valt er niets te avonturen in de Sahara?'

'In die buurt zijn we al geweest,' zei Arie kort. 'En daar was het ook maar een matig genoeg, met al die hitte. Ik moet zo weg en jij moet opschieten.' Hij liep naar de deur en bleef daar staan aarzelen. Zijn achterwerk hing nog als een massale Maagdenburger halvebol in de douchecel toen zijn ronde hoofd langzaam om de post van de deur verscheen.

'Hé, Bobbie.'

'Mot je, nijlpaard.'

'Wij, eh, wij werken hier, maar denk je eraan dat we tuk zijn op noodweer?'

Bob begreep de opmerking niet. 'Noodweer? Hondeweer zul je bedoelen.'

'Noodweer, Bobbie. We hebben hier een spreekwoord: noodweer breekt wet. Als jij in Londen tegen een avontuur mocht oplopen, dan moet je absoluut om hulp vragen. Noodweer, noemen we dat. Eén kreet en we komen eraan. Een mini-avontuur, desnoods een vaag vermoeden van het begin van een piepklein avontuurtje is al voldoende. Vast werk is nuttig, hoor, en miljoenen mensen zijn er blij mee, maar ik word er onrustig van en Jan was gisteren al niet te harden.'

Bob grijnsde breed. 'Heus wel. En maak je maar geen zorgen, de praktijk heeft geleerd dat avontuur aan ons klit als ijzervijlsel aan een magneet, of we willen of niet.'

'In Londen? Wat kan er nu gebeuren in Londen?'

'Moet jij zeggen na je avonturen als geheim agent, daar. Maak je maar niet druk, we vinden wel wat, heus wel.'

'Als je het maar in de gaten blijft houden,' zei Arie dreigend.

'Het mooiste weer is noodweer, vergeet het niet.'

Twee uur later zat Bob in het vliegtuig.

De vlucht Schiphol-Heathrow duurt minder dan een uur en de Engelse douane maakt zich niet druk om redelijk geklede, niet al te nonchalant geknipte, jeugdige Amerikanen. Bob kon vrijwel in een ruk doorlopen naar de ondergrondse en iets na het middaguur stond hij bij Tower Bridge, de halte die het dichtst bij het gebied met een oppervlakte van twintig vierkante kilometer ligt, dat Docklands wordt genoemd.

Hij keek naar de leikleurige hemel, zette huiverend de kraag van zijn jack op en maakte een fout waar hij lang spijt van zou hebben: hij ging op pad zonder zich behoorlijk voor te bereiden en zonder te eten.

Doorpakken, dacht hij, meteen eventjes naar dat pakhuis en wegwezen. Eten kan ik later wel. Of daar bij die dokken, eventueel. Het barst in deze stad van de eettentent.

Het eerste stuk verliep voorspoedig. In het Docklandsgebied is een bovengrondse metrolijn. Die is gek genoeg niet aangesloten op het oude metrosysteem in de rest van de stad, maar er staan borden en pijlen bij de vleet.

Bob hoefde niets anders te doen dan zich aan te sluiten bij een groepje toeristen en mee te lopen. Op het station Tower Gateway schoven ze allemaal een moderne trein in. Het duurde twee haltes voordat het tot Bob doordrong hoe modern de trein eigenlijk wel was.

Er is geen bestuurder, schoot het door hem heen toen hij meters boven een gebied reed met honderden nieuwbouwhuizen en kantoorcomplexen. De voorkant van het treinstel was geheel leeg en een ogenblik dacht Bob dat hij in een spooktrein zat. De andere reizigers keken echter of het zo hoorde en toen de trein rustig afremde bij het volgende station, besepte hij dat computers het mensenwerk hadden overgenomen.

Zoiets is te verwachten, vond hij, waarom zou je een bestuurder laten remmen als een computer het ook kan. Maar waarom in naam van alles wat redelijk is stellen ze dan wel een conducteur aan? Kan zo'n man er niet gewoon een beetje bij sturen?

Bob was zich nog steeds het hoofd aan het breken over deze vorm van Engelse gekte, toen hij druipend door een bouwgebied in het centrum van Docklands liep. Niemand was bij zijn halte

uitgestapt en na tien minuten had hij het gevoel dat hij alleen op de wereld was. In de verte klonk het stadslawaai en ergens achter hem was iemand aan het spelen met een soort pneumatische hamer, maar in zijn directe omgeving was geen vorm van leven. Hij zag een afvalbak en die bevatte de paraplu. Het gescheurde geval beschermde hem tegen de meeste regen, maar voorkwam niet dat zijn broekspijpen vanaf de knieën doorweekt raakten. Bij sommige felle windvlagen zagen sommige druppels zelfs kans zijn kin te bereiken.

Tegen de tijd dat Bob de berg puin begon te rondren waarachter hij Yabsley Street vermoedde, had hij schoon genoeg van Londen en zijn nieuwbouwwijken.

Hij schopte nijdig tegen een stuk hout, gromde zacht toen hij zijn teen pijn deed en schrok op. Het hout zeilde over een hoopje stenen en raakte daar iets dat geluid gaf. Een seconde later schoot een grijze kat tevoorschijn. Het beest bleef staan met stijve poten en opgezette haren.

‘Dag kat,’ zei Bob. ‘Je ziet eruit of je ook honger hebt.’

De kat blies nijdig, liet toen zijn dikke staart zakken en liep een paar passen achteruit.

‘Niemand houdt van me,’ zei Bob.

Hij liep door en merkte dat de kat hem achterna kwam. Het beest liep een eindje mee, nam dan plotseling een sprint in een willekeurige richting om vervolgens even snel terug te komen.

Bob lette er in het begin nauwelijks op, maar na een poosje veranderde dat. Er is iets met dat beest, dacht hij. Er klopt iets niet.

Hij had tweehonderd meter wandelen nodig om te bedenken wat er vreemd was aan het beest.

Het gedraagt zich als een hond, dat is het, schoot hem te binnen. Een hond holt mee en maakt omweggetjes en die gekke poes doet dat ook.

Hij bleef staan en zette een hand op een knie. ‘Kom dan, poes,’ riep hij lokkend. ‘Kom dan, maf beest. Je bent in de war door het weer. Je bent een kat. Een kat holt niet, een kat sluipt en springt. Spring eens, stom dier.’

De kat rende een eindje weg, keek schuin achterom alsof hij wilde zien of zijn speelkameraad meedeed en sprintte terug.

‘Gek,’ zei Bob. ‘Jij bent stapelgek. Ben jij nou een kat? Smeer hem, beest, anders geef ik je een hondenaam.’

Hij liep door over een bouwweg van klinkers die door zware auto’s uit elkaar waren gereden. Links van hem zag hij de fundamenten van nieuwbouw, rechts stonden halfingestorte schuren.

De kat liep nog steeds achter hem aan toen hij geluiden hoorde die van een paar honderd meter afstand leken te komen.

‘Zowaar,’ zei hij tevreden. ‘Er zijn mensen. Zou er iemand aan het werk zijn?’

Hij liep langs de laatste schuur en bleef met open mond staan.

Voor verbazing was zeker wel enige reden, want voor hem waren arbeiders bezig aan een gebouw dat een uiterst ongebruikelijke vorm had.

Op twee grote V-vormige pijlers was het stalen geraamte te zien van een bouwlaag die een meter of veertig breed was. Er bovenop was het skelet gemonteerd van een verdieping die aan weerszijden enkele meters breder was, waardoor het zijaanzicht iets had van een piramide die op de kop stond.

Snel telde Bob het aantal verdiepingen. ‘Zes, maar het worden er meer, want die klont beton daar in het midden is beduidend hoger. Dat hele geval wordt wel een verdieping of tien, elf.’

Langzaam liep hij op het wonderlijke bouwsel af, terwijl hij nieuwsgierig in het rond keek. Aan de rechterkant lag een vrijwel kaal terrein met erachter een paar rijen kleine, oude huizen. Voor het gebouw lagen stapels ijzeren balken, hopen zand en planken tussen bouwketen en een halfronde, ijzeren loods. Links van het gebouw stonden een paar vrachtwagens en enkele tientallen personenauto’s. Boven het stalen bouwsel waren de lange armen van kranen vaag zichtbaar tegen de lucht die steeds dichter trok.

Hij naderde het gebouw met enige voorzichtigheid, want het terrein waar hij nu overliep was aanzienlijk minder vlak dan het van een afstandje had geleken. Stukken muur staken boven de zwarte grond uit, kuilen waren halfoverdekt met onkruid en overal lagen stapels schroot, gebroken balken met kromme, roestige spijkers en stenen met klonten cement eraan.

Het terrein was doorsneden met smalle looppaden die modderig

waren en die met grote bochten om de obstakels voerden. De zijkanten van de paden waren minder weggetrapt dan het midden en Bob probeerde door voorzichtig langs de rand te lopen de meeste plassen te vermijden. Hij had een tijdlang meer oog voor het pad dan voor het bouwsel en daardoor miste hij bijna de val van een grote ijzeren plaat.

Langs de randen van het gebouw liepen steigers. Ze waren gemaakt van ijzeren buizen waarop planken waren gelegd. Om te voorkomen dat gereedschap en materialen van de steigers konden vallen, waren opstaande randen gemaakt door tegen de buizen lange staalplaten te zetten. Een van die platen hing aan eindje over en Bob zag dat hij zacht deinde als een windvlaag langs het gebouw streek.

Die windvlagen hadden lang niet allemaal dezelfde kracht. Perioden die bijna windstil leken, werden afgewisseld door vlagen die de regen bijna horizontaal naar beneden sloegen en zo'n kracht hadden dat Bob de paraplu met beide handen moest vasthouden.

Toen hij op minder dan vijftien meter van het bouwwerk was kwam er een vlag die er een schepje bovenop legde. Bob hoorde de wind fluiten en voelde hoe het regenscherm werd omgeblazen. Vrijwel tegelijkertijd zag hij dat de ijzeren plaat verder over de rand van de derde verdieping schoof. Terwijl hij de paraplu weer in de juiste vorm probeerde te drukken, zag hij bovendien dat de kat die als een uitgelaten kalf door het terrein had lopen springen bezig was aan een renpartij die hem precies onder de hoek van het gebouw zou brengen, waar de plaat nu wapperde als een dolgedraaid papieren molentje.

Bob liet de paraplu los. 'Ga weg, stomme kat,' brulde hij, maar hij wist dat tegen dit soort vlagen niet op te schreeuwen viel. Hij pakte een stuk steen en wierp dat in de richting van de kat. De afstand tot de linkerhoek was een meter of twintig en de steen was zwaarder dan Bob had verwacht. Hij zag het stuk tollen in de lucht en na een meter of tien als een bom neerstorten op een personenauto. Op vrijwel hetzelfde ogenblik kwam de lap staal naar beneden. Hij zeilde van een hoogte van een meter of vijftien een klein eindje met de wind mee, als een blad dat een sier-

lijke baan beschrijft, kantelde toen met een punt naar beneden en boorde zich vervolgens met een punt in de cabine van een van de vrachtwagens.

De gevolgen waren opzienbarend. Het was of er algemeen alarm was gegeven. Uit de keten, de loods, een van de auto's, overall kwamen mensen vandaan, van wie enkelen gewapend waren met hamers en koevoeten in Bobs richting renden en in minder dan geen tijd had hij dertig man om zich heenstaan. Toen ze hem geheel hadden ingesloten, bleven ze staan. Ze zeiden geen woord, maar keken grimmig en Bob voelde het koude zweet uitbreken.

Wat is dit nou, vroeg hij zich af. Zouden die lui denken dat ik die plaat naar beneden heb getoverd?

Hij keek op toen een man zich uit de kring losmaakte en voor hem ging staan. Hij was groot, breed en had een grof gezicht met een snor waarvan de punten naar beneden waren gericht. Hij leek een beetje op een droef kijkende hond. Maar zijn ogen keken allerminst droef. Ze stonden helder en zeer kwaad.

'Die auto,' zei hij, 'die auto is van mijn.'

Zijn accent was dik en Bob had enige moeite hem te verstaan.

'Welke? Die personenauto? Sorry hoor, maar ik zag die plaat vallen en ik wilde een kat waarschuwen.'

Er ging een spottend gelach op.

Snorremans lachte ook, al was het grimmig. 'Een kat.'

Bob voelde zich weer warm worden. 'Een kat,' zei hij zwak.

De man tegenover hem keek om zich heen. 'Een kat,' zei hij op een toon alsof het een dier betrof dat in de Docklands nimmer was aanschouwd. 'Heeft iemand hier ooit een kat gezien?'

Dat hadden de mannen die met duidelijk plezier stonden toe te kijken niet en ze zeiden het volmondig.

'Echt waar,' zei Bob. 'Ik was bang dat die plaat op de kat zou vallen.'

De snor keek hem lang aan. Hij hield het hoofd een stukje vooruitgeschoven alsof hij oefeningen voor zijn nekspieren deed.

'Jij bent geen Engelsman,' zei hij.

Bob schudde het hoofd. 'Nee. Ik ben geen Engelsman.'

'Canadees,' zei de man. Hij keek de kring rond. 'Hier hebbe we

een van die Canadese stukken ongeluk waar we nu al weke last van hebbe. Eerst kwame ze ons vertellen hoe we ons werk moete doen en nu gooie ze stene tege onze auto's.'

Er klonk enig geloei uit de groep en Bob zag dat een paar hamers omhooggingen.

Hij spreidde zijn armen. 'Ik ben Amerikaan, geen Canadees.'

'Jij bent Canadees,' zei de snor en zijn stem liet geen mogelijkheid open tot tegenspraak. 'Jij bent zo'n Canadees stuk verdriet dat alles beter weet, maar ik zal het je aflere, hier en meteen.'

Hij deed een stap naar voren en stak een grote, eeltige hand uit.

'Dat had je gedacht,' mompelde Bob. Hij draaide op zijn linkerbeen, bukte en dook onder de opgeheven arm van de snor door. Met de armen slap langs het lichaam bleef hij staan tot de snor zich eveneens had omgedraaid.

'Doe nou niet,' zei hij. 'Je hebt de verkeerde voor. Ik ben geen Canadees, geen Australiër en geen hindoestaan. Ik ben een verdwaalde Amerikaan, dat is alles.'

'Dat is alles,' deed de man hem na. 'Over twee minute ben je twee halve Canadeze. Hou hem tege, jongens.' Hij deed nu kalmer aan en kwam behoedzaam op Bob af, zijn voeten bij elke stap stevig in de modderige bodem plaatsend.

Bob deed een paar passen achteruit, maar voelde zich toen teruggeduwd worden door grinnikende arbeiders. 'Vooruit, jij. Laat nu maar eens zien dat je flink bent,' zei iemand achter hem.

Hij haalde diep adem en concentreerde zich op zijn tegenstander. Rustig, Bobbie, zei hij tegen zichzelf. Deze vent is sterk, maar niet snel. En niet slim ook, hoop ik.

Hij maakte een schijnbeweging naar rechts en liet zich meteen erna naar links vallen tot hij met zijn hand op de grond steunde. Met de rechtervoet maaide hij tegen de kuit van de snor. De man ging net niet neer. Hij zakte door zijn geraakte been en gaf een kreet van schrik.

Bob kwam snel overeind. Zo doen we dat, dacht hij. Ik ben benieuwd wat die vent nu gaat proberen.

Hij merkte het snel. Snor liet zich een stukje door de knieën zakken en kwam dichterbij als een Japanse sumo-worstelaar, een van die dikke mannen die lopen als bavianen en er lol in

hebben om een tegenstander bijna dood te drukken.

Vlak voor Bob liet hij zich op de knieën vallen en hij schepte de jongen bij zijn middel. Hij had sterke armen en hij kon goed knijpen. Bob voelde hoe zijn bovenlichaam naar achteren werd gebogen toen zijn benen los van de grond kwamen. Hij gaf drie stompen op de rug van zijn belager, maar merkte dat dat minder dan niets hielp. De man kneep en bleef knijpen en Bob voelde dat de lucht uit zijn longen werd geperst. Hij hief zijn armen en probeerde met beide handen het hoofd dat tegen zijn keel drukte opzij te duwen. Schuin onder hem hoorde hij de snor kreunen toen de man extra kracht zette. Het was nu een kwestie van doorzetten en Bob wist het. Veel zuurstof zat er niet meer in zijn longen en over enkele seconden zou hij even weerloos zijn als een panklare kip. Hij klemde zijn tanden op elkaar, liet een hand van het voorhoofd van zijn belager naar diens bovenlip glijden en gaf een ruk aan de snor.

Het was een ruk die er zijn mocht. Het was ook een ruk die resultaat opleverde. De man gaf een gesmoorde kreet en liet los. Tegelijkertijd voelde Bob zijn hand wegglijden. Hij klemde zijn vingers om een restant snor en voelde hoe haren uit de bovenlip werden getrokken.

‘Au,’ kreunde de man en hij sloeg zijn handen tegen zijn gezicht. ‘Krijg het rimram,’ snauwde Bob. Hij liet de haren los, zette een hak achter een been van zijn tegenstander en boorde zijn vuist in diens maag. De man sloeg dubbel, probeerde een stap achterwaarts te doen en viel op de grond met een plof die de modder een meter deed opspatten.

Op hetzelfde ogenblik waren er nieuwe activiteiten op het terrein die de aandacht vroegen. Vlak bij het gebouw klonk het gegrom van een auto die met grote snelheid naderbij kwam en tegelijkertijd wezen twee arbeiders omhoog naar de hoek waar de staalplaat naar beneden was komen zeilen.

Ze hoefden niets te zeggen, want de situatie was helderder dan smetvrij kristal. Twee ijzeren buizen belanceerden op de houten vloer van de steiger. Ze bewogen op en neer in de wind en rolden bij elke beweging iets verder over de rand.

‘Auto,’ riep iemand. Anderen hadden het gevaar ook gezien.

Een terreinwagen naderde van de linkerkant. De chauffeur reed hard en zijn auto danste door de kuilen. De wagen reed precies langs de vrachtwagen die door de ijzeren plaat was getroffen toen de eerste buis naar beneden kwam. De buis zeilde niet, maar viel als een speer. Ze zou zich in de terreinwagen hebben geboord als de chauffeur niet had gereageerd op de de heftige bewegingen van de arbeiders. Hij gaf een zwieper aan het stuur en de auto schoot in een hoek van vrijwel negentig graden opzij. Vlak bij een van de grote V-constructies die het gebouw schraagden kwam de wagen tot stilstand.

Een man in een keurig grijs pak stapte uit. Hij keek naar de buis die op drie meter van de terreinwagen rechtop in de grond was blijven staan en veegde zijn voorhoofd af.

Hij slikte hoorbaar en vroeg met een stem waarin doorklonk dat hij zich probeerde te beheersen: ‘Wat is dit?’

Een man in een vuile overall wees naar boven. ‘Ongelukje, baas,’ zei hij kort. ‘Eerst een plaat staal en nu buizen. Daar komt nummer twee.’

Iedereen op het terrein keek naar de tweede buis. Ze kwam op minder dan een meter afstand van de eerste terecht op een kei, maakte een huppel en viel rinkelend tegen een ijzeren balk.

De man in het grijs slikte weer. ‘Juist,’ zei hij. ‘Een ongelukje.’ Woede trilde door in zijn stem en even later moest hij afreageren. Hij sloeg met een vuist tegen zijn auto en maakte met dezelfde hand wilde bewegingen.

‘En hoe komt dat nou weer. Kan een van de heren me vertellen waarom hier alles wat los en vast zit naar beneden komt alsof er geen veiligheidsvoorschriften zijn?’

De man met de overall leek zichzelf tot woordvoerder te hebben benoemd. ‘Geen idee, baas. Alles was in orde. We zijn voorzichtig tegenwoordig, dat weet u. We hadden schaft en zaten te eten toen die plaat op een vrachtwagen stortte. Ik heb geen idee hoe het kon. Volgens mij was alles veilig.’

‘Je ziet het. Wat je veilig noemt.’ De man in het grijs was even stil en stampte toen nijdig op de grond. ‘Maar dit kan niet doorgaan. Dit kan beslist niet doorgaan. Het hoeveelste ongeluk is dit nu al?’ Hij stak zijn kaak naar voren en keek de kring rond.

Het was duidelijk dat hij geen antwoord verwachtte. ‘Het achtste? Het elfde? We liggen een halve week achter op het meest slome schema. Weten jullie wat dat betekent?’

Hij keek nu strak naar de man met de overall. Die haalde gelaten de schouders op. ‘Heus wel. We werken niet voor niets op zaterdag. Maar het gebeurt gewoon. Het is iets... iets... duivels, ik weet niet.’

‘Duivels,’ herhaalde de man in het grijs vol minachting. ‘Niks duivel. Opzet, zul je bedoelen. Of denken de heren dat staalplaten uit eigen beweging door de lucht gaan vliegen.’

Dat dachten de heren beslist niet. Ze schuifelden heen en weer en keken naar de grond.

De aandacht van de man richtte zich nu op de snor die nog steeds met een knie op de grond zat, de ene hand tegen het hoofd, de andere tegen de maag gedrukt.

‘Wat is dat?’

‘Ruzietje, baas. Die knul daar heeft een kei tegen de auto van Nicholas gegooid en Nicholas wilde hem duidelijk maken dat zoiets niet hoort.’

De baas keek van Bob naar de grote man. ‘Met opzienbarend resultaat, zo te zien. Wat is dat voor jongen?’

De woordvoerder kwam snel een stap dichterbij. ‘Een Canadees, baas,’ zei hij gretig. ‘Tenminste, dat denken we.’

De man knikte. ‘Denken jullie. Dénken. Ik wou dat iemand hier wist hoe dat moest.’

Hij schudde zijn schouders, alsof hij zichzelf in model wilde duwen en begon snel orders te geven.

‘Aan het werk jullie. Jij en jij, naar die vrachtwagen. Zoek uit wat de schade is en haal die plaat weg.’ Hij keek naar de man in de overall. ‘Jij, Geoff, zorg ervoor dat een paar mensen boven de zaak controleren. De anderen gaan aan het werk, de schaft is voorbij.’

Hij bleef staan tot iedereen van het terrein voor het gebouw verdwenen was en wendde zich toen tot Bob.

‘Een Canadees, hè?’ zei hij nadenkend.

Bob die rustig was blijven staan, schudde het hoofd. ‘Amerikaan,’ zei hij. ‘Het spijt me, maar ik kan er niets anders van

maken. Voor Canadezen moet u ergens anders zijn.’
De man trok een kwaad gezicht. ‘En jij weet zeker wel waar.’
Hij stak een stompe vinger uit en wees naar een van de keten.
‘Kom mee naar mijn kantoor, jij. We zullen eens uitzoeken of we
aan al dat gedonder hier een einde kunnen maken. Als we zo
doorgaan komt dit gebouw nooit af. We zijn al veel en veel te
laat.’

Problemen van een getergde bouwbaas

De man in het grijze pak gooide de deur met een bons achter zich dicht, liep naar het midden van het kantoor en bleef daar wijdbeens staan.

Hij stak weer een van zijn stompe vingers uit en priemde ermee naar Bobs borst.

‘Zo, en nu wil ik meteen, en in ordelijke en begrijpelijke zinnen, weten waardoor die bonje daarnet is ontstaan.’

Bob haalde de schouders op. ‘Ik zou het niet weten. Uw mensen reageerden een beetje overspannen.’

De man haalde diep adem en blies zijn wangen bol. Door de druk werd het onderste deel van zijn hoofd rood. Na een paar seconden liet hij de lucht met een plof ontsnappen.

‘Overspannen. Dat haalt je de laaiende loeiende koekoek, met je overspannen. Als dit hier zo doorgaat met een ongeluk hier en een tegenvaller daar, dan komen er straks brokken waar geen repareren aan is. Dan davert iemand het ziekenhuis in en begint het gedonder pas goed.’ Hij maakte een beweging of hij een voorwerp wegschopte, wreef toen langs zijn voorhoofd en trok er een kale, houten stoel bij.

‘Ga ook zitten,’ zei hij met een hoofdknik. ‘Laten we dit met enige rust doornemen.’ Hij haalde weer diep adem. ‘Mijn naam is Burns. Ron Burns. Ik ben degene die dat gekkenhuis daarbuiten leiding probeert te geven. Het is de bedoeling dat we een staalskelet maken voor een gebouw met tien verdiepingen. Op dit ogenblik zijn we nauwelijks halverwege en iedereen is bezig grondig getikt te worden. Als we zo doorgaan, dan komt straks de grote baas voor de tweede keer binnen een week hier op bezoek en dan schopt hij ons met zo’n boog op de keien dat we terugkaatsen en op de vierde verdieping blijven hangen.’ Hij keek Bob met felle ogen aan. ‘Misschien begrijp je dat ik niet in een optimaal blijie bui ben. Ga me dus niet zitten vernaggelen of zitten stangen, maar vertel wat ik weten wil. Wie ben jij en wat doe je hier?’

Bob was rustig op een tweede, even kale stoel gaan zitten en had de man oplettend aangekeken. Een paar dingen waren hem aan de toespraak opgevallen.

‘Ik ben Bob Evers,’ zei hij. ‘Ik kom oorspronkelijk uit Pittsburgh waar mijn vader een fabriek heeft en ik ben Amerikaan. Net als u.’

De man tegenover hem keek hem met grote ogen aan: ‘Hoe kom je daarbij? Dat ik Amerikaan ben, bedoel ik.’

‘U bent geen Engelsman. Een Engelsman stelt zich niet voor met zijn voornaam. Hij noemt zijn achternaam en steekt zijn hand uit. U hebt die typisch Amerikaanse aanpak die ik ken van mijn vader en van zijn relaties. Bovendien herken ik een Amerikaans accent. Engels is wel een tikkeltje bekakter.’

De man tegenover hem trok aan zijn onderlip en toonde een stel regelmatige, keurig gepolijste tanden.

‘Juist,’ zei hij. ‘Raak. Bijna in elk geval. Ik ben Canadees. Wat doet een Amerikaanse jongen midden in een druilerig weekeinde op een bouwterrein waar hij niets te maken heeft?’

‘Verdwalen,’ zei Bob effen. ‘Hij loopt daar te verdwalen en nat te miezeren.. Denk vooral niet dat ik hier voor mijn lol ga vechten tegen een klein model tank met grote vuisten en een aangebrand karakter.’

‘Wat doe je wel voor je lol? Sabotage plegen aan gebouwen?’

Bob kneep zijn ogen tot spleetjes. Er waren een paar ideeën bij hem opgekomen en ze begonnen vorm te krijgen. Hij wist niet veel van bouw en bouwplannen, maar hij wist wel dat het geen bedrijfstak is waarin mensen snel overstuur raken. De manier waarop de arbeiders hadden gereageerd en waarop deze Burns zijn vragen stelde waren ongebruikelijk en opmerkingen over ongelukken, vertraging en sabotage sloten daar wonderwel bij aan.

‘Ik ben vanmorgen uit Amsterdam gekomen,’ zei hij rustig. ‘Met het BOAC-toestel. Een half etmaal geleden zat ik in het huis van een dik, rood vriendje. Dat is te controleren. Vanmorgen werd ik gebeld door mijn vader uit Pittsburgh met het verzoek een kijkje te nemen bij een pakhuis aan Yabsley Street. Dat pakhuis is van mijn vader en hij wil weten in welke staat het ver-

keert. Dat is ook te controleren.' Hij wees naar een telefoon op een tafel vol papieren, volle asbakken en potloden. 'Ga uw gang.'

Burns volgde aarzelend zijn blik. 'Dat kan wachten,' zei hij kregelig. 'Vertel me eerst maar eens waarom het daarnet tot vechten kwam.'

'Door een kat. Niet lachen, het is zo. Ergens in deze Docklandswoestenberg dook een kat op. Het beest liep met me mee. Het rende een beetje rond en toen we bij dit gebouw waren liep het precies naar de hoek waar een staalplaat wapperde. Ik was bang dat het stuk ijzer op die kat zou vallen en gooide een steen naar het beest. De worp was niet best. Ik raakte een auto en op hetzelfde ogenblik walste een lawine mensen uit alle hoeken en gaten van dit gebouw zo'n beetje over me heen. Een vent met een snor wilde vechten.'

'Maar kreeg geen kans,' zei Burns met een stem waarin waardering doorklonk. 'Die Nicholas is even breed als hij hoog is. Hoe komt het dat hij je niet een halve meter onder de grond stampte?'

'Hij had pech,' zei Bob kort. 'Of ik had geluk, dat is maar net hoe je het bekijkt.'

Burns keek hem een poosje aan en stak toen zijn hand uit. 'Heb je een paspoort? Iets waaraan ik kan zien dat je inderdaad uit Pittsburgh komt?'

Bob gaf zonder commentaar zijn pas en bleef rustig zitten, terwijl Burns de stempels bekeek.

'Je hebt heel wat gezien van de wereld.'

Bob knikte.

'Een beetje veel voor een jongen van jouw leeftijd.' De stem van Burns werd scherper. 'Een beetje erg veel zelfs. Misschien moet ik toch Pittsburgh en Amsterdam maar eens bellen.'

'Misschien sta ik wel op en loop ik weg,' zei Bob.

Burns gooide hem het paspoort toe. 'Misschien, maar misschien ook niet. Ik denk van niet.'

Nu was het Bobs beurt om verbaasd te kijken. 'En waarom niet?' 'Omdat het van tweeën een is. Of je bent een handige bliksem die me een verhaal op de mouw speldt, waar fantasiefiguren als Moeder de Gans alleen maar van kunnen dromen, of je bent het

nieuwsgierige type dat het toch niet kan laten zijn neus overal in te steken.’ Burns tikte met een voet op de houten vloer. ‘Als je weg wilt loop je weg. Tot ziens.’

Bob bleef zitten. Ze keken elkaar aan en bleven kijken tot Burns, na een extra roffeltje, met een ruk ging staan. ‘Ik kan je er ook uit laten gooien, natuurlijk.’

Bob knikte vriendelijk. ‘Dat kan, maar vergis u niet, ik ben niet alleen nieuwsgierig, ik ben ook heel stijfkoppig. Ik ben terug voor u ienemienemut kunt zeggen.’

Burns liep naar een raam en keek naar boven. Drie mannen waren bezig de steiger te repareren op de plaats waar de staalplaat was gevallen. De aanblik leek hem opnieuw nijdig te maken.

‘Ik zeg nooit ienemiene en zeker geen mut,’ snauwde hij. ‘Snap je dat nou. Snap je nou hoe zomaar een plaat ijzer van die steiger kan zeilen? Ervaren vaklui zijn ermee bezig geweest. We barsten hier van de voorschriften en die worden nauwkeurig opgevolgd. Zeker de laatste weken, na al dat geduvel. Een toch... toch gebeurt er weer wat.’ Hij draaide zich met een ruk om. ‘Wat doe je hier nog?’

‘Wachten,’ zei Bob. ‘Ik wacht tot ik weet wat hier aan de hand is. Ik ben in alle rust aan komen lopen, druipend maar vreedzaam. Ik heb een kat het leven gered en als dank ben ik bedreigd door dertig bouwvakkers. Daar ga ik niet lachend aan voorbij, hoor. Zoiets roept vragen op.’

Burns keek weer naar de steigers. Hij leek de opmerkingen van Bob niet te hebben gehoord. Hij bewoog zijn lippen alsof hij aan het prevelen was en maakte de gespannen indruk van iemand die op het punt staat om te ontploffen.

‘Wat zei je? Vragen? Dat is nou precies de ellende hier. Iedereen heeft vragen. Mijn baas heeft ze, die arbeiders daar hebben ze, langzamerhand begint de bouwinspectie ook al. Maar antwoorden, ho maar. Daar komt niemand mee.’

Bob ging naast hem staan en keek mee naar de activiteiten op het bouwwerk.

‘Wat wordt dat nu precies?’

‘Een kantorencomplex. Tien verdiepingen hoog. Een klus van tegen de honderd miljoen gulden. Een van de paradepaardjes

van dit gebied hier. Dat maakt het nu juist zo erg. Als het ging om een van die fantasieloze grote hokken ,vol grauw beton en naargeestige gangen, dan zouden we ons wel redden. Maar dit hier is een prestigeobject, zo'n gebouw waar architecten en aannemers uit alle hoeken van Europa en Amerika naar komen kijken. Tot aan Japan toe. En wat moeten we ze vertellen?'

Hij werd weer boos en kletste met een hand tegen een raamspijl dat het kantoor ervan daverde. 'We moeten ze vertellen dat we achterliggen op het schema en dat we steeds verder achter komen.' Hij stak weer eens een vinger uit en Bob zag nu dat de nagel tot op het vlees was afgekloven. 'En weet je wat dat betekent, jongeman?'

'Gedonder?' zei Bob voorzichtig.

'Erger,' brieste Burns nijdig. 'Veel erger. Het betekent dat de hele logistiek in dit gebied in het gedrang komt.'

Bob stak een hand op. 'Ho wat. Wat is dat, logistiek?'

Burns leek allang niet meer op de aangebrande leider van een bouwteam. Zijn ogen schoten vuur en wat hij zei was nauwelijks tegen Bob gericht, maar meer tegen de hele wereld. Burns was aan het losbarsten en hij zat zo vol van alle narigheid waar hij mee te maken had, dat hij zijn verhaal zelfs tegen de zeven dwergen zou hebben verteld, met of zonder Sneeuwwitje.

'Logistiek, dat zijn alle bewegingen die auto's moeten maken om ons te bevoorraden.' Hij maakte een beweging die de hele Docklands omvatte.

'Het is nu zaterdag. Het is hier rustig. Er zijn plaatsen bij de vleet waar je een kanon kunt afschieten zonder hoop op klinkende resultaten. Je raakt een paar fundamenten, een stel wrakke huizen, maar daar blijft het bij. Op werkdagen is dat anders. Dan...'

Hij hield plotseling op. 'Wat weet jij van de Docklands?'

'Niets,' zei Bob waarheidsgetrouw. 'Minder dan niets. Gisteren wist ik niet van het bestaan ervan. Vanmorgen nog niet eens.'

'De Docklands is ongeveer twintig vierkante kilometer groot,' zei Burns op een toon of hij voor een klas stond. 'Het gebied heeft een waterlijn van om en nabij de negentig kilometer. Twintig jaar geleden barstte het hier van de industrie. Er waren

kades vol opslagplaatsen, pakhuizen, overlaadbedrijven, import- en exportfirma's, alles. Er waren ook droogdokken.'

De stompe vinger priemde weer naar voren. Elke keer schrok Bob zich een ongeluk en trok hij zijn maag in alsof hij een aanval verwachtte. 'Weet jij wat een droogdok is?'

'Zeker wel. Het is een reusachtig dubbelwandig geval dat leeggepompt kan worden. Je vaart een schip een dok binnen, pompt het water tussen de wanden vandaan en dok en schip stijgen. Het schip komt boven water en je kunt het opkalefateren.'

Burns keek tevreden. 'Precies. Nou, aan die dokken heeft dit gebied zijn naam te danken, aan de dokken en aan de havens natuurlijk, want daar waren er ook tientallen van. Er zijn hier reusachtig grote dokken en havens geweest, want er kwamen flinke schepen de Thames op. Maar, zoals dat vaker gaat, de schepen werden steeds groter en zoals elke rivier, slibde ook de Thames dicht. Nou kun je elke rivier uitbaggeren, maar dat is op den duur niet lonend. Je kunt baggeren tot de modder je oren uitspuit, maar een rivier blijft dichtslibben, zeker een rivier als de Thames waar toch al heel wat zandbanken in liggen. Het is een stuk handiger om de industrie dichterbij zee te verplaatsen, dat scheelt een eind varen ook.'

De industrie verdween richting oosten en de havens werden steeds moeilijker bereikbaar. Tien jaar geleden was hier bijna geen werk meer. Wat overbleef, waren hopen puin, gebouwen met ingegooide ruiten, een smak water dat steeds ondieper werd en honderden, misschien duizenden kleine huizen die werden bewoond door havenarbeiders die werkloos waren geworden en half Londen door moesten om bij hun nieuwe baas te komen. Als ze een baas vonden, tenminste, want de meesten bleven zonder werk en je kunt je voorstellen wat dat betekent. Armoede, ellende, diefstal, drugs.'

Hij stopte, keek naar een arbeider die blijkbaar iets deed wat hem niet beviel en balde een vuist. Halverwege een heftige beweging viel hij stil. Hij ging zitten en haalde zijn schouders op alsof het de moeite niet waard was om zich op te winden.

'Dat ging door tot iemand een idee kreeg. Er werd een plan ontwikkeld om de Docklands aan te pakken. Niet een beetje aan te

pakken, maar goed en grondig. Dokken en havens werden volgestort met zand en grind en er werden kantoren en gebouwen op gezet.' Hij wees in de richting van het Londense centrum. 'Hoe dichterbij je bij Tower Bridge komt, hoe meer je daar al van kunt zien. Waar we hier zitten wordt nog volop gesloopt, want al de oude troep moet tegen de vlakte. De bewoners kregen huizen elders in de stad aangeboden en de rijke jongens kwamen hiernaartoe. De grondprijzen stegen schrikbarend. Ze vlogen omhoog als een raket en tegenwoordig betaal je voor een vierkante meter hier al bijna evenveel als voor een kwadraat meter in het centrum en daar ligt de prijs op ongeveer vijfduizend gulden.'

Hij keek om zich heen alsof hij zich iets probeerde te herinneren. 'Hoe kwam ik nou op dit verhaal? O, ja, door het woord logistiek. Kijk, jongen. Er zijn natuurlijk heel wat grondspeculanten stinkendrijk geworden door die ontwikkeling. Wie hier vroeger honderd vierkante meter had gekocht voor dertig gulden de meter kan de grond voor het honderdvoudige verkopen. Dat is gebeurd en het gebeurt nog, maar de maatschappijen die de grond kochten, wilden er wel iets mee doen. Als je op een werkdag komt, dan zie je dat op een gebied van een vierkante kilometer minstens vijftig firma's als dollen aan het bouwen zijn.

Dat bouwen is het probleem niet, maar voor bouwen zijn stenen nodig, ijzeren balken, staalplaten, cement, klinknagels, beton, de ijzeren matten om het beton mee te wapenen. Al dat spul moet aangevoerd worden per vrachtwagen en dat zijn geen kleintjes. Sommige ijzeren balken zijn twintig meter lang en daar heb je flinke wagens voor nodig.'

Hij wees naar het raam. 'Een stel van die grote balken zijn in ons gebouw verwerkt. Vrachtwagens die zulke lellen ijzer vervoeren kun je niet door bochtige straten sturen. Ze moeten langs een bepaalde route. Als je één auto hebt, dan lukt dat wel. Zijn er vijf, dan valt het ook te klaren, maar hier, in dit gebied, rijden er dagelijks honderden. Er is een complete ploeg specialisten bezig om het zo uit te dokteren, dat die vrachtauto's kunnen rijden en kunnen blijven rijden. Als ze elkaar klem gaan zetten, dan gaat dat handenvol geld kosten. Begrijp je dat?'

Hij wachtte niet op een reactie, maar rommelde tussen de papieren op de houten tafel. ‘Al die vrachtwagenbewegingen vallen onder wat je met een mooi woord ‘logistiek’ noemt. Hier, op deze papieren, staat precies aangegeven welke auto wanneer wat mag vervoeren over welke weg. Weet je wat dat betekent?’ Zijn vinger schoot weer uit. ‘Het betekent dat we precies op tijd werken. Die auto’s moeten rijden en wij moeten het staal dat ze aanvoeren verwerken, want anders zitten we hier over een paar dagen tot onze nek in de ijzeren pijpen, platen en balken. We moeten ons aan het schema houden. Ik moet me aan het schema houden. Daar word ik voor betaald. Maar het lukt niet. Met geen mogelijkheid lukt het. Wat we ook proberen, steeds ondervinden we vertragingen. Materiaal verdwijnt, gereedschap wordt vernield of beschadigd, staalplaten vliegen door de lucht. En waarom?’

Hij maakte wanhopige grijpbewegingen. ‘Ik heb géén idee. Geen flauw idee en dat maakt deze hele toestand nu juist zo huiveringwekkend.’

Met die mededeling was Burns op een punt aangeland dat Bob bovenmatig interesseerde. Hij had het hele verhaal over de ontwikkeling van de Docklands boeiend gevonden, maar meer ook niet. Burns had hem niet meer verteld dan iemand die over enig geduld beschikt in kranteknipsels zou kunnen terugvinden, maar in die knipsels zou waarschijnlijk bitter weinig te lezen zijn over kleine gebeurtenissen die een schema volkomen in de war kunnen sturen.

‘U gebruikte een poosje geleden het woord sabotage. Is daar echt sprake van?’

Burns hief beide handen en liet ze slap langs het lichaam vallen. ‘Dat is een van de dingen die ik niet zeker weet. Een vermoeden, ja, maar wéten. Dat is iets heel anders, hoor. En bewijzen is natuurlijk nog veel moeilijker. We hebben hier een paar keer politie gehad. Er zijn rechercheurs geweest, maar de ongelukken zijn elke keer net zo, dat je niet kunt spreken van misdadigheid op grote schaal.’

Hij maakte weer een breed gebaar. ‘Kijk eens om je heen. Dit hele bouwterrein is meer dan een halve hectare. Nu we aan het

werk zijn, hebben we zelfs meer grond in gebruik dan we eigenlijk bezitten. We hebben een constructiewerkplaats gemaakt om bepaalde onderdelen alvast te kunnen monteren, voor ze door een van de grote kranen op hun plaats worden gezet. We hebben ruimte nodig voor onze vrachtwagens, voor onze voorraden, voor de personenauto's van de werknemers. Daar kun je wel een hek omheen zetten, maar dan toch hooguit een hek van kippegaas met een strengetje prikkeldraad. Je kunt nu eenmaal om een terrein als dit geen betonnen muur van drie meter hoog gaan metselen.

Overall waar gebouwd wordt, verdwijnt materiaal. Overall wordt weleens een hamer gepikt of een boor of een weetikwat. Dat weet iedere aannemer. De politie weet het ook en je moet haar er niet over aan het hoofd zeuren. Maar hier gebeurt veel te veel. Onderdelen laten los, platen komen omlaag. Waardoor? Slordigheid? Moedwil?

Er is in dit hele gebied een bewakingsdienst, maar we hebben bovendien een eigen nachtwaker. Tien dagen geleden kreeg de eerste man die we hadden aangesteld midden in de nacht een klap op het hoofd. Hij ligt nog steeds thuis met een barstende koppijn. In dezelfde nacht bleek een dot blank lasdraad te zijn gestolen dat nodig is voor het machinaal lassen. Niemand heeft iets aan dat spul, dus je denkt dat het draad is verdwenen met de bedoeling ons werk te vertragen. Maar het kan best zijn dat een gewone toffe jongen dacht dat hij hartstikke duur metaal aan het stelen was. Je wéét het gewoon niet.'

'En dat gaat al vanaf het ogenblik dat hier wordt gebouwd?'

Burns opende zijn mond om een van zijn haastige antwoorden te geven, maar sloot zijn kakement toen met een klap. Hij keek Bob scherp aan. 'Waarom vraag je dat?'

Bob krabde achter zijn oor. 'Al slaat u me dood, ik weet het niet precies, maar toen ik aan kwam lopen viel me op dat in het midden van het gebouw een soort betonnen toren staat. Ik heb weleens gehoord dat je een gebouw van staal in een paar weken kunt maken, maar dat voor beton meer tijd nodig is. Ik kreeg even de indruk dat al weken, misschien maanden geleden met het werk is begonnen. Die vreemde voorvallen kunnen toch niet

al maanden aan de gang zijn?’

Burns keek hem waarderend aan. ‘Je gebruikt je verstand, dat is meer dan ik de afgelopen weken van menige volwassene heb kunnen zeggen. Ik zal je globaal iets vertellen over bouwen in het algemeen. Werken met beton duurt lang. Je moet rekening houden met het klimaat. Als het vriest kun je geen beton storten. Als de regen met bakken uit de hemel komt evenmin.’ Hij keek weer naar buiten. ‘En ik verzeker je dat het hier kan regenen. Het is louter toeval als het hier droog is, geloof ik. Staalbouw gaat veel vlotter. Dat ijzer trekt zich van kou en regen niet veel aan. Zolang je kans ziet je werknemers een beetje droog te houden, kun je doorgaan.

Voor dat mooie gebouw daar is gekozen voor een combinatie. In het midden staat een soort betonnen zuil. We noemen dat een betonkern. In die kern komen de liften, de trappen, buizen voor elektrische draden en meer van die dingen. Die kern moest klaar zijn voor wij, de staalmensen, konden beginnen. De kern is volgens schema gemaakt. Niets aan de hand. Mooi, vlot vakwerk. Maar zo gauw we begonnen met de staalbouw, met de vervaardiging van het staalskelet, begon het geduvel. Dan weer dit, dan weer dat en langzaam liep ons mooie schema in het honderd.’

‘Toen ik daarbuiten ruzie had met die snor had hij het over Canadezen. Hij zei zoiets als ‘dat is een Canadees’ en hij begon erop te slaan. Kan hier sprake zijn van ruzie tussen Engelsen en mensen uit Canada?’

Burns zuchtte. ‘Dat is een van die vijf miljoen dingen die ik me voortdurend afvraag. Ik zie niet in waarom het er iets toe doet of hier wel of geen Canadezen zijn, maar eh...’

‘Dus hier zijn wel Canadezen.’

Burns knikte. ‘Ik ben Canadees. Twee van de opzichters zijn Canadees. Sommige constructeurs ook, zeker als het gaat om technische mensen. Dat is geen wonder want de opdrachtgever is een Canadees bedrijf, een beleggingsmaatschappij om precies te zijn. Je weet wat dat is?’

Bob aarzelde. ‘Nou...’

‘Nee, dus. Een beleggingsmaatschappij is een maatschappij die over een stamp geld beschikt en dat gebruikt om er meer geld

mee te verdienen. Je kunt geld op de bank zetten en dan krijg je rente. Laten we zeggen zes of zeven procent. Dat is leuk voor als je tienduizend gulden hebt, maar we praten hier over iets andere bedragen. Over miljoenen, miljarden soms. De Canadese beleggingsmaatschappij Sholto & Creed heeft jaren geleden hier een lap grond gekocht. De maatschappij denkt dat er flink valt te verdienen aan een mooi, hypermodern kantoorgebouw, dat wordt verhuurd aan wie maar huren wil en heeft opdracht gegeven zo'n gebouw neer te zetten. Dat kun je op verschillende manieren laten doen, maar hier gebeurt het door een staalconstructiebedrijf en een bouwbedrijf die, heel toevallig, eigendom zijn van Sholto & Creed. Alles blijft dus in eigen hand... zou je denken, want zo werkt het niet.

Je bent er niet met het storten van een hoop beton en het lassen van een zootje ijzeren balken. Er moeten tussenwanden komen, airconditioning, elektriciteit. Het spul moet worden geleverd, er moet glas in de sponningen en zo zijn er nog een paar honderd zaken. Veel van dat werk wordt uitbesteed aan kleine aannemers, meestal bedrijven uit de buurt. Onderaannemers noem je die. De onderaannemers die hier gaan werken zijn natuurlijk al wel bekend, maar de meeste zijn nog niet aan de slag. Het meeste werk, in elk geval het werk dat het eerst moet worden gedaan, gebeurt door onszelf. Ik ben dus in dienst van Sholto & Creed.'

Hij stak een hand op toen Bob iets wilde zeggen. 'Laat me uitpraten, straks mag jij. Die beleggingsmaatschappij is geen kleintje. Ze heeft bedrijven over de halve wereld. In Engeland, in Londen nog wel, hebben we al jaren een bouwbedrijf dat prima met beton overweg kan. Die poot van het concern heeft de betonkern gemaakt. Gek genoeg, of toevallig genoeg, had Sholto & Creed in Engeland geen constructiebedrijf voor de staalbouw. In Canada was zo'n bedrijf wel. Dus kwamen Canadezen over die hier kundige arbeidskrachten huurden en aan de slag gingen.' Hij hield abrupt op. 'Wat wilde je zeggen?'

'Nou, eh, eigenlijk alleen dat ik het een beetje een vreemd verhaal vind. Bij ons in de USA is het zo dat een buitenlander er niet aan de slag kan. De vakbonden willen het niet. Ik dacht dat het in Engeland net zo ging.'

Burns keek waarderend. ‘Knap denkwerk. Je hebt gelijk, ook. In Engeland is het allemaal nog een beetje strakker georganiseerd dan in de USA, maar hier in de Docklands hebben we een heel aparte situatie. De overheid, laten we zeggen de regering, heeft hier niet veel te zeggen. Zelfs het gemeentebestuur van Londen niet.’

Voor het eerst die middag verscheen er iets op Burns gezicht dat verte op een lach leek. ‘Kijk niet zo verbaasd, het is waar. Ze waren hier in Londen zo vol verlangen om de Docklands te vernieuwen dat ze de uitvoering van de plannen in handen hebben gegeven van een geheel nieuw ontwikkelingsbedrijf. Het heet London Docklands Development Corporation, en het heeft een stel bevoegdheden die je doen duizelen. Het kan volledig zijn gang gaan en hoeft zich niets aan te trekken van stedenbouwkundige plannen of wat dan ook.

Ik zal het je sterker vertellen. In elk land moet een gebouw als dat daarbuiten ontworpen worden door een architect. Hier hoeft dat niet. We hebben het zelf mogen ontwerpen. We worden natuurlijk gecontroleerd, maar zolang dat ding niet omvalt of wild gaat wiebelen gebeurt ons niets.’

Bob keek zuinig. ‘Een sterk verhaal.’

‘IJzersterk. Staalsterk en nog helemaal waar ook. Die Londense ontwikkelingsmaatschappij, de baas dus van dit gebied, heeft voor ons geregeld dat wij, Canadezen, hier mogen werken. We hebben het op een papier dat is voorzien van 37 stempels en handtekeningen. De Engelse vakbond vond het niet leuk, maar heeft zich erbij neergelegd. Als dit gebied is volgebouwd, dan is er werk voor tienduizenden Londenaren en dat is ook heel wat waard.’

‘Dus...’

‘Dus loop je aan alle kanten vast bij de vraag waarom we in de ellende zitten. Alles is geregeld, alles is via alle officiële instanties vastgelegd en toch.’ Hij werd weer kwaad. ‘En toch gaat het mis met dit karwei. En dat moet niet. Eergisteren was de hoogste baas uit Canada op bezoek en ik moet je vertellen dat ik leukere ogenblikken heb beleefd. Dat niet op staande voet een handjevol mensen de Thames in werd geschopt komt, omdat zonder

hun aandeel de zaak nog verder in de soep loopt.’

Hij schrok op toen er op de deur werd geklopt.

‘Ja.’

De man in de overall kwam binnen.

‘Ik he...’ Hij keek naar Bob.

Burns maakte een ongeduldige beweging. ‘Laat hem maar. Hoe is die staalplaat naar beneden gezeild?’

De man keek verontschuldigend. ‘Geen idee, baas. Alles leek in orde en alles lijkt nu weer in orde. De hele steiger was vanmorgen nog drie keer gecontroleerd, maar toch...’

‘Toch kon het gebeuren. Weer een mysterie. Iemand moet dat stuk steiger op scherp hebben gesteld. Zoek het uit. Jullie kunnen toch wel iets?’

De man ging kaarsrecht staan. ‘Wij zijn staalbouwers, verdorie, geen privédetectives. Huur er een stel.’

‘Heb ik gedaan, dat weet je. De eerste kreeg een bloedneus en een blauw oog bij een toevallig ontstaan opstootje. Toevallig. Wat je toevallig noemt. De tweede zag de eerste de beste dag dat zijn auto vier lekke banden en een kapotte voorruit had. Ze zagen van hun opdracht af.’

De man keek strak voor zich uit. ‘Wij zijn in elk geval niet voor dit werk opgeleid. Ik heb te maken met een paar man uit Canada en verder met mensen die uit alle hoeken en gaten van Londen komen. Als ik van iedereen moet nagaan met wie hij contacten heeft, dan heb ik een bureau nodig dat even groot is als half Scotland Yard.’

Burns maakte een verzoenend gebaar. ‘Je hebt gelijk. Het is alleen dat ik stapelgek word van dit hele gedoe. Bedankt Geoff. Blijf in de buurt, ik heb je zo nog nodig.’

De man knikte en verdween.

Burns leek door het gesprek met een van zijn ondergeschikten afgekoeld. Hij keek naar Bob of hij zich afvroeg waarom hij uitbundige verhalen had gehouden tegen een toevallige passant. Hij ging op de hoek van de tafel zitten en plette met het achterwerk een opgerold stuk papier.

‘Vergeet het allemaal maar,’ zei hij flauwtjes. ‘Je wilde, geloof ik, weten hoe je zomaar tegen een vechtpartij kon oplopen. Nou,

je bent erachter, lijkt me.' Hij lachte grimmig. 'Bovendien, als je een steen tegen mijn auto had gegooid, dan zou ik ook niet blij zijn. Je hebt nog geluk dat Nicholas geen schadevergoeding heeft geëist.'

'Misschien komt dat nog,' zei Bob droog.

Burns keek naar buiten. 'Waarschijnlijk wel. Zoek dat maar met hem zelf uit. Smeer hem nu, ik heb al veel te lang staan zwetsen. Ik heb meer te doen. Yabsley Street is die kant uit.'

Bob keek hem met open mond aan.

'U stuurt me weg?'

Burns keek minstens even verbaasd terug. 'Wat dacht je dan. Dat ik je op de loonlijst ging zetten als praatpaal? Natuurlijk stuur ik je weg. Smeer hem en laat je gezicht hier niet meer zien.'

'Pah,' zei Bob duidelijk. 'Poeh. U hebt een probleem en ik vraag me af wat u ervoor over hebt als dat wordt opgelost.'

Met die opmerking had hij Burns volledige aandacht.

'Juist,' zei de Canadees. 'Opgelost. Ik had al vaag het gevoel dat jij niet zomaar een loslopende vreemdeling was van het zwervende soort. Weet je nog steeds heel zeker dat je toevallig hier in de buurt kwam?'

'Heel zeker,' zei Bob. 'Met dit mallotig soort argwaan komen we niet verder. Ik moet een klusje opknappen voor mijn vader. Dat kost een uur of twee. Als ik bij dat pakhuis heb gekeken, kan ik verschillende dingen doen. Ik kan naar Pittsburgh gaan om te zien of mijn ouderlijk huis er nog staat. Ik kan naar Amsterdam gaan waar zeer verknochte vriendjes wonen en ik kan een tijdje hier rondkijken.'

Burns keek naar zijn vingers alsof hij zich opeens afvroeg waar zijn nagels waren gebleven. 'Rondkijken,' zei hij langzaam. 'En jij denkt dat dat helpt. Jij kijkt rond en ik ben uit de brand.'

'Het zal er zeker niet erger van worden. U hebt een probleem. U kunt het zelf niet oplossen, uw werknemers kunnen het niet, ingehuurde krachten houden er na een dag mee op en de politie komt alleen kijken als er weer eens iets is gebeurd. Maar dat is kijken achteraf en daar schiet niemand iets mee op. Het lijkt me zo toe dat u via de officiële kanalen niets bereikt.'

‘Via de niet-officiële wel, denk je?’

‘Het valt te proberen.’

Burns had blijkbaar nog een stukje afkluisbare nagel ontdekt. Hij stopte een vinger in zijn mond en zei onduidelijk:

‘En jij bent zo’n niet-officieel kanaal, mag ik aannemen.’

Bob grijnsde. ‘Reken maar. Onofficiëler dan ik, is niemand. Ik en twee vrienden van me, wij zijn de minst officiële kanalen die er bestaan. We zijn jong, we hebben ons diploma middelbare school en reddend zwemmen en we zijn een stuk handiger dan we eruitzien.’

‘En dat kun je aantonen.’

‘Reken maar. Ik kan namen noemen van mensen met wie we hebben gewerkt. Een paar zitten bij de FBI.’ Hij hield plotseling op toen hij zag dat de ogen van Burns helder oplichtten.

‘Het Federal Bureau of Investigation? Het onderzoeksbureau van de Amerikaanse regering?’

‘Precies,’ zei Bob rustig. ‘De FBI, maar niet alleen dat bureau. We hebben gewerkt met en voor miljonairs, gelukszoekers, halve en hele avonturiers en zelfs voor onze eigen vaders. Onlangs waren we in Zuid-Frankrijk. Zoek maar een stel kranten op over het laatste film- en muziekfestival in de havenstad Sète. De geweldige verwickelingen daar waardoor het halve centrum een kwart etmaal onbegaanbaar was, zijn door ons veroorzaakt en dat kan ik bewijzen ook.’

Burns stond op en liep naar voren alsof hij door Bobs verhaal werd aangetrokken. ‘Dus jij bent een jeugdig soort detective?’

Bob haalde de schouders op. ‘Zoiets, maar zonder een eigen bureau, zonder rekeningen en zonder vastomlijnde plannen. Het avontuur komt altijd naar ons toe. We hoeven zelden iets anders te doen dan er onze nieuwsgierige neuzen in te steken.’

‘Juist. En nu wil je die neus in een staalskelet stoppen.’

‘Zoiets, ja. Er is hier iets geks gaande en ik wil best weten wat.’

‘Ik ook,’ zei Burns snauwerig. Hij liep half om de tafel heen, pakte een potlood en brak het in tweeën. ‘Ik ook, maar ik mag toch drie keer door een staalwals geperst worden als ik daar een minderjarige snotneus voor op de loonlijst ga zetten.’

‘Hoeft ook niet,’ verklaarde Bob. ‘Hoeft helemaal niet. Wil ik

niet eens. U kent de uitdrukking ‘no cure, no pay’?’

Burns maakte een minachtend geluid. ‘Allicht. De helft van alle advocaten in de USA werkt volgens dat systeem en bij ons in Canada is het niet anders. ‘No cure, no pay’, ‘geen resultaat, geen beloning’. Is dat wat je wilt?’

‘Dat is wat ik wil. U geeft me simpelweg de gelegenheid om hier rond te kijken en vergeet me verder. Vind ik iets, dan meld ik dat. Hebt u er wat aan, dan betaalt u me.’

‘Hoeveel.’

‘Hoeveel schade hebt u als het werk een dag wordt vertraagd?’

Burns glimlachte flauw. ‘Slimme jongen ben jij. Je laat je beloning afhangen van de schade die je me kunt besparen. Een advocaat zou het precies zo doen.’ Hij maakte een gebaar naar de omgekeerde piramide. ‘Het hele project kost zo rond de honderd miljoen, dat heb ik je al gezegd. Het is een hele toer om op de cent af te zeggen hoeveel onkosten we maken bij elke dag vertraging, maar honderdduizend gulden is het al gauw. Meer nog, misschien.’

‘En hoeveel ligt u al achter?’

‘Tweeëneenhalve dag, zeker. In dik drie weken zijn we erin geslaagd een halve week achter te lopen op het langzaamste schema. Daarom werkt een kleine ploeg vandaag ook. Morgen komen er ook een paar mensen. Op die manier hoop ik een halve dag in te kunnen halen.’

‘Maar als u geen verdere vertraging oploopt en de komende weekeinden doorwerkt, dan ligt u weer op schema?’

Burns keek alsof hij het een stralende gedachte vond. ‘Zo ongeveer wel, ja, maar dan moet beslist wel alles meezitten.’

‘Vijftigduizend,’ zei Bob. ‘Vijftigduizend, plus duizend gulden voor elke gewerkte dag, vandaag meegerekend, en vergoeding van onkosten zoals hotel, huurauto en eten.’

Burns keek hem met een vlak gezicht aan. ‘Maar als je over een dag of wat niets hebt bereikt, dan krijg je geen cent. En als je me begint te vervelen, dan smak ik je hoogstpersoonlijk van dit terrein af en dan wil ik geen geweeklaag aan mijn kop.’

Bob knikte. ‘Redelijk,’ zei hij.

‘Prachtig,’ zei Burns en hij stak zijn hand uit om de overeen-

komst te bezegelen. ‘Dat is dan afgesproken. En mag ik dan nu je paspoort nog even?’

Bob keek hem verbaasd aan. ‘Waarom?’

Burns grijnsde van oor tot oor. ‘Om het nummer op te schrijven. Dacht je dat ik niets zou controleren? Ik wil namen van mensen met wie je hebt gewerkt. Ik wil telefoonnummers en ik wil adressen. Vanavond ga ik bellen, telexen en faxen en als blijkt dat je hier uit je nek hebt staan wauwelen, dan kun je beter niet terugkomen.’

Bob stond op. ‘U bent morgen hier?’

‘Ik ben hier bijna dag en nacht, verdikkie. Mijn vrouw zit in een hotel. Als ik de kamer binnenkom, dan zie ik haar schrikken. Ze vraagt zich dan af wie die vreemde vent is, die zo opgejaagd kijkt.’

‘Het leven is hard,’ zei Bob. ‘Morgen kom ik terug, zonder mankeren.’

Burns maakte een paar aantekeningen en gooide het paspoort op.

‘Ik ben benieuwd,’ zei hij cynisch.

Inbraak in het pakhuis van pa Evers

Op de rand van het bouwterrein draaide Bob zich om. Een van de grote kranen hees een reusachtige stalen balk omhoog en drie mannen met gele helmen op stonden er met het hoofd in de nek naar te kijken. Achter de betonkern klonk het geluid van een lasapparaat en eroverheen daverden de knallen van een klinknagelpistool. Het was duidelijk dat de kleine zaterdagploeg met man en macht een deel van de achterstand probeerde weg te werken.

Bob trok een halfnatte broekspijp los van zijn kuit en liep over het pad waarover hij gekomen was om de paraplu te zoeken. Het geval was half in een kuil gewaaid en het kostte hem moeite het moddervrij te krijgen. De scheuren waren groter geworden en Bob moest het scherm onder een hoek van zestig graden houden om er enig nut van te hebben.

Wat een land, dacht hij voor de zoveelste keer. Dat regengedriezel gaat maar door. Het is geen wonder dat die bouwers het humeur van een aangeschoten beer hebben.

Hij keek om zich heen en herhaalde mompelend wat Burns hem had verteld.

‘Rechtsaf naar de Thames, langs een stel bedrijven in aanbouw. Dan over de Manchester Road naar het noorden tot ik links van me het Blackwell Basin zie en daar rechtsaan houden. Dat moet te doen zijn, lijkt me.’

Hij liep op zijn gemak over gammele bouwwegen tot hij bij Manchester Road was. Druk was het er niet, maar er was in elk geval verkeer; weekendmensen die een uitstapje maakten zo te zien. Blijkbaar om te kijken of het met de bouw in de Docklands een beetje opschoot.

Bob liep langs de rand van de weg naar het noorden. Hij was automatisch links gaan lopen en begreep pas bij de zesde auto - waarvan de chauffeur toeterde - dat hij aan de verkeerde kant van de weg zat.

Verhip ja, dacht hij. Ze rijden hier links. Ik moet rechts lopen

als ik die langzaamrijders wil zien aankomen.

Hij maakte een kleine buiging naar een automobilist die hem boos aankeek en stak over. Hij was nu in een gebied waar nauwelijks nieuwbouw was. Zelfs de slopers moesten er nog komen. Aan de kant van de Thames zag hij losplaatsen en werven met halfdoorgeroeste kranen en gebouwen waarvan geen ruit meer heel was. Links van hem stonden rijen kleine huizen. Van een deel waren de ramen dichtgetimmerd met houten schotten. Andere huizen waren bewoond. Er hing vitrage en voor een paar woningen stond een auto. Ze zagen er even oud uit als de huizen en minstens even slecht onderhouden.

Even voorbij Blackwall Basin liep hij rechtsaf Releana Road in, een slecht onderhouden weg die vlak langs de rivier voerde die hier een bocht naar het oosten begon te maken.

Bij een inham in de rivier waar een kade was gemaakt, begon Yabsley Street; een straat vol pakhuizen, zoals die een paar eeuwen geleden werden gebouwd: smal en hoog, met halfronde ramen waar luiken voor hoorden. Een deel van de luiken was nog intact, maar het meeste glas was verdwenen, evenals een deel van de dakpannen.

Bob keek door een scheur in de paraplu langs het rijtje huizen.

‘Het enige gebouw met een plat dak, zei mijn vader. Dat moet niet te moeilijk zijn. Links staan alleen maar puntdaken, dus ik moet naar de overkant.’

Een minuut later stond hij voor een groot, vierkant pakhuis. Het was vijf verdiepingen hoog en het zag eruit alsof het nog eeuwen meekon. De grote stalen roldeuren waren halfverborgen achter een ijzeren hek met dikke, dicht op elkaar gelaste spijlen. De bijna vierkante ramen waren op de onderste verdiepingen voorzien van ijzeren staven met erachter gewapend matglas. Een paar ruiten vertoonden een ster en één miste een hoek, maar verreweg de meeste waren heel. De luiken van de hogergelegen verdiepingen waren van dik eikehout en blijkbaar waren ze aan de binnenkant vergrendeld. Er miste er niet een en ze zaten allemaal dicht.

Bob krabde met zijn vrije hand zijn nek.

Hoe kan dit nou? vroeg hij zich af. Het gebouw staat al jaren

leeg volgens mijn pa. En zou er in al die tijd niemand geprobeerd hebben in te breken? Ik had een halfgesloopt bouwsel verwacht, maar dit ziet eruit als een oefenobject voor aspirant-inbrekers. Hoe kom ik hier binnen? Ik heb geen sleutel en ik wil toch echt even zien hoe het met de vloeren, de trappen en de wanden is gesteld.

Hoe langer hij naar het pakhuis keek, hoe gekker hij de situatie vond. In de afgelopen jaren had hij verschillende malen voor huizen, fabrieken en kantoren gestaan waar onverwijd ingebroken behoorde te worden, maar in alle gevallen waren het bouwwerken van min of meer illustere tegenstanders geweest. Het zag ernaar uit dat hij op deze druilerige middag voor het eerst in zijn leven zou moeten inbreken in familiebezit.

‘En het zal nog een hele klus worden, ook,’ zei hij halfluid. ‘Links en rechts staan van die puntpakhuisen. Daar kan ik zonder veel moeite inkomen, maar dat zal me niet verder helpen, vrees ik. Dit soort gebouwen heeft geen verbinding met elkaar. En over het dak zal het ook niet meevallen. Er is hier geen regenpijp te zien en tegen dat kale gesteente zie ik me niet opklimmen.’

De ramen op de benedenverdieping begonnen op ruim anderhalve meter van de grond. Bob kon er zonder moeite naar kijken, maar er doorheen kijken was minder eenvoudig. Het matglas was dik en er zat zowel van buiten als van binnen vuil tegen gekoekt.

Bob liep naar het raam met de kapotte ruit en trok zich aan de spijlen zover op, dat hij door het gat in de hoek kon kijken. Veel schoot hij er niet mee op. Het was binnen veel te donker en bovendien was het gat zo klein, dat hij maar een klein blikveld had. Hij kreeg vaag de indruk van een grote, rommelige ruimte, maar de afmetingen ervan bleven hem duister. Het kon één grote hal zijn, maar evengoed een verdieping vol kleine vertrekken.

Hij had zich een halve meter opgetrokken en steunde met een knie op de stenen richel onder het raam. In die ongelukkige houding hing hij nog toen hij het geluid van motoren hoorde. Erg vreemd was dat niet, want over de doorgaande wegen reden voortdurend voertuigen, maar deze motoren leken snel dichter-

bij te komen. Bob zou zich zeker hebben laten zakken als hij in het huis van een vreemde had staan loeren, maar hier, bij het pakhuis van zijn vader, dacht hij er domweg niet aan.

Hij hing nog steeds in een ongelukkige houding voor het matglas toen hij de motoren Yabsley Street in hoorde rijden. Het gedaver van de voertuigen weergalmde tegen de gevels en Bob dacht een ogenblik dat hij de ijzeren staven voelde trillen.

Hij keek onder een arm door en zag dat twee grote, glanzende motoren vlak achter hem tot stilstand waren gekomen. De berijders stapten af alsof ze hadden geoefend als duo. Ze maakten hun bewegingen volkomen gelijktijdig en met een rust alsof ze op vertrouwde grond waren.

Naast de voertuigen bleven ze staan en tegelijkertijd draaiden ze het gas dicht. De motoren ploften een ogenblik na en zwegen. Het geluid leek te blijven hangen, alsof de gevels nog enkele golven naar elkaar toestuurd, maar verdween plotseling, waardoor het ineens spookachtig stil werd.

De motorrijders zeiden geen woord. Ze liepen zwijgend op Bob af en bleven aan weerszijden staan. Nog steeds alsof het een vele malen gerepeteerde oefening betrof gingen ze gelijk op: benen wijd, een hand in de zij, helm af met andere hand, helm en hand slap langs het lichaam, beweging met het hoofd om de lange haren naar achteren te gooien, onderzoekende blik van Bobs bemodderde schoenen tot zijn vochtige haren.

Bob keek gefascineerd naar het duo, maar hij begon wel een gevoel van onheil te krijgen. Langzaam liet hij zich zakken en met de rug tegen de muur bleef hij staan.

Niemand zei een woord. Ze stonden in een driehoek naar elkaar te kijken met een intensiteit waardoor geluiden van de omgeving leken te verdwijnen. De twee motorrijders keken naar Bob en Bob keek terug, eerst naar de lange blonde en daarna naar de kleinere donkerharige. De eerste was zonder twijfel een Engelsman. Hij had dat typisch tanige, scherpe gezicht van een Londenaar. De ander was een buitenlander, een Aziaat, dacht Bob.

Ze waren iets ouder dan hij en zonder twijfel sterker, want ze zagen er allebei uit of ze elke dag een paar uur halteroefeningen deden.

De symmetrie tussen de motorrijders werd verbroken door de langste van de twee. Hij deed een stap naar voren, maakte een paar kauwbewegingen of hij gum achter zijn kiezen wegwerkte en opende zijn mond.

‘Moet je?’

Het was Bob overduidelijk dat hij hier beter niet de zoon van een rijke machinefabrikant kon gaan spelen.

Hij maakte een gebaar naar het pakhuis en zei kortaf: ‘Kijkje nemen.’

De lange jongen knikte een paar keer en vuurde toen plotseling een vraag af. ‘Waarom?’

‘Voor mijn werk. Ik word ook maar gestuurd.’

De jongen knikte weer. Bob kreeg de indruk dat het knikken een soort aanloopje was, zoiets als het aanslingeren van een nieuwe vraag.

‘Op zaterdag?’

Bob trok een nijdig gezicht. ‘Op zaterdag, ja. Denk je dat ik er blij mee ben? Ik heb opdracht van mijn baas.’

Het hoofd bewoog opnieuw. ‘Amerikaan.’

Bob keek verbaasd naar het voortdurend bewegende hoofd.

Wat bedoelt die vent nou? vroeg hij zich af. Is mijn duistere baas Amerikaan. Ben ik Amerikaan. Wat is dit voor een dwaas soort raadselspelletje.

Hij wees op zijn borst. ‘Ik. Amerikaan.’ Hij schudde het hoofd. Begin nou niet ook met zinnen van maximaal een woord, zei hij tegen zichzelf.

Hij hapte een teug vochtige lucht binnen. ‘Ik ben een Amerikaan,’ zei hij zo rustig mogelijk. ‘Mijn baas is een Amerikaan. Hij leidt een Amerikaans bureau dat zaken doet met Amerikanen.’ Hij wees weer achter zich. ‘Dit gebouw is van een Amerikaan. De man wil weten of het er nog staat en ik ben gestuurd om te kijken.’

De jongen tegenover hem had niets anders bewogen dan zijn hoofd en zijn kaken die voortdurend doormaalden.

‘Naar binnen?’

‘Ik? Graag zelfs. Ik had verwacht dat dit pand in puin zou liggen. Ik heb geen sleutel, maar ik wil wel graag binnen kijken.’

De jongen wendde zich tot zijn kleinere maat. Ze keken elkaar aan en schenen elkaar wonderwel te begrijpen zonder dat ze een woord wisselden. Op precies hetzelfde ogenblik knikten ze.

‘Kom,’ zei de lange.

De twee draaiden zich om en liepen naar hun motor. Bob bleef staan aarzelen.

Is het nu de bedoeling dat ik bij een van hen achterop ga zitten? En waarom eigenlijk? Wat is dit voor een komisch duo?

Hij stond zichzelf nog steeds vragen te stellen toen de twee jongens hun motor van de standaard duwden en hun voertuig naar een huis drukten dicht bij het grote pakhuis. Vlak voor de deur van een van de puntdakhuizen verbraken ze opnieuw de symmetrie. De donkere jongen liep door tot voor de deur en trapte hem open. Meteen erna duwde hij zijn motor naar binnen. De lange volgde en terwijl hij over de drempel liep, wenkte hij Bob.

‘Huis,’ zei hij, terwijl hij vaag naar binnen wees. ‘Kom.’

Aarzelend liep Bob achter hem aan. Hij kwam in een ruimte die was herschapen in een kruising van een uitdragerij en een woonkamer. Het was duidelijk dat hier ooit goederen waren opgeslagen, waarschijnlijk specerijen. De lucht ervan was in de muren en de houten balken gaan zitten en was daar nooit meer uit verdwenen, zelfs niet nadat het gebouw in gebruik was genomen door de motorrijders. Ze hadden ook niet bepaald hun best gedaan er iets moois van te maken, maar hadden stoelen naar binnen gesleept, een paar matrassen en een paar honderd losse motoronderdelen. Alle ruimte die niet in beslag werd genomen door wrakke meubels, een kastje, de matrassen en een gasfles met fornuis was benut voor het opstapelen van wielen, spatborden, delen van motorblokken en een eindeloze hoeveelheid schroeven, moeren en bouten. Op de grond lagen verder enkele plasjes olie en klodders bruin vet dat blijkbaar was gebruikt voor draaiende onderdelen.

De lange jongen schopte een stel kabels opzij en parkeerde zijn motor.

‘Daar,’ zei hij en hij wees naar de achterkant van het gebouw. Aan zijn houding was duidelijk te zien dat hij geen agressieve

plannen had en Bob voelde een deel van de spanning wijken. Hij liep achter de twee jongens aan tot hij op een kleine binnenplaats was. Er lag een heidense rotzooi. Papieren, dozen, lege kratten, honderden bierblikjes en restanten voedsel waren eenvoudigweg door de kleine achterdeur naar buiten gesmeten. Ze hadden een hoop gevormd van meer dan een meter hoog en vele meters breed.

Er langs liep een smal pad naar de afscheiding met de binnenplaats van het buurhuis. In de afscheiding was een gat van bijna een meter breedte. De twee jongens liepen erdoorheen en wezen op een muur.

‘Pakhuis,’ zei de lange. ‘Die trap.’

Bob volgde zijn blik en zag een verroeste ijzeren brandtrap die langs de achterkant van het puntdakhuis liep dat tegen het vierkante pakhuis stond. Boven aan de trap waren planken gelegd naar het platte dak en het was duidelijk dat ze de toegang tot het pakhuis vormden.

Juist, dacht Bob. Die twee wat vreemde snuiters hier zijn waarschijnlijk ik weet niet hoe vaak in het pakhuis geweest en het kan ze geen fluit schelen dat ik het weet. Laat ik ze maar volgen. Als zij die trap op durven, dan durf ik het ook.

De kleinste van de twee ging de steile, smalle brandtrap op, alsof hij een rondje om een sportveld liep. Hij sprintte nog net niet, maar het scheelde weinig. De lange, blonde deed het iets kalmer aan, maar ook hij stond al op het platte dak voor Bob halverwege was.

Grijnzend stonden ze hem op te wachten.

Het is een spelletje, dacht Bob. Ze willen weten wat ik durf. Ik wed dat me iets fraais te wachten staat, ze hebben me veel te veel binnenpret.

Boven aan de trap bleef hij staan. De planken zagen er smal en dun uit. Het waren er twee naast elkaar, maar ze leken samen nauwelijks breder dan een forse stoeprand. Bob aarzelde, maar haalde diep adem toen hij de twee motorrijders veelbetekenend naar elkaar zag kijken.

Krijg het heen en weer, dacht hij, mij krijg je niet klein met een plankje.

Met vier grote passen liep hij over de verende planken naar het platte dak. Terwijl hij zijn adem langzaam liet ontsnappen keek hij om zich heen. Het dak was een stuk minder plat dan hij had verwacht. Op regelmatige afstand staken dakramen in de vorm van een omgekeerde V boven verweerd asfaltpapier uit.

Bijna in het midden van de voorste rij was een van de ruiten verdwenen. De lange jongen bleef erbij staan en wees.

‘Ladder,’ zei hij, terwijl zijn hoofd op dubbele snelheid knikte.

Bob keek naar binnen. Meters beneden hem zag hij de vochtplek op de vloer waar regenwater was blijven liggen. Vlak boven de plas hing roerloos de onderkant van een touwladder. Ze was bevestigd aan de nokbalk van het V-raam en zag er rafelig en oud uit.

Hij huiverde. Het was overduidelijk de bedoeling dat hij via de touwladder af zou dalen. Dat op zich was zo moeilijk niet, het probleem was meer, hoe hij die ladder moest bereiken.

De afstand van de onderkant van het raam naar de nokbalk was ongeveer een meter, veel te veel om met een eenvoudige beweging te kunnen overbruggen.

De twee jongens keken zwijgend toe hoe Bob stond te wikken en te wegen. Hij was niet bang uitgevallen, maar hij was evenmin van plan om zijn jonge leven erbij in te schieten, alleen omdat een paar motorgekken hem stonden uit te lachen.

‘Hebben jullie een stok om die ladder naar je toe te trekken?’ vroeg hij.

De kleine maakte een minachtend beweging. Hij schoot als een snoek naar voren, liet zich voorovervallen tot hij met beide handen op de nokbalk steunde, klemde zich eraan vast en slingerde zijn benen om de ladder.

Met het hoofd achterover keek hij Bob aan.

‘Zo doe je dat,’ zei hij in volkomen zuiver Engels. Het waren de eerste woorden die hij sprak en Bob schrok ervan. Voor hij iets terug kon zeggen, liet de jongen zich hand voor hand zakken zonder dat zijn benen de ladder raakten. Beneden maakte hij een gebaar naar boven.

Bob keek hem even aan, schudde druppels van zijn haar en liet zich op dezelfde manier voorovervallen. Hij greep de nokbalk

en bleef even staan. Naast zich hoorde hij de lange jongen grinniken.

Barst, dacht hij. Als jullie het kunnen dan kan ik het ook. Hij klemde zich vast aan de balk en zwaaide zijn benen naar het touw. Hangend aan de nok zocht hij steun met zijn voeten en hij zuchtte opgelucht toen hij de punt van zijn schoen over een streng touw voelde schuiven. Toen hij zijn evenwicht had hervonden, liet hij zich soepel zakken. Het laatste stukje sprong hij, door de knieën verend toen hij de vloer raakte. De lange jongen kwam op precies dezelfde manier naar beneden als zijn maat, zonder zijn benen te gebruiken.

Hij keek Bob niet aan toen hij op de zoldervloer van het pakhuis stond, maar wees naar een houten trap.

Bob knikte en liep naar beneden. Hij liep meteen door, want aan de verdiepingen was niets bijzonders te zien. Ze waren groot, kaal en volkomen leeg. Er was zelfs geen papier of vierkante centimeter bandijzer achtergebleven.

Helemaal beneden was dat anders. De vloer was hier van beton, al was daar niet veel van te zien. Er lag een heidense rotzooi: blikjes, flessen, verpakkingsmateriaal, een oude half uit elkaar getrokken slaapzak, een vuil shirt dat leek op een poetslap en een schoen met een doorgesleten zool. Het meeste afval was naar de wanden geschoven, waardoor in het midden ruimte vrij was gekomen. Het grootste deel van het beton was hier zwartgeblakerd. Het was duidelijk dat er vuurtjes waren gestookt. Op elke zwarte plek lag as en in de buurt ervan waren halfverkoolde stukken balk en plank achtergebleven. Rond de zwarte plekken waren langwerpige, smalle zwarte strepen te zien.

Bob keek ernaar en hij had een hele tijd nodig voor hij begreep waar ze door waren ontstaan.

Slipsporen van bromfietsen of van motoren, dacht hij.

Hij keek naar de twee jongens die zwijgend onder aan de trap waren blijven staan, de armen over elkaar.

‘Hebben jullie hier rondgescroost op die motoren van jullie?’ vroeg hij.

De langste glimlachte. Hij knikte zoals altijd, maar zei ditmaal niets. Blijkbaar was voor de eerste maal het knikken ook puur

als knikken bedoeld.

Juist, dacht Bob. Vuurtje stoken, rondjes rijden, zoiets is te verwachten, maar niemand maakt mij wijs dat ze die motoren via dat bovenraam hebben laten zakken. Ergens moet een deur zijn die open kan.

Hij liep naar de grote stalen roldeuren en schopte ertegen. Een galmend geluid rolde door de opslagruimte.

‘Achter,’ zei de lange jongen. Hij weesop een houten deur naast de zijwand van een kleine ruimte. Bob liep ernaartoe en zag een vertrek dat als kantoor moest hebben gediend. Een stalen bureau met gescheurd bovenblad was achtergebleven en in een hoek stond een deel van een kast, scheef gezakt op drie poten.

De lange jongen liep langs hem heen en gaf een duw tegen de houten deur. Die zwaaide open en pas toen Bob een bestrate binnenplaats zag, wist hij dat hij bij het been was genomen. De twee motorrijders zagen dat hij het doorhad en ze barstten in lachen uit. Brullend van pret sloegen ze zich op de knieën en dat hielden ze vol tot Bob schaapachtig mee begon te grinniken.

‘Geintje,’ zei de lange jongen, terwijl hij krom stond en amechtig hikte.

Bob dacht aan het dakraam en de vochtige touwladder en rilde.

Geintje, dacht hij. We hadden in twaalf seconden via deze deur naar binnen gekund, maar nee hoor, ze moesten zo nodig weten of ik lef had. Die twee wonen hier. Waarschijnlijk is driekwart van de huizen in deze buurt gekraakt. Dat geeft niets, want niemand doet er verder iets mee en zolang er geen opstootjes komen zal het de politie een zorg zijn. Het is logisch dat je een keer een kijkje neemt in een pakhuis vlak bij je huis, al is het alleen maar uit nieuwsgierigheid. De vloeren zijn solide en er is veel ruimte. Prima geschikt voor feesten en scheurpartijen op een motor. Die touwladder is natuurlijk niet om ermee naar binnen te gaan, maar om in geval van nood te kunnen gebruiken als extra uitgang. Wie in een gebouw als dit binnendringt en er vaak terugkomt, is heus wel zo slim om een keer een vluchtweg te maken.

Hij wachtte rustig tot de jongens uitgelachen waren en zei: ‘Ik zal mijn baas zeggen dat dit gebouw er piekfijn uitziet.’

De lange jongen liet zijn hoofd scharnieren.

‘Oké,’ zei hij.

‘Tot ziens dan maar,’ zei Bob en hij begon de binnenplaats over te lopen. De lange jongen stak een hand uit en greep hem bij een mouw.

‘Mond dicht,’ zei hij.

Bob probeerde zich los te rukken. ‘Heus wel. Laat me los, vent.’ De jongen wees met zijn vrije hand naar het huis waar ze vandaan kwamen. ‘Mond dicht. Helemaal dicht.’

Bob liet zich door een knie zakken en draaide zich snel om. Met een scheurend geluid kwam zijn arm vrij. ‘Natuurlijk, man. Wat kan het mij schelen waar jullie wonen? Ik moest naar dit gebouw kijken, dat is alles. Ik wil het niet kopen.’

Nu stonden beide jongens te knikken. ‘Verstandig,’ zei de langste.

‘Kom es terug als je het dak op wilt,’ zei de kleinste. Hij begon weer te lachen. Bob hoorde hem tot hij door een steeg tussen kantoorgebouwen was gelopen en een weg insloeg die Lawrence Street bleek te heten.

Bob verdeed geen tijd met pogingen de weg terug te vinden naar de plaats waar hij uit de metro was gestapt. Hij wist dat het centrum in noordwestelijke richting lag en liep zonder op- of omkijken die kant op. Hij kwam uit op een van de wegen die van de Blackwall Tunnel onder de Thames naar de stad lopen en het duurde niet lang of hij merkte dat er over deze weg dubbeldekkers reden, van die mooie, rode bussen waarvan er honderden door de Londense straten daveren.

Bij de eerste de beste bushalte bleef hij staan wachten. Hij was de paraplu kwijt en de druilregen begon hem tot het bot te doorweken. Alles wat hij wilde, was verdwijnen uit die gigantische openbare douche die Docklands werd genoemd. Hij zag visioenen van een hotelkamer, droge kleren en een dubbele maaltijd.

Hij stond bijna op zijn benen te trillen van de honger tegen de tijd dat er een bus arriveerde.

In het centrum stapte hij uit en het eerste hotel dat er groot en redelijk luxe uitzag, ging hij binnen. Hij werd enigszins scheef aangekeken, toen zich voor de balie van de receptie een plasje op het tapijt vormde, maar hij kreeg zonder veel problemen een

tweepersoonskamer met bad. Het hotel beschikte over een kleine winkel en daar hadden ze kleding. Bob kocht een broek, twee shirts, vier paar sokken en een plastic regenjas en liep spoorwegs naar zijn kamer op de derde verdieping, waar hij een hoeveelheid eten bestelde, waar twee personen een kluif aan zouden hebben. Tot zijn immense voldoening zag hij dat de draad van de telefoon net lang genoeg was om vanuit het bad te kunnen bellen en hij draaide de kranen open, voor hij zijn natte kleren uittrok. Jan zou ze netjes uitgehangen hebben, maar Bob deponeerde ze in de prullenbak met het vaste voornemen er niet meer naar om te kijken.

Hij wachtte tot het eten was gebracht en liet zich in het warme water zakken. Terwijl hij voedsel in zijn mond propte, draaide hij het nummer van zijn huis in Pittsburgh. Hij kon rustig door blijven eten, want Pittsburgh antwoordde niet.

Bob keek op zijn horloge. Na zessen dacht hij. Hoe laat is het ook al weer bij ons thuis? Zes uur eraf, geloof ik. Een uur of twaalf in de middag, nog net geen etenstijd, maar veel scheelt het niet.

Hij luisterde een tijdje naar het gerinkel aan de andere kant van de transatlantische lijn en legde toen op. Nog niet thuis, of gewoon op stap, was zijn conclusie. Veel kon het hem niet schelen, zo'n vreselijke haast had hij niet. Hij had niet de indruk gekregen dat zijn vader het pakhuis en de grond nog dezelfde dag van de hand had willen doen.

Hij graaide weer in de schaal met broodjes en draaide het nummer van de familie Roos in Amsterdam.

Hij had precies met zijn tong de laatste etensresten vanachter zijn kiezen weggeduwd, toen de hoorn, ongeveer vierhonderd kilometer verderop, werd opgenomen door ma Roos.

Ze nam niet de moeite een uitbundig gesprek te beginnen. Uit ervaring wist ze wat er zou komen en daarom hield ze het kort. 'Ik kook,' zei ze, 'en jij moet Arie, natuurlijk. Wacht maar even.' Bob slobberde koffie, terwijl hij luisterde naar het ruisen van de lijn. Hij zette net het kopje weg toen hij geluid hoorde.

'Ha, die gekke Amerikaan.'

'Hiphop, rooie. Je wou vanmorgen noodweer. Nou, er is noodweer.'

'Dat is snel.'

'Geheel volgens wens. Wanneer kun je hier zijn?'

'Alleen?'

'Kun je Jan achter zijn computer vandaan rukken?'

'Voor noodweer doe ik alles, dat weet je. Wat is er aan de hand?'

Snel en ordelijk vertelde Bob over de in aanbouw zijnde omgekeerde piramide en de serie ongelukken die zich daar voordeed.

'Dus jij hebt je beschikbaar gesteld als een soort speurneus,' vatte Arie samen toen Bob zijn verslag had afgerond.

'Zoiets, ja. Maar dan wel tegen een vorstelijk honorarium.'

'Als je resultaten boekt, dan toch altijd.'

'Precies, en daar heb ik Jan en jou voor nodig. Jullie zijn twee geheime wapens. Kijk, ik ben daar geweest en ik ben gezien. In de afgelopen weken zijn er twee privédetectives geweest en die zijn ook gezien. Ze zijn een beetje ontmoedigd en hebben hun opdracht teruggegeven.'

'Je bedoelt dat ze zijn bedreigd?'

'Zoiets. Ze hielden er in elk geval mee op. Terwijl ik door dat Docklands liep te dolen, heb ik de zaak van alle kanten bekeken en ik heb het gevoel dat er op de bouw iemand is die de zaak verlinkt.'

'Iemand die weet wat de directie voor maatregelen neemt, bedoel je.'

'Precies, dikke. En ook iemand die weet wat het voor de bouw-firma betekent als er vertragingen komen. Er wordt alles aan gedaan om de problemen zo groot mogelijk te maken, zonder dat er ernstige ongelukken gebeuren waar de politie serieus boos over wordt. De detectives die waren ingehuurd, werden al op hun eerste werkdag onder handen genomen. Eén van hen werd persoonlijk aangepakt en de ander hield er een auto met lekke banden aan over. Dat kan alleen maar als er iemand is die weet wat Burns, de baas van het spul, wil.'

'En die meteen maatregelen neemt.'

'Ja, natuurlijk. Ik moet er dus vanuitgaan dat ik enig risico loop.'

Het kan meevallen, want vandaag werkten er niet zoveel mensen, maar zeker kan ik niet zijn.'

'Kijk dan maar uit.'

Bob gaf een snork. 'Wat dacht je dan. Maar een of meer duistere figuren mogen mij dan misschien hebben gezien, er is niemand die jullie kent. Dat bedoelde ik met geheime wapens.'

'Afschietbaar op elk gewenst moment.'

'Ja, maar daarvoor moeten jullie wel in Londen zijn. Ik heb er niks aan als jullie startklaar zitten te zijn in Amsterdam. Dat is veel te ver weg.'

'Inderdaad,' zei Arie, en zijn stem klonk tevreden. 'Samengevat kan ik tot mijn voldoening zeggen dat hier inderdaad van enig noodweer sprake is. Wij komen naar Londen, meteen, vanavond nog. Waar wil je ons hebben?'

Bob dacht even na. 'Ik zit in het Regent Palace, derde verdieping, kamer 312. Kom hiernaartoe, maar zorg dat je een kamer huurt op een andere verdieping. Ik laat geen berichten achter, maar als je hier bent, schuif je maar een briefje onder mijn deur door. Duidelijk?'

'Als de befaamde Engelse mist, Bobbie. Wat doe jij intussen?'

Bob stak een been omhoog en bestudeerde zijn tenen. 'Heb ik aan zitten denken. Die Burns verwacht mij morgen. Hij wil een paar feiten controleren. Die kloppen natuurlijk, maar dat weet hij nog niet. Officieel krijg ik pas morgen de bevestiging van mijn opdracht.'

'Dus morgen begin je met speurwerk.'

'Officieel wel, ja. Maar ik pieker er niet over om zolang te wachten. Ik ga vanavond terug naar die bouwplaats, gewoon kijken of er iets te beleven is.'

'Zonder steun in de rug?'

'Heb ik niet nodig, joh. Niemand weet dat ik al in actie ben.'

Arie maakte een spottend geluid. 'Hoe weet jij dat? Misschien staat er iemand op je te wachten.'

'Daar ben ik zelf bij, dikke.'

'Dat is het hem juist, gekke Amerikaan. Als er iemand klaarstaat, dan kun je er juist beter niet zelf bij zijn.'

Bob trok een gezicht. 'Toch heb ik geen zin hier een nacht te

verprutsen met niets doen. Ik trek mijn regenjas aan en ga terug.’

‘Lopend?’

‘Tja.’ Bob dook onder en kwam proestend boven. ‘Sorry, ik zit in bad. Ik was doornat van dat gedrensregen hier. Ik kan het beste een auto huren, natuurlijk.’

‘Allicht. Meteen doen. Jan is er niet om te zeuren en bovendien geldt dat als onkosten.’

‘Als we iets bereiken, tenminste. Oké, ik huur een auto. Een flinke ruime, zodat ik in die wagen een paar uurtjes kan pitten als het saai wordt in de Docklands.’

‘Huur dan een stationcar. Een oude, liefst, die valt in bouwgebieden niet op. Probeer hem te parkeren tussen een stel afbraakhuizen of zoiets. Als je een slaapzak koopt, kun je er nog redelijk gerieflijk in liggen ook. Echt koud wordt het niet. Het is zomer al zou je het niet zeggen.’

‘Doe ik, rooie, prima idee van je. Ik hou vannacht een oogje in het zeil en breng morgen verslag uit.’

‘Laat hem maar niet dichttimmeren. Je zult Jan horen huilen als je beschadigd raakt voor je opdracht officieel is geworden.’

Bob grinnikte. ‘Omdat hij dan de dokterskosten niet in rekening kan brengen, bedoel je.’

‘Natuurlijk, joh. Ik garandeer je dat hij de hele vliegreis gaat besteden aan een uitleg van de voor- en nadelen van het no cure no pay-systeem.’

‘Dan tref je het,’ zei Bob droog. ‘Die vliegreis duurt nauwelijks drie kwartier, tegenwoordig. Ik duik nog een keer onder, dikke, en dan ga ik een garage zoeken. Ik reken erop dat jullie morgen hier zijn.’

‘Zonder mankeren,’ verzekerde Arie. ‘Als ik Jan vertel over die vijftigduizend gulden beloning dan komt hij desnoods zwemmend.’

Diefstal per karrevracht

In droge kleren en tot de nok gevuld met voedsel ging Bob een dik uur later op zoek naar een garage. Hij deed het kalm aan, want hij had allerminst haast. Voor het helemaal donker was, had hij bij de omgekeerde piramide niets te zoeken en bovendien wilde hij weleens iets van Londen zien. Hij was er nooit toe gekomen om de stad op zijn gemak te bekijken en daarom begon hij met het beroemde rondje dat alle toeristen het eerst maken: Piccadilly Circus, Trafalgar Square, Leicester Square en terug naar Piccadilly. Een echt rondje was het natuurlijk niet, meer een dolgeworden driehoek, maar het bracht hem onder meer in West-End, het bioscoop- en theaterdeel, en daar viel zeker wel het een en ander te zien. Het was vrijwel droog en het leek erop dat alle toeristen en een kwart van de inwoners zich in het uitgaansdeel hadden verzameld. Voor de bioscopen stonden lange rijen bezoekers en bij de theaters was een levendige zwarte handel in veel te dure kaartjes.

Bob keek er met belangstelling naar, zoals hij ook geboeid keek naar de rode dubbeldekkers en de statige zwarte taxi's waarvan er duizenden door het centrum leken te rijden. Het fascinerende eraan was dat het bijna deftige uiterlijk van de auto's in volkomen tegenspraak was met het rijgedrag van de chauffeurs. Er gaf er weleens eentje richting aan, maar de meesten reden bizarre routes en waren allerminst te beroerd om een brede weg met vier, vijf rijstroken dwars over te steken, als dat nodig of wenselijk was om een klant af te zetten of op te pikken.

Toen Bob genoeg had van het gewoel, klampte hij een agent aan met de vraag waar hij een auto zou kunnen huren. Dat kon op meerdere plaatsen, bleek alras, en een paar ervan bevonden zich in het centrum.

Nog geen half uur later was hij de tijdelijke bezitter van een Rover, van een Rover Sterling om precies te zijn, maar dan wel van een exemplaar waar ze in de fabriek van opgekeken zouden hebben.

De garagehouder waar Bob zaken mee probeerde te doen, had hem wel een paar glanzende stationcars laten zien, maar hij bleek niet bovenmatig verlangend een dergelijk fraai blinkend automobiel aan een jeugdige Amerikaan mee te geven. Bob was er evenmin happig op. Hij wilde een oude auto en werd pas enthousiast toen de garagehouder aarzelend stil bleef staan bij een onooglijke auto die overduidelijk door iemand met een heel speciaal gevoel voor verhoudingen onder handen was genomen. Het achterste deel van het koetswerk was verwijderd en verlengd, tot iets was ontstaan dat op een stationcar leek. Aan het chassis was niets veranderd waardoor het leek of de auto aan de achterkant een geweldige puist had gekregen. Bob keek er even bezorgd naar en vroeg zich af of de Rover achterover zou kantelen als iemand van de klasse Arie Roos achterin zou gaan zitten, maar de garagehouder verzekerde hem dat er nooit enig ongeluk met de auto was gebeurd. De wagen had aan een monteur toebehoord die eigenhandig de veranderingen had aangebracht. Hij was er nooit mee naar een keuring geweest, maar de praktijk had geleerd dat geen enkele agent belangstelling voor het monster kon opbrengen. Motorisch was de Rover in uitstekende staat en je kon er ongeveer alles in vervoeren. Van zes personen tot een lijkstaf aan toe. Dit laatste was gebeurd, nadat de eigenaar een ongelukje had gehad en daarom stond de auto nu in de garage.

Bob keek naar de afschuwelijke vorm en de lelijke donkerbruine kleur en zei dat de Rover verhuurd was. Hij gaf zijn naam en paspoortnummer en betaalde een borg. De garagehouder vroeg niet eens of hij gewend was aan het Engelse verkeer, maar schoof het borggeld in zijn achterzak en gooide Bob een sleutel toe.

‘Je redt je wel,’ zei hij en hij verdween in de richting van een kantoortje van waaruit het geluid van een telefoonbel klonk.

Bob bekeek de ris knoppen en handels en reed voorzichtig de garage uit. Voor het linksrijdende verkeer was hij niet bang, maar het bedienen van de versnelling moest nu met de linkerhand gebeuren en dat was wennen. Op zijn gemak en zoveel mogelijk de meest linkse verkeersstroom kiezend, liet hij zich met het zaterdagavondverkeer meevoeren.

Tegen de tijd dat hij het centrum uit was wist hij wat de Rover kon en dat viel hem allerminst tegen. De motor liep mooi regelmatig en je kon horen dat er kracht in zat. Wat de vorige eigenaar ook aan het model had verpest, hij had het gecompenseerd door de motor te vertroetelen.

Het was vrijwel donker toen Bob in de Docklands was. Het was er nu, vreemd genoeg, drukker dan afgelopen middag, maar nog altijd een heel stuk rustiger dan in de centrum. Toen hij in het gebied kwam waar veel gebouwd werd, had hij soms hele stukken weg voor zich alleen. Bouwverkeer was er niet meer op dit tijdstip en de bewoners van de oude huizen hadden blijkbaar een voorkeur voor andere routes.

Op zijn gemak reed hij door het deel van de Docklands dat Isle of Dogs wordt genoemd en dat eigenlijk een soort schiereiland is dat voor meer dan driekwart wordt omgeven door een geweldige bocht van de Thames. Het Isle of Dogs heeft de vorm van een druppel die op het punt staat van een dakrand te vallen: van onder bolt hij uit, daarboven zit een versmalling, maar vlak tegen de dakrand aan is hij het breedst, net alsof hij zich aan de rand vastklampt.

De piramide van de Sholto & Creed maatschappij bevond zich in het smalle deel van de druppel, daar waar ook de grote West-India Docks waren. Een deel ervan was volgeplempt met zand en grint, maar er was nog water genoeg en omdat het wegennet niet was voltooid, was het hele gebied een warboel van brede asfaltwegen, klinkerweggetjes naar gebouwen waaraan werd gewerkt en wegen van puin of gebarsten beton naar delen waar nog gesloopt moest worden.

Toen Bob begreep hoe het gebied in elkaar zat, reed hij naar de piramide. Aan de zuidkant ervan waren enkele rijen woonhuizen blijven staan met ervoor een paar kantoorgebouwen waartussen zich lege plekken bevonden. Je kon zien dat er gebouwen hadden gestaan, maar dat ze waren gesloopt zonder dat het terrein meteen goed was geëgaliseerd. Op de open plekken was puin achtergebleven en daartussen was onkruid gaan groeien. Op sommige plaatsen stond het meer dan een meter hoog en het was een klein kunstje een auto er zo tussen te rijden,

dat hij van enkele tientallen meters bijna niet te zien was.

Bob zocht een plek vanwaar hij de piramide in het oog kon houden en stapte uit. In een paar huizen zag hij lichten branden, maar er was niemand op straat. Wie ook in dit gebied woonden, wandelaars waren het niet. Hij bekeek de omgeving op zijn gemak en staarde toen naar de piramide. Op de hoogste etage van het gebouw brandden een paar lichten waardoor je de bijzondere vorm tegen de donkere lucht kon zien afsteken. Het gebouw zag er met zijn stalen skelet aan weerszijden van de grote betonkern geheimzinnig, bijna macaber uit, alsof het iets was uit een sciencefictionfilm en Bob kon zich voorstellen dat het aantrekkingskracht uitoefende op menig duistere figuur.

Hij bleef een tijdje staan en liep toen langzaam op het grote bouwwerk af. Een duidelijk doel had hij niet, maar hij had vaag het gevoel dat het nuttig was om te weten welke veiligheidsmaatregelen er waren genomen.

Dat bleken er niet opvallend veel te zijn. Hij liep in kalm tempo over een van de klinkerwegen waarmee dit gebied was doorsneden, naar de rand van het ruwe terrein waar hij die middag ook door was gegaan, en wandelde over een pad naar de piramide. Op een afstand van tien meter bleef hij staan.

Voor hem was het bouwwerk met rechts ervan de grote half-ronde metalen loods en de schafketen. Het parkeerterrein aan de andere kant was vrijwel verlaten. Er stonden een paar vrachtwagens waaronder die met de beschadigde cabine en twee personenauto's. Voor die laatste wagens had Bob de meeste belangstelling. Waar personenauto's zijn daar zijn in de regel ook personen en het kon geen kwaad uit te vissen waar ze zich bevonden.

Hij keek op zijn gemak rond. Een deel van het terrein was verlicht door schijnwerpers die waren bevestigd aan houten palen en vanaf die palen liepen draden naar de lampen op de verdiepingen. Veel waren het er niet en dat verbaasde Bob. Wanneer je last hebt van een serie ongelukken die op sabotage lijken, dan is het eerste wat je behoort te doen je bouwterrein in een zee van licht zetten, vond hij. Hier was dat nagelaten en het gevolg was dat hele delen van het terrein vrijwel aardedonker waren.

Hij liep gebukt naar een van de keten die in de schaduw lagen

en drukte zich plat tegen de wand.

Toch moeten er mensen zijn, dacht hij. Maar waar dan? Zouden ze in het donker op de loer liggen? In dat geval is het natuurlijk heel slim om weinig licht te hebben. Je zet een paar mensen op strategisch belangrijke plekken en je laat ze domweg wachten. Iemand die het terrein opsluit, komt altijd een keer in de buurt van licht en zolang je zelf in het donker zit, heb je een eersteklas uitzicht. Maar waarom was hij dan zelf nog niet gezien?

Hij bleef rustig staan wachten, luisterend naar het stadsgeluid in de verte en de wind die soms zo krachtig was, dat hij een fluitend geluid maakte als hij langs de stalen balken blies.

Na een paar minuten hoorde hij achter zich een deur opengaan. Stemmen die afscheid namen klonken helder op en even later sloeg de deur dicht. Bob liet zich op zijn hurken zakken en stak zijn hoofd om de hoek van de bouwkeet. Na enkele seconden zag hij twee gestalten scherp afgetekend tegen het licht van een van de schijnwerpers. Een van hen droeg een zaklantaarn. Hij scheen ermee naar de piramide, maar liep verder toen de andere man een opmerking maakte. Ze liepen naar een van de auto's en stapten in. De motor werd gestart en koplampen floepten aan. Bob maakte zich zo klein mogelijk, terwijl hij de auto nakeek. Toen de wagen onder een lamp doorreed, kon hij de tekst op een voorportier lezen. 'London Security'.

Bob maakte een snorkend geluid. Londense veiligheidsdienst, dacht hij, lekkere dienst. Binnenzitten en drie seconden met een lamp langs het gebouw schijnen. Als daar alle veiligheid vandaan moet komen, is het een wonder als Burns morgenochtend nog iets van die piramide aantreft. Je kunt hier een leger trucks naartoe rijden en dat gebouw ter plekke slopen zonder dat iemand een vinger uitsteekt, lijkt me zo. Tenzij er een kleine legermacht in de keet zit waar die twee kerels net uitkwamen. Laat ik daar maar eens even kijken.

Gebukt liep hij naar een groengeverfde keet die op een meter of dertig van de halfronde loods stond. Zoals alle gebouwtjes, stond ook deze op een onderstel met wielen. Het hoogteverschil werd overbrugd door een houten trapje dat desgewenst kon worden weggehaald. Bij dit groene bouwsel stond het trapje voor de

deur. Er scheen een straaltje licht overheen dat onder de deur vandaan kwam die niet goed sloot, en zeker twee centimeter speling had.

Het was niet de enige plaats waar licht te zien was. Aan weerszijden van het gebouw scheen geel licht door ramen. Al van enige afstand was te zien dat er in elk geval een persoon in de keet was. Bob zag een hoofd dat zacht van links naar rechts bewoog. Nieuwsgierig liep hij erop af. Het achterhoofd was naar hem toegekeerd en hij voelde zich tamelijk veilig, terwijl hij het raam naderde.

Wat een raar hoofd, dacht hij. Wat doet een hoofd als het op die manier wiebelt?

Hij bleef vlak bij het raam staan en merkte dat hij naar binnen kon kijken als hij op zijn tenen ging staan. Door een hoek keek hij naar donker haar dat zacht en ritmisch deinde. Toen de man het hoofd iets draaide, zag Bob waardoor de beweging werd veroorzaakt.

Walkman, dacht hij. Die vent heeft een walkman op en hij zingt met de muziek mee of zoiets. Zou het een ingenieur zijn die overwerkt? Maar waarom waren die veiligheidsfiguren dan binnen?

Hij rekte zich verder uit en keek naar de inventaris. Veel was er niet te zien. Een stalen kast, een kale tafel met in de hoek een broodtrommel en een thermoskan. Noch op de tafel, noch op of bij de kast waren bouwtekeningen te zien, evenmin als pennen of tekengerei.

Juist, dacht Bob. Die vent is geen ingenieur, hij is de nachtwaker die door Burns is aangesteld, nadat de vorige het ziekenhuis in is gegaan. Zou die vent de hele nacht naar muziek zitten luisteren? In zijn eentje?

Terwijl Bob het dacht, zag hij uit een ooghoek iets bewegen. Hij deinsde achteruit, maar toen er niets voor het raam verscheen loerde hij weer naar binnen. Naast de tafel stond een grote bouvier. Het beest snuffelde aan een hand die hem over de snuit streek.

Bob ging gewoon staan en wreef verbaasd zijn ogen uit. Een nachtwaker met een hond, maar waarom, in naam van elke logica, zat dat beest dan binnen? Een waakhond hoort te waken en

dat gaat buiten iets beter dan in een keet. Of zou die vent alleen een hond bij zich hebben als zelfbescherming?

Het was voorlopig een raadsel, maar het stond voor Bob vast dat de veiligheidsmaatregelen bij het piramidebouwwerk ver beneden elk aannemelijk peil waren. De situatie hier vroeg gewoon om diefstal.

Nu kan ik verschillende dingen doen, overwoog hij. Ik kan aankloppen en die man zeggen dat hij zijn werk moet doen, maar de kans is aanwezig dat hij die veel te grote hond een hap uit mijn broek laat nemen. Ik kan naar Burns gaan en zeggen dat hij op zijn spullen moet letten, maar dat is lastig want ik weet niet waar de man woont. En ik kan natuurlijk naar die gekke Rover gaan en een paar uur gaan slapen. Het is nog net geen middernacht en iemand die hier aan het jatten slaat zal toch zeker wel ordentelijk tot een uur of twee, drie wachten? Zo hoort het tenminste, en als het niet zo is, dan heeft Burns pech gehad. Ik kan moeilijk tot het licht wordt hier blijven staan om het werk te doen waar die nachtwaker voor is ingehuurd.

Hij liep een eindje terug en bleef toen staan aarzelen. Slapen in de Rover was misschien het verstandigste wat hij kon doen, maar het stond hem toch niet aan. Dit bouwwerk was vanuit beveiligingsoogpunt gezien zo lachwekkend lek, dat het niet leuk meer was en het kon bijna niet anders of dieven en saboteurs zouden ooit in rotten van vier op komen dagen om alles te vernielen en weg te slepen wat los en vast zat.

Hij wandelde terug naar de keet die aan de rand van het terrein stond en leunde ertegenaan. Ook dit gebouwtje had wielen, maar die wielen waren vrij van de grond. De keet was opgekrikt en op betonnen blokken gezet. Tussen die blokken was een zanderige ruimte die droog was en groot genoeg om languit op te kunnen liggen. Winderig was het wel, maar het leek alsof de wind langzaam warmere lucht was gaan meevoeren, want het was een stuk minder fris dan enkele uren tevoren.

Bob ging zo liggen, dat hij de groene keet kon zien en steunde zijn hoofd met een hand. Hij wilde weten of de nachtwaker rondes maakte en zo ja, met welke tussenpozen. Bang voor de man was hij niet en voor de hond evenmin. Een bouwvier is niet bepaald

een jachthond die mensenvlees ruikt tegen de wind in en Bob had niet het gevoel dat de nachtwaker iemand was die onder alle keten zou gaan schijnen. Hij zou het al verbazingwekkend vinden als de man een rondje onder de piramide zou lopen.

Het duurde meer dan een uur voor de deur van de keet openzwaaide en de man naar buiten kwam. Bob zag dat hij de bouwvier aan een lijn had en zich schrap zette om het beest naar buiten te krijgen.

Hij schoot er bijna van in de lach. Van alle waakhonden die hij ooit had gezien, was dit wel de minst geïnteresseerde.

De man trok de hond een paar meter mee en bleef staan wachten, terwijl het dier een poot optilde vlak naast een stapel bekistingsplaten. Veel leven zat er niet in het beest, want nadat het zijn plasje had gedaan, wilde het weer naar binnen.

Er ontstond een korte strijd die werd gewonnen door de bewaker en man en hond verdwenen in de richting van de betonkern. De deur van de keet was opengebleven en Bob zag de baan licht zeker vijftien meter het terrein opschijnen.

Felle lamp daarbinnen, dacht hij.

Hij kroop onder zijn bouwkeet vandaan en liep snel naar de open deur. Een blik was voldoende. In de groene bewakingskeet lagen geen papieren. In de hoek was een hondemand en op tafel lag een dik boek.

Bob dook weg en wachtte rustig tot de bewaker terugkwam. Hij was ervan overtuigd dat het rondje niet lang zou duren en hij kreeg gelijk. Binnen vijf minuten zat de man weer met een walkman op het hoofd aan de tafel.

Dat duurt minstens een uur, dacht Bob. Langer misschien. Je hebt kans dat die vent alleen naar buiten komt als zijn hond aandrang heeft. Lekkere manier om de kost te verdienen.

Hij kroop weer terug onder de keet en rolde zich op zijn zij. Hij begon te wennen aan de geluiden in dit stuk van de Docklands en hij betrapte zich erop dat hij half in slaap sukkelde.

En wat dan nog, dacht hij. Hij sloot zijn ogen en sluimerde in.

Toen hij wakker werd, gebeurde dat met een schok. Hoe dat kwam zou hij nooit te weten komen, maar opeens was hij klaar-

wakker. Hij schoot overeind en voelde dat zijn achterhoofd langs een van de ijzeren balken schampte waar de onderkant van de keet op steunde.

‘Au,’ mompelde hij. ‘Stomkop.’

Hij liet zich op zijn buik vallen en keek nauwlettend om zich heen. Hij had geen idee hoelang hij had geslapen en het kon hem op dit ogenblik ook in het geheel niet schelen.

Er was onraad, voelde hij. Hier in de buurt liepen mensen die er niet hoorden. Hij was daar zo absoluut zeker van, dat het idee dat hij zich vergiste niet eens bij hem opkwam.

Voorzichtig rolde hij zich onder de keet uit en met de rug tegen de wand tuurde hij naar de piramide.

‘En bingo,’ mompelde hij tevreden. Tussen de halfronde loods en de groene keet zag hij een gestalte afgetekend tegen het licht van een schijnwerper. Het duurde maar een paar seconden, maar hij wist dat hij zich niet vergiste. Even later zag hij weer iemand en daarna weer.

Drie? vroeg hij zich af. Of meer?

Op handen en voeten kroop hij over de vochtige grond naar de groene keet. Er brandde nog steeds licht en zonder twijfel zat de nachtwaker te lezen. Tenzij hij in slaap was gesukkeld, natuurlijk. Bob was niet van plan het te gaan uitzoeken. De man had hem eerder die nacht volkomen ongeschikt geleken voor het bewakingsvak en hij wilde geen blok aan het been.

Hij liet zich onder de groene keet glijden en keek naar de loods. Tussen de loods en de piramide, half verborgen in de schaduw van een reusachtige stapel stalen balken zag hij iets bewegen. Vlak erna hoorde hij het tinkelende geluid van metaal op metaal. Ze zijn bij die loods bezig, schoot het door hem heen. De deuren ervan zijn aan de andere kant, daar waar rails lopen voor een van de grote kranen langs.

Hij krabbelde overeind en liep snel met een boog naar de andere kant van de loods. Hij wist dat daar meer stalen balken lagen en zulke stapels bieden nu eenmaal prima mogelijkheden om je tussen te verstoppen. Je kunt er bovendien op klimmen zonder dat je veel lawaai maakt ook.

Tegen een stel grote U-balken gedrukt, bleef hij staan uithijgen.

De loods was nu links van hem en de wind stond naar hem toe. Weer hoorde hij het geluid van metaal. Het werd gevolgd door stemmen. Het waren er drie en ze waren weliswaar gedempt, maar verre van zacht.

‘Waar is die tang?’ hoorde hij.

‘Denk je aan de nachtwaker?’ Deze stem was hoger.

Een meisje, dacht Bob. Ze zijn met zijn drieën dat is nu wel zeker, en er is een meisje bij. Of een vrouw, natuurlijk, maar dan toch wel een jonge.

Het drietal bleek niet echt bang voor de nachtwaker. Geen van hen werd op wacht gestuurd en het woord ‘bewaking’ werd door niemand in de mond genomen.

Bob klom langs een stel balken tot hij een soort uitkijkpunt had, vanwaar hij de toegang tot de loods kon zien.

Een lantaarn werd aangeknipt en hij zag dat iemand een tang tegen het slot op de deur zette. Er klonk een korte, scherpe knal en de drie mensen bij de deur leken te verstarren. Het duurde seconden voor ze weer in beweging kwamen. De kleinste van de drie stopte de tang in een zak en richtte een lamp op de deur.

Achter elkaar stapten ze naar binnen. De achterste trok de deur dicht en Bob keek weer naar duistere nacht en de lange schaduwen die door de schijnwerpers werden geworpen.

Hij lag bijna versuft van verbazing op de balken. Verschillende dingen schoten door zijn hoofd. Het eerste was: hoe kon iemand zo stom zijn om wel schijnwerpers te plaatsen, maar de toegang tot een grote loods niet te verlichten. Het tweede was: zo kinderlijk eenvoudig is het blijktbaar om in te breken op een bouwterrein.

De laatste gedachte was de mooiste: er is maar één deur. Als ik die blokkeer, dan heb ik drie mensen gevangen.

De gedachte was monumentaal prachtig, maar Bob kwam niet meteen in beweging. Drie mensen vangen, had hij daar iets aan? Hadden deze inbrekers te maken met de serie ongelukken waardoor de bouw was vertraagd of waren het gelegheidsdieven die gereedschap wilden jatten?

Hij betwijfelde of hij daar ooit achter zou komen als hij ze opsloot en de nachtwaker waarschuwde. Ze laten lopen en volgen,

was natuurlijk een stuk gewaagder, maar zou ook veel meer kunnen opleveren.

De vraag was alleen: waren ze hiernaartoe komen lopen of waren ze met een auto?

Hij wist het niet zeker. Hij was van iets wakker geschrokken, van een geluid of zo, mogelijk van een automotor maar hij dacht van niet. Autogeluiden zijn in en bij een stad normaal. Alleen van ongewone geluiden schrik je wakker.

Terwijl hij nog lag de aarzelen, zag hij de deur weer opengaan. Een gedaante kwam naar buiten. Het leek de kleinste van de drie, in elk geval niet de vrouw.

Bob liet zich van de balken glijden en volgde de kleine gestalte die gebukt, maar niet bepaald haastig van de piramide wegliep. Op een afstand van een kleine honderd meter bleef hij staan. Bob zag dat hij een soort muts van zijn hoofd trok en een lantaarn aanknipte. Hij liep nu rechtop verder alsof hij een wandelaar was die midden in de nacht een blokje omliep. Toen hij bij een splitsing van wegen kwam waar een lantaarn was, zag Bob dat het een man betrof van in de dertig. Hij droeg een zwart jack, een zwarte broek en zwarte gymschoenen. De lantaarn had hij blijkbaar onder zijn jack verborgen, want hij zwaaide onder het lopen zijn lege handen ver langs het lichaam, zoals een soldaat doet die marcheert.

Hij liep naar een huis dat er uitgebrand uitzag en verdween tussen de afgebrokkelde muren. Toen hij weer tevoorschijn kwam, trok hij een karretje achter zich aan. Het was een eenvoudig wagentje, gewoon een langwerpige houten bak die was gemonteerd op een as waaraan twee bromfietswielen waren bevestigd. De as was blijkbaar goed gesmeerd, want het leek hem geen enkele inspanning te kosten om het karretje mee te slepen.

Bob keek er met verbazing naar. Gaat die vent nu met een kar naar de loods? Dat zou toch wel heel brutaal zijn.

De man liep inderdaad naar de loods en hij deed het niet op een geheimzinnige manier ook. Alsof er geen nachtwaker met bouwvier bestond, liep hij rechtstreeks naar de ingang. Hij gaf een klopje op de deur en was vijf seconden later verdwenen.

Bob schudde het hoofd. Dit werd toch iets te gek. Een tang stelen,

oké, dat kan gebeuren als je slordig bent en bewakers in dienst neemt die hun vak niet verstaan. Maar het spul met karrevrachten weghalen was toch wel even anders. Hij liep naar de wand van de loods en drukte een oor tegen het metaal. Binnen hoorde hij gestommel en een bons.

Ze laden iets op, dacht hij, iets zwaars.

Hij was bar nieuwsgierig, maar er was niets wat hij kon doen. De deur afsluiten behoorde tot de mogelijkheden, maar daar dacht hij niet serieus meer aan. Hierbinnen werd een groot karwei verricht en hij wilde weten wat en met welke gevolgen.

Toen hij geluiden bij deur hoorde, schoot hij haastig naar het open terrein en daar drukte hij zich tegen de grond. Hij hoorde het zachtjes piepen van deurscharnieren, gevolgd door de geluiden van een zware kar die langzaam wordt voortgetrokken over oneffen terrein.

Bang zijn ze niet, moest hij toegeven. Of ze weten niet dat er een bewaker is of het kan ze minder dan niets schelen. Maar de security-mensen dan? Die komen toch zeker met enige regelmaat langs?

Het drong tot hem door dat de veiligheidsdienst mogelijk vaste tijden had. Officieel mag zo iets natuurlijk niet, maar in de praktijk gaat het nu eenmaal vaak zo. Het is over het algemeen een koud kunstje om erachter te komen hoe vaak in een nacht een veiligheidsdienst of een politieauto een bepaald gebied bezoekt. Vaker dan drie, vier nachten hoef je niet op te blijven om daar inzicht in te krijgen.

Bob kwam in beweging toen de mensen met de kar een ruime voorsprong hadden. Hen volgen was eenvoudig. De zwaar beladen kar stootte met regelmaat tegen obstakels op het terrein en dat ging met enig getier van de dieven gepaard. Hoe verder ze van de piramide kwamen hoe luidruchtiger ze werden en na een minuut of vijf klaterden hun geluiden door de nacht.

Vlak bij het uitgebrande huis verstomde hun gesprek. Het drietal duwde het wagentje tussen de struiken door uit het zicht en kwam even later terug. De kleine man ging op een klomp steen zitten en Bob kon zien dat hij een sigaret opstak. De andere twee liepen weg.

Wat doe ik nu? vroeg hij zich af. Volgen? Hier blijven?

Hij besloot te blijven. De buit was nog in of vlak bij het huis en het leek hem niet toe dat het spul spoedig weggehaald zou worden. Hij kroop in elkaar toen hij het geluid van een automotor hoorde. Dat zijn de twee die zijn weggelopen, dacht hij. Ze zijn naar een auto gegaan aan de andere kant van het huis.

Hij luisterde naar het geluid van de wegrijdende auto en zag dat de kleine man het ook deed. De man zat met het hoofd schuin en gedroeg zich of hij alle tijd van de wereld had. Hij rookte rustig zijn sigaret op, schoot de peuk het struikgewas in en zette zich af tegen de steenklomp waar hij op had gezeten. Op zijn gemak wandelde hij naar de weg voor het huis.

Bob liet hem lopen. Mooi laten gaan, dacht hij. Ik wil eerst weten wat ze hebben gestolen.

Het mooiste deel van het uitgebrande huis moest onder de grond liggen, merkte Bob al gauw, want erboven was het niet veel zaaks. Door de brand was de gehele bovenverdieping verdwenen, evenals het trapgat en het grootste deel van het plafond van de benedenverdieping. Van de keuken was nog het granieten aanrecht over met eronder een paar halfverrotte kastjes. Naast de keuken was een deur die opvallend gaaf leek. Bob wreef erover met een hand, maar voelde nergens een gat of beschadiging. De kruk ging soepel neer beneden, maar de deur ging niet open.

Op slot, stelde Bob vast. Er is geen groot genie voor nodig om te bedenken waar het karretje gebleven is. Achter deze deur moet een kelder zijn. Het is me een raadsel hoe ze een zwaarbeladen kar erin krijgen, maar het is de enig redelijke bergplaats in deze bouwval. Waar heb ik mijn zaklamp ook weer gelaten? Zonder licht krijg ik die deur zeker niet open, ik ben geen nachtuil.

Voorzichtig liep hij tussen de stukken puin en verkoolde balken naar buiten. Toen hij vlak naast een stuk zijmuur was waar een soortement bijkeuken aan had vastgezeten, schrok hij op van geluid. Een schoenpunt schraapte langs een hard voorwerp en direct erna hoorde hij iemand kuchen.

Hij ging op zijn hurken zitten en drukte zich tegen de muur.

Het gekuch klonk weer. Het werd gevolgd door de korte, droge hoest van iemand die te veel rookt.

Zou dat die kleine man zijn? vroeg Bob zich af. Maar waarom komt hij dan terug? Of heeft hij me gehoord?

Hij probeerde zich nog kleiner te maken en hield bijna zijn adem in. Enkele ogenblikken later klonk een stem. Het geluid was zo dichtbij dat Bob in elkaar kromp van schrik. Het leek of iemand schuin boven hem stond te praten.

‘Waar is de sleutel?’

‘Dat weet je toch. Achter de plank naast het keukenkastje. De reservelamp ligt erbij.’

‘Als Roy hem niet heeft meegenomen.’

‘Zeur nou niet. Roy had zijn eigen lamp en dat weet je.’

‘Poeh, zijn eigen lamp. Hij heeft nog nooit iets van zichzelf gehad. Niets waarvoor hij betaald heeft, in elk geval.’

Bob had de stemmen herkend. Ze waren van het tweetal dat met de kleine man in de loods had ingebroken, het stel dat in een auto was weggereden.

Oud waren ze zeker niet. Bob hoorde aan de klank van de stemmen dat ze niet veel ouder dan hijzelf konden zijn. De jongen was duidelijk chagrijnig. Hij zeurde voortdurend en liet merken dat hij niet erg gesteld was op Roy, met welke naam zonder twijfel de kleine man werd bedoeld.

Het meisje gaf hem bijna plichtmatig antwoord. Haar stem had een neutrale klank en het leek Bob dat ze met het hoofd bij andere dingen was.

Na enige gestommel had de jongen de zaklantaarn ontdekt. Hij was niet zuinig met licht en Bob kon niets anders doen dan het hoofd tussen zijn armen drukken en hopen dat hij veilig zou zijn achter het restant muur naast de keuken.

De jongen zanikte door, terwijl hij aan een deur stond te prutsen en Bob kreeg al snel het gevoel dat schuin boven zijn hoofd een van die types stond die altijd en overal iets te klagen en te kankeren hebben en die er voortdurend tuk op zijn een kameraad of handlanger klem te zetten of te beduvelen.

Het werd hem duidelijk dat het tweetal een rondje had gereden om de kleine man op een dwaalspoor te brengen. In de kelder

waren spullen verborgen waar ze belangstelling voor hadden, maar die ze niet hadden willen meenemen waar hun maat Roy bij was.

Lekker stel, dacht Bob, terwijl hij naar het gesputter luisterde. Dief en diefjesmaat, en elkaar intussen bij het been nemen. Daar krijg je nou van die gezellige, jarenlang durende vetes van die energie vreten en die doorgaan tot niemand meer weer hoe ze zijn ontstaan.

Hij hoorde een deur open en vlak erna dichtgaan. Het licht was verdwenen en de stemmen klonken nu gedempt. Snel liep hij een paar meter weg. Naast de bijkeuken lag een metershoge hoop halfverbrand hout en daarachter vond hij een veiliger schuilplaats. Het hout dat doornat was geworden van de drensregen rook scherp, net alsof het pas een paar dagen geleden in brand had gestaan. De lucht prikkelde Bobs neus en hij moest met twee vingers zijn neusgaten dichtknijpen om te voorkomen dat hij uitbundig ging niezen.

Geduldig bleef hij zitten wachten tot het duo tevoorschijn kwam. Lang duurde het niet. De deur ging open en hij hoorde de jongen. 'Verkopen, joh. Dit spul is veel waard.'

'Dat weet Roy toch ook?'

'Roy weet niet dat wij het hebben.'

'Alsof hij dat niet raadt.'

De jongen lachte schamper. 'Hij kan raden wat hij wil, daar lig ik niet van wakker.'

'Kom nou maar mee. Als hij ons ziet.' In de stem van het meisje klonk angst.

'Zeur niet, Joan. Hij ligt allang naast die vrouw van hem. Ik snap toch al niet dat hij 's nachts het huis uit mag van haar.'

Het meisje giechelde. Bob hoorde hoe ze de deur op slot deed en de sleutel verborg. Zonder verder te spreken, liepen ze naar de weg. Ze maakten nu bijna geen geluid meer en verdwenen snel in het duister.

Bob kwam overeind toen hij dacht dat ze bij de weg waren. In het licht van een lantaarn zag hij enkele seconden de twee gestalten. De jongen liep achteraan. Hij had de gebogen houding van iemand die iets zwaars draagt, maar het was niet mogelijk

te zien wat hij had meegenomen.

Veel deed het er ook niet toe. Belangrijker was dat het probleem van de gesloten deur was opgelost. Het kostte Bob drie minuten graaien in vrijwel vergane kastjes voor hij een kleine zaklantaarn voelde en een ouderwetse, ijzeren sleutel.

Met de sleutel in de hand bleef hij tegen het aanrecht staan leunen. Hij vroeg zich af hoe groot de kans was dat er weer iemand kwam opdagen. Het duo verwachtte hij zeker niet, maar de kleine man?

Onzin, dacht hij, aanstellerij. Dieven hebben wel iets anders te doen dan voortdurend kijken of hun gejatte spullen op de goede plaats liggen. Dit duo had gewoon iets kleins op het oog, iets wat de ander misschien niet zal missen. Net als eksters die meepikken wat glinstert.

Hij drukte zich los van het aanrecht en liep naar de deur. Die bleek te zijn vervaardigd van stevig hout. Bijna elke plank had een andere kleur, maar dat deed aan de stevigheid niets af.

Het slot was oud en roestig, maar de sleutel knerpte niet en ook de scharnieren bleken geïlied.

Bob zwaaide de deur open en scheen naar beneden. Hij verwachtte een keldertrap te zien, maar in plaats daarvan zag hij een soort hellingbaan. Ze was gemaakt van aangestampte aarde waarover steenslag was gegooid en ze liep met een bocht langs de buitenmuur naar de vloer van een kelder die onder het hele huis doorliep. Niet alleen was de ruimte groot, ze was ook hoog. Het geheel zag eruit alsof een knutselaar onder zijn huis een complete hobbyruimte had laten bouwen. In de wanden kon je de schroefgaten nog zien van de talrijke planken die ertegen hadden gezeten en in een hoek was een werkbank achtergebleven met een blad van vijf centimeter dik hout. Zowel het blad als driekwart van de vloer stond volgetast met allerlei materiaal. Er lagen geschuurde planken en balken met erop plastic bakken vol spijkers en koperen schroeven. Tussen de planken stond een kist vol timmergereedschap dat er goed onderhouden uitzag. Achter de kist lagen ijzeren scharnieren, sloten, slotschoten en rollen elektriciteitsdraad. In het midden van de kelder stond het karretje. Erop lag een lasapparaat compleet met drukcilinders ge-

vuld met het acetyleneegas dat nodig is voor het autogeen lassen. 'Juist,' zei Bob. 'Dat is dus wat het trio uit die loods heeft gestolen. Lasapparatuur. Geen wonder dat ze zoveel moeite hadden met het verslepen. Die dingen wegen nogal wat. Een van de wielen van het karretje heeft er een slag van gekregen, zo te zien. Hij keek verder rond en zag een uitbundige collectie hamers, nijptangen, boren en beitels, alsmede breekijzers, een krik met krikstang en honderden bouten en moeren.

'Ze zijn niet eenkennig, dat moet ik zeggen,' mompelde hij vol ontzag. 'Als je het mij vraagt ligt hier materiaal genoeg om een middelgroot dorp van te bouwen. Het lijkt me zeer onwaarschijnlijk dat al dit spul bij die piramide vandaan komt. Als dat zo was, dan zou daar geen mens aan de slag kunnen. Volgens mij jatten ze overal wat. Lasapparatuur bij de piramide, een timmerkist van een bouwplaats waar veel met hout wordt gewerkt, snoer op plaatsen waar elektriciens bezig zijn geweest.' Hij stond op zijn gemak rond te kijken, terwijl hij van het ene been op het andere wiebelde. Helemaal gelukkig was hij niet met zijn vondst. Hij had stille hoop gehad dat hij in een nacht het mysterie van de ongelukken in en bij de piramide zou hebben opgelost, maar deze kelder wees niet in die richting.

Wie opdracht heeft de bouw van de piramide te vertragen, gaat geen risico nemen door ook elders inbraken te plegen, dacht hij. Zoiets is dom en volkomen onnodig. De piramide kost miljoenen dus als er sprake is van sabotage dan mag je veilig aannemen dat er grote bedragen aan de daders worden uitgekeerd. Dit spul hier oogt wel heel indrukwekkend, maar het is beslist niet de vijftigduizend gulden beloning waard die mij is toegezegd. Nog niet de helft ervan. Dit zijn materialen die in de loop van een heel stel dagen bij elkaar gesprokkeld zijn. Ik vrees dat ik vannacht te maken heb gehad met gelegheidsdieven, al blijft het natuurlijk wel de vraag waarom de nachtwaker zo hardnekkig weigerde iets te doen dat op ordentelijk waken leek. Maar dat is uit te zoeken. Morgen, als ik weer fris ben en Jan en Arie er zijn.

Tot het zover is, doe ik niets. Ik loop niet naar de politie, ik probeer niet het adres van Burns te vinden om hem paniekerig uit bed te bellen, ik geef zelfs die luie nachtwaker geen schop onder

zijn achterste. Ik ga naar het hotel en slaap een gaatje in de zondagochtend.

Toen Bob aan slapen dacht, voelde hij een grote gaap aankomen. Hij nam er de tijd voor en geeuwde tot zijn kaakspieren kraakten. Daarna liep hij de hellingbaan op, sloot de deur en legde lamp en sleutel terug.

Buiten stak hij zijn neus in de lucht als een jachthond die de weg probeert te ruiken. Hij keek naar de donkere lucht en voelde de eerste spetten van een nieuwe bui.

‘Brr,’ zei hij, ‘wat een land.’

Rillend van moeheid ging hij op weg naar zijn vreemdgevormde Rover.

Conferentie in kamer 571

Het papiertje dat onder de kamerdeur was doorgeschoven bevatte een eenvoudige, maar voor iemand die kort tevoren kreunend was wakker geworden niet geheel heldere boodschap. '571, hiphop, janarie'.

Bob keek ernaar met ogen die dik waren van de slaap. 'Dat 571 is natuurlijk het kamernummer, maar wat is janarie nou weer, jandokie,' mopperde hij. 'O, ja, rund dat ik ben. Er missen twee hoofdletters en een punt. Dat is een grap van Arie. Hoe laat leven we nu?'

Op zijn chronometerhorloge was het acht minuten in de middag en omdat het horloge nooit meer dan drietiende seconde per vol jaar achterliep, was er weinig reden om aan te nemen dat het zelfs maar een minuut later zou zijn.

Bob keek ontevreden naar de wijzers, alsof hij hen persoonlijk kwalijk nam dat het gaatje dat hij in de dag had geslapen aan de ruime kant was geworden.

'571, dat is twee verdiepingen boven me. Is er enige reden waarom ik niet een stukje hogerop zou gaan? Ik zou niet weten waarom. Niemand heeft overdreven belangstelling voor me, voorzover ik weet, en daar ontbijten zal ook wel lukken. Als ze in een hotel als dit nog ontbijt verstrekken na het middaguur, tenminste. Je hebt natuurlijk kans dat ze zich al klaarmaken voor de zondagthee.'

Hij schoot snel een stel kleren aan en liep de rijk gestoffeerde trappen op naar de vijfde verdieping.

Hij klopte op de deur van 571 en wachtte tot Jan een zuinig hoofd om de hoek stak.

'Dag, Jan,' zei hij beminnelijk. 'Dat ik jou nog ooit in een dergelijk luxe en weelderig hotel mag aantreffen. Heb je een fortuin verdiend met die mooie computers van je?'

Jan keek een ogenblik nijdig en gooide daarna de deur open. 'Kom erin, dollie Amerikaan. Ik heb begrepen dat jij voor de kosten opdraait, dus we hebben meteen maar een ruime suite

genomen. Compleet met badkamer en een bed waarin zelfs nijlpaard Roos zich kan wentelen zonder dat er elke vijfde minuut een spiraalveer tegen de wand schiet.'

'En waar is nijlpaard Roos nu, als ik vragen mag?'

Jan keek spottend. 'Wat dacht je? We zijn vanmorgen op een hondsvroeg uur hier aangekomen. Ik ben gaan slapen, maar Arie belde meteen met de keuken. Toen ik even wakker werd rook het hier naar spek. Dat was om een uur of negen, half tien. Een kwartier geleden ben ik opgestaan, maar toen was Arie alweer op zoek naar nieuw voedsel. Je hebt kans dat hij buiten ergens die befaamde fish and chips-toestand staat te eten.' Jan rilde. 'Vis en aardappelen, het is maar wat je lekker vindt.'

Bob liep naar de telefoon. 'Ik eet alles wat voedsel is,' verklaarde 'Effe bellen.'

Een ontbijt bleek tot de onmogelijkheden te behoren, maar men was bereid voldoende voedzame bestanddelen op een plateau te laden om een maag mee te kunnen aanplempen en Bob keek niet zo nauw. Het kon hem niet schelen of je wel of geen brood hoort te eten tussen acht en tien en of je salades alleen maar nuttigt na vijf uur 's middags.

Een kwartier later zat hij achter een pot koffie en iets dat eruitzag als een Russisch ei. Jan huiverde bij de aanblik en trok zich bescheiden terug in het hoekje met de televisie waarop een ernstig kijkend heer de geneugten van de wereldgebeuren zat door te nemen.

Toen Bob het gevoel had dat hij weer tot het menselijk ras behoorde, liet hij zich achterover zakken. Hij keek de kamer rond, spoelde een stuk ei weg en zei: 'Als Arie er is, zal ik vertellen wat ik de afgelopen 24 uur heb meegemaakt.'

Jan ging rustig door met tv-kijken. 'Ik verwacht niet anders. Conferentie in een hotelkamer, het is of ik het eerder heb meegemaakt.'

Bob peuterde tussen zijn tanden. 'Niet in een riant vertrek als dit. Hoe vaak zouden we avonturen hebben besproken in een huurkamer? Tien keer? Vijftig?'

Jan zette de televisie af. 'Misschien zijn de tv-programma's hier beter dan bij ons,' zei hij met een blik op het scherm, 'maar veel

scheelt het niet. Wat een gewauwel. Wat zei je? Hotelkamers? Ik ben de tel kwijt, weet je dat! Ik denk dat ik meer tijd in hotels heb doorgebracht dan in mijn ouderlijk huis. Toen ik thuiskwam van ons avontuur in Zuid-Frankrijk keek mijn vader me een volle minuut aan, net of hij er zeker van wilde zijn dat ik echt zijn zoon was.'

Bob haalde zijn neus op. 'Moet je de mijne hebben. Ik heb hem aan de telefoon gehad, maar dat is ook precies alles. Ik zal hem toch eens een foto sturen.'

Jan grinnikte. 'Probeer het eens met een foto van een wildvreemde en kijk of hij erintrapt.'

'En dan de deur uitgeschopt worden als ik eindelijk langskom, alleen omdat hij aan een ander hoofd gewend is geraakt. Dank je feestelijk. Is er kans dat onze rooie walvis vandaag nog uitgevrotten raakt?'

Dat bleek een kwartier later het geval en nog een kwartier later was Bob uitverteld.

Jan nam natuurlijk eerst de financiële zaken bij de kop.

'Dus als ik het goed begrijp, dan heb je helemaal nog geen opdracht. Je dréigt er een te krijgen, ja, maar alles wat je tot nog toe hebt, is vochtige nieuwbouwlucht. Als die Burns je vanmiddag of morgen bij de piramide vandaan laat schoppen, dan is alles wat je bereikt hebt een gevoelig achterste en een hoop onkosten. Dit dure hotel, die Rover, kleren en alles wat er vandaag nog bij komt.'

Bob knikte hem blij toe. 'Precies, Janneman. Midden op de kop, zoals gewoonlijk. Maar hij stuurt me niet weg.'

'En waarom dan wel niet.'

'Omdat hij dan naar dat lasapparaat kan fluiten. Er is vannacht het een en ander uit zijn loods gestolen. Dat kon voornamelijk door stommitieit van de nachtwaker die zijn hond en zijn walkman-hoofd hardnekkig in een bouwkeet hield in plaats van rond te gaan lopen. Die nachtwaker is door Burns aangesteld. Of misschien door een ander, maar Burns is de baas en hij is verantwoordelijk. Het lijkt me toe dat hij me wel enige dank is verschuldigd als ik hem dat apparaat compleet met acetylene gas terugbezorg.'

‘Dat wel ja, maar...’

Arie stak een volvette hand omhoog. ‘Jan, hou nou even óp met dat geldgezeur. Voorlopig hebben we weer iets dat riekt naar avontuur en daar wil ik desnoods geld voor toe geven.’

‘Ik niet,’ bitste Jan.’

‘Ik wil nog wel voor jou betalen, ook,’ ging Arie onverstoort verder. ‘Ik begon Amsterdam dik zat te worden en dan heb ik het nog niet over de rederij. Boten zijn mooi, maar rederijen hebben kantoor-tjes, weet je dat. Van die ruimtes met kleine hokken waarin een bureau, een lamp en een stalen archiefkast zijn gestouwd in de kleuren grijs en beige.’ Hij rilde. ‘En zeg nou niet dat je niet blij bent, want ik ken je. Je vindt die computers prachtig, als ze om de week maar iets spannends uitspugen.’ Hij verschoof zijn machtige lichaam zo, dat hij Bob kon aankijken die op een van de bedden was gaan zitten.

‘Bob,’ zei hij. ‘Jij hebt voor avontuur gezorgd en daarvoor verdien je onze dank. Het is nog een gecompliceerd avontuur ook, want ik zie zo al vijf oplossingen voor het piramide-probleem.’

‘Vijf mogelijkheden, zul je bedoelen. Ik kom voorlopig ook tot vijf. Laten we ze een voor een doornemen.

Bob stak een vinger op.

‘Mogelijkheid een. Er zijn spanningen veroorzaakt door de komst van Canadezen. Het is me duidelijk geworden dat veel Engelsen daar niet blij mee zijn.’

‘Maar is dat een reden tot sabotage, dat is de vraag.’

Bob keek Jan aan. ‘Zijn er in dit land niet eerder toestanden geweest waar buitenlanders bij waren betrokken?’

Jan knikte. ‘Meerdere malen. In Liverpool, onder meer, en in Londen. Maar toen ging het in alle gevallen om buitenlanders met een andere huidskleur. Engeland heeft machtig veel kolonies gehad. Heel India heeft bij Engeland behoord, een stel landen in het Caraïbische gebied en hier en daar plukken grond in Afrika. Veel inwoners van die landen zijn naar hier verhuisd. Dat ging goed zolang er banen waren, maar nu ligt het even anders. Er is werkloosheid en dus komen er spanningen.’

‘Maar we mogen aannemen dat er Engelsen zijn die de Canadezen liever zien gaan dan komen.’

‘Dat wel, natuurlijk. Elke baan is er een, maar ik zie daar nog niet direct een reden in om tot sabotage over te gaan.’

Bob stak een tweede vinger omhoog. ‘De manier waarop Engelsen en Canadezen met elkaar omgaan, wordt voor een deel bepaald door de houding van de vakbond. Zou een vakbond met opzet een groot bouwkarwei in het honderd laten lopen?’

Jan keek zuinig. ‘Lijkt me stug. Toen hier de mijnwerkers maanden en maanden staakten, waren ze niet te beroerd om werkwilligen af te tuigen. Maar die mensen hadden echt geen cent om van te eten. Dat was meer dan bar en boos. Hier speelt geen conflict op grote schaal en een vakbond moet goed uitkijken. Als uitkomt dat een bond een bouwwerk saboteert, dan heb je de poppen wel heel grondig aan het foxtrotten.’

‘Dat is een reden te meer om het in het geniep te doen.’

‘Tja. We kunnen navraag doen, alleen zou ik niet weten bij wie. Als een vakbond bij deze heisa is betrokken, dan wordt het een karwei voor specialisten en niet voor ons.’

De derde vinger.

‘Een onderaannemer. Het Canadese bedrijf Sholto & Creed laat het werk uitvoeren. Er zijn werkmaatschappijen van Sholto bij betrokken, maar er is ook een stel onderaannemers. Stel dat een van hen een reden heeft om het werk te vertragen...’

‘Een firma die aan de grond is komen te zitten, bedoel je?’

‘Precies, een firma die haar verplichtingen niet kan nakomen.’

‘In veel contracten is toch sprake van een ontsnappingsclausule?’

‘In de geest van: we moeten op die en die datum met het werk beginnen. Is dat niet mogelijk dan vervallen alle gemaakte afspraken.’

Jan wreef over zijn hoofd. ‘Dat soort contracten bestaat, maar ik heb geen idee of daar in dit verband sprake van is. Er zit een logica in, natuurlijk. Je moet weten wanneer je je mensen aan het werk kunt zetten. Je kunt ze niet eindeloos in een schaftkeet laten kaarten tot het de hoofdaannemer belooft op zijn gemak zijn aandeel in het karwei af te werken. Er is ergens een grens en die staat zonder twijfel op papier.’

‘Precies,’ zei Bob. ‘Ik heb gisteren begrepen dat er verschillende schema’s zijn. Ze zijn nodig om de transporten naar de piramide

vlot te laten verlopen. Er is in elk geval een schema voor het geval het werk vlot en een voor het geval alles tegenzit. Burns zei dat hij al een halve week op het langzaamste schema achterlag.'

'Waardoor dus mogelijk een onderaannemer moeilijk komt te zitten en zijn contract moet verbreken.'

'Precies, Jan, maar als je het iets anders zegt dan klinkt het alsof we een kandidaat-dader hebben. Je moet dan zeggen: waardoor een onderaannemer die in de problemen zit lekker makkelijk onder zijn contract uit kan komen.'

'Die redenering zit geramd. Burns moet daar iets zinnigs over weten te zeggen.'

'Ik zal het hem vragen.' Bob stak zijn vierde vinger op. 'Een leverancier. Stel een leverancier heeft beloofd iets te leveren waaraan dringend behoefte is. Hij kan dat niet, maar over een paar dagen kan hij het wel. Wat doet hij dan?'

'Bekent hij met schaamrood op de kaken dat hij zijn zaken niet voor elkaar heeft, of vertraagt hij de zaak een beetje?'

'Wat zou jij doen?'

'Tja,' Jan keek naar het plafond alsof daar het antwoord stond.

'Tja. Het zal niet meevallen om te bekennen dat een groot project gaat vastlopen, omdat jij je beloftes niet kunt waarmaken. Zeker niet als je een contract hebt afgesloten met een grote maatschappij waar je meer opdrachten van mag verwachten.'

'En dat Sholto & Creed is groot. Bar groot, kreeg ik de indruk.'

Bob stak zijn vijfde vinger op.

'Dievenbendes. Stel, al het geklets over sabotage is flauwekul. Er wordt niets gesaboteerd, maar het barst in die Docklands gewoon van de dieven. Groepen, groepjes, bendes, hordes, weet ik wat. Er wordt daar gebouwd bij het leven. In dat gebied hebben tienduizenden mensen gewoond en gewerkt. Een deel woont er nog. Hun huizen zakken bijna in elkaar en ze zijn zelf werkloos. Wat zou jij doen als je honger hebt en links en rechts van je komen poenerige patsers joekels van gebouwen neerzetten?'

Jan schudde het hoofd. 'Ik begrijp wat je bedoelt, maar het klopt niet. Stelen, oké, natuurlijk gebeurt dat. Maar waarom zeilden die staalplaten van dat gebouw? Waarom werd een nachtwaker aangepakt?'

‘Ongelukken gebeuren. Dat met die staalplaten kan toeval zijn. Mensen worden slordig op den duur. En inbrekers die gezien worden door een nachtwaker kunnen agressief worden.’

‘En toch klopt het niet. Geen dief gaat banden van de auto van een privédetective doorsnijden, of zo’n man bedreigen.’

Bob vouwde zijn vingers tot een vuist. ‘Daar heb je gelijk in. Maar toch heb ik afgelopen nacht dieven gezien en die lui,’ hij zwaaide zijn vuist, ‘die lui werd geen strootje in de weg gelegd door de bewaker. De bewaker luisterde naar muziek en aaide zijn hond, hoe verklaar je dat.’

‘Verklaar ik niet,’ zei Jan prompt. ‘Begin ik niet eens aan. We moeten uitzoeken wat die nachtwaker voor vent is. Met wie hij contact heeft. Wie hem heeft aangesteld.’

‘Precies. Maar moeten we ook aan Burns vertellen waar de bergplaats van de drie nachtelijke dieven is?’

Het werd stil in de kamer.

‘Sja,’ zei Jan en hij keek naar buiten.

‘Tiereloerelom,’ zei Arie en hij haalde een vettig stuk papier uit zijn broekzak waarin zich een homp worst bleek te bevinden.

‘Hoe kom je aan dat viezige spul?’

‘Wat kan het je schelen, joh. Ik vind het lekker en jij lust het toch niet. Ik vind dat we niets moeten zeggen.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat Burns dan de politie belt. Dat moet hij wel, iets anders kan hij niet doen. De politie komt aanrijden met zwaailicht plus gillende sirene en verdrijft drie hele dieven definitief uit de Docklands. Dan hebben ze die spullen terug, maar ze vinden de daders nooit van z’n leven. We moeten onze monden houden, op de loer gaan liggen en wachten tot er iemand komt. Misschien is die kelder de bergplaats van drie mensen, misschien van achttien, weet jij veel. Met geduld en nadenken komen we meer aan de weet dan met bleren en hulp zoeken bij Burns.’

Bob rolde zich om. ‘Ben ik met je eens, dikke. Ben ik helemaal met je eens. Jullie moeten vanmiddag die kelder in het oog gaan houden. Ik ga naar Burns en probeer iets te weten te komen over vakbonden, onderaannemers en leveranciers. Ik vraag hem ook hoe hij aan zijn muzikale nachtwaker komt. Als die vent banden

met onze drie dieven heeft, dan komen we dat te weten.’

‘En wat als die banden er zijn, maar als ze niets te maken hebben met de sabotage?’

Bob keek geschrokken. ‘Denk je dat echt?’

Arie knikte. ‘Ik ben ervan overtuigd dat er wordt gesaboteerd. Zoiets voel je als bouwer. Staalplaten komen niet zomaar naar beneden. Zoiets gebeurt een keer in de drie maanden, maar daar bij de piramide is sprake van een epidemie, heb ik begrepen. Je hebt alle kans dat er inderdaad bossen inbrekers zijn. Die kunnen we pakken, maar ze brengen ons niets dichterbij de oplossing van het sabotage-probleem.’

‘Toch zie ik niet wat we anders kunnen,’ zei Bob koppig. ‘We kunnen die diefstallen nu eenmaal niet negeren.’

‘Niet voor duizend gulden per dag plus onkosten,’ gaf Arie toe. ‘En zeker niet met vijftigduizend beloning in het vooruitzicht,’ vulde Jan haastig aan.

‘Dat is natuurlijk punt een,’ zei Bob. ‘Eerst de officiële opdracht en daarna het spoorwerk. Gaan jullie nu een auto huren en...’

Hij hield op en keek om zich heen. ‘Jankt hier iemand? Ik dacht dat ik een soort gehuil hoorde.’

Arie grijnsde breed. ‘Het is Jan,’ zei hij minzaam. ‘Jan schrikt als je over huren praat.’

Jan zwaaide met een arm. ‘Niks huren. We hebben die Rover en dat is voorlopig genoeg. We geven geen geld uit voor we onze opdracht hebben. Daarna gaan jullie je gang maar. Als die Burns gek genoeg is om zonder blikken of blozen te beweren dat hij de onkosten van het lopende destructiebedrijf Roos betaalt, dan moet hij de gevolgen maar dragen. Maar ik geef geen geld uit voor we de opdracht hebben.’

Bob klopte hem zacht op de schouder. ‘Zoet maar, Jan. Alles komt goed. Tot we de opdracht hebben, betalen Arie en ik de kosten, maar extra meevallertjes delen we ook samen, oké?’

Jan werd op slag argwanend. ‘Welke meevallertjes.’

‘Meevallertjes zoals beloningen die staan op het oprollen van dievenbendes. Ik heb de kelder ontdekt voor Burns een opdracht kon geven, dus als dat leidt tot een beloning, dan wordt die door Arie en mij geïnd, spreken we dat af?’

Jan dacht na en op zijn gezicht was zijn zielestrijd te zien. ‘Nee,’ zei hij zuchtend. ‘Alles samen, als vanouds. Maar ik heb de kas. En extra auto’s huren we pas als het nodig is. We rijden met ons drieën naar de Docklands. Jij wijst ons dat afgebrande huis en als we de omgeving gezien hebben, beslissen we wat we doen.’

‘Waarna we terugrijden naar het centrum om alsnog een auto te huren, wat ik je brom.’

‘Nou en,’ zei Jan. ‘Dan zien we tenminste wat van de streek. Als je naar buiten kijkt dan zie je dat het droog is en redelijk mooi weer. Geen inbreker gaat nu op pad, we hebben bakken vol met tijd.’

Hij keek naar Arie die stil voor zich uit zat te staren, af en toe de wangen naar binnenzuigend.

Jan gaf een kreun. ‘Bewaar me, ons genie denkt. Als je toch het hart hebt om nu, hier, in deze kamer, met extra kosten te komen, dikke, dan...’

Arie stak een hand op. ‘Stil,’ zei hij. ‘Jij mag met computers van plastic en edelmetaal spelen, ik ben nu even in de slag met de grijze computer onder mijn rode haar. Let op, er komt een idee.’ Zoals altijd bleven Jan en Bob gefascineerd zitten kijken. Er was iets op komst en een ruime praktijk had geleerd dat het de moeite waard was om daarop te wachten.

Ze zagen het dikke, rode hoofd een poos knikkebollen alsof het balanceerde op een springveer. De wangen bibberden en de ogen knipperden alsof er vuiltjes inzaten. Toen de computer was uitgewerkt, ging Arie’s mond een paar maal open en dicht. Het was duidelijk dat er een mededeling zat aan te komen, maar dat de interne printer nog niet op toeren was.

‘Nicholas.’

Bob keek Jan aan. ‘Is dat alles? Nicholas, wat moet ik met die vent?’

‘Nicholas,’ herhaalde Arie. ‘Nicholas is de enige echte mogelijkheid die we hebben.’

Bob zuchtte. ‘Nicholas, beste, maar helaas ontspoorde Arie, is de vent die mij een pak slaag wilde geven. Er is geen reden

waarom hij dat niet alsnog probeert, zo gauw hij me ziet. Ik heb een steen tegen zijn auto gegooid en ik kreeg niet de indruk dat hij me er dankbaar voor was.'

Over Arie's gezicht gleed een grijns van mateloze voldoening. De gelukkigste momenten waren die waarop hij anderen af kon troeven door snel te denken en met onverwachte oplossingen voor problemen te komen.

Hij wees op Bob. 'Jij gaat naar Nicholas toe. Je zegt dat je gisteren vergeten hebt hem te betalen voor zijn schade. Je geeft hem een paar honderd gulden en dan...?'

'Dan zegt hij dankjewel en mikt de deur dicht.'

'Niet als je het goed speelt, Bobbie. Als je het handig aanpakt, dan is hij je dankbaar.'

Jan was onrustig gaan bewegen op het ogenblik waarop Arie over geld sprak. Hij bewoog zijn schouders of hij het koud had. 'Wat wil je daar nou mee, dikke? Bob brengt die vent een paar honderd gulden en kijkt naar zijn tevreden gezicht. Wat schieten we ermee op?'

Arie knikte hem minzaam toe. 'Daar bereiken we mee dat we iemand hebben die op de bouw werkt en die ons informatie kan verschaffen. Ik bekijk het als volgt. Aannemers of leveranciers benaderen is zinloos. We kennen die mensen niet, we weten niet hoe ze werken en we weten niet met wie ze contacten hebben. Dat soort wereldjes is klein hoor. Veel van die mensen kennen elkaar. Als we één aannemer aanschieten en vragen gaan stellen over sabotage, dan heb je kans dat hij zijn vriendjes belt en dan krijgen we nergens meer een poot aan de grond. We komen waarschijnlijk niet eens meer binnen. Bij de vakbonden ligt het net zo. Wie is daar de baas, wie onderhoudt banden met arbeiders die aan de piramide werken? Kom daar maar eens achter. Dat duurt dagen, misschien zelfs weken. We moeten heel gewoon bij het begin beginnen. De ongelukken gebeuren op en bij de piramide. Dus moeten er mensen zijn die die ongelukken laten gebeuren. Daar moeten we beginnen met zoeken. Vind de man die sabotage pleegt en je kunt het spoor terug volgen. Wie is zijn opdrachtgever en wie is de baas van die opdrachtgever? Volg het spoor en je komt onherroepelijk uit bij de goede man.'

Jan maakte een gebaar. 'Tot je dienst. Allemaal waar. Maar wat als het Nicholas is die de boel in het honderd laat lopen?'

'Dat merken we. Dat merk je aan zijn manier van reageren, kan niet anders. We hebben bovendien geen keus. Hij is de enige die we kunnen benaderen zonder dat we argwaan wekken. We moeten domweg bij hem beginnen. Het gaat erom dat we iemand vinden die bereid is ons informatie te geven.'

'En waarom moet daar meteen geld aan te pas komen?'

'Omdat dat mensen vertrouwen geeft, zuinige Jan. En doe nou niet zo oenig, want dat weet je. Misschien gelooft Nicholas Bob op diens eerlijke gezicht, maar dat zit er niet erg dik in. De zaak wordt anders als Bob binnen komt wandelen en met enig geld gaat wapperen. Dat is wel het laatste wat die man verwacht. Zoiets maakt heus wel indruk, hoor.'

Op Jans kaken lag een grimmige trek. 'Maar toch alleen als Bob de officiële opdracht van Burns heeft.'

'Allicht. Zo gek ben ik ook weer niet.'

'Nou...' zei Jan en de twijfel was met een baggerbak van zijn gezicht te schrapen.

Bob interesseerde zich niet erg voor de financiële kant.

'Het mooiste is het natuurlijk als ik Nicholas thuis kan treffen.'

'Waarom dat?'

'Omdat, Jan, ik aanneem dat de man gevoeliger is voor het aannemen van enkele pondsbiljetten als hij temidden van vrouw, kinderen en kanarie thuis zit met de voeten op de bank en de ogen gericht op de middagtelevisie. Als hij aan het werk is op de piramide en een collega ziet dat ik hem geld geef, dan kan dat leiden tot enige jaloezie en daar schiet ik niets mee op.'

'Hij is waarschijnlijk thuis,' zei Arie. 'Weinig mensen zijn tegenwoordig bereid om zeven dagen in de week te werken. Burns moet wel, want hij is de baas, maar een gewone werknemer por je daar niet meer voor, hoor.'

'Tenzij je hem vijf keer het gewone loon betaalt.'

Arie haalde zijn schouders op. 'Ik wed dat hij thuis is en zo niet, dan wacht Bob tot vanavond.'

Jan zag de redelijkheid van het plan in, maar hij bleef knorrig zitten kijken. Bob negeerde hem. Hij zat Aries plan te herkau-

wen met het gezicht van iemand die in een ver verschiet iets moois ziet opdoemen.

‘Het komt er dus op neer dat we via Nicholas een informant op de bouw hebben. Een soort spion.’

‘Precies, Bobbie, iemand die detectivewerk voor ons doet zonder dat hij het weet.’

‘Juist, ja. Maar is het niet veel mooier als een van ons daar aan de slag gaat?’

‘Als werknemer?’

‘Natuurlijk, joh.’ Bob begon mogelijkheden te zien en hij liet zich bijna van het bed rollen. Zittend op de rand keek hij Arie met heldere ogen aan. ‘Er werken daar Canadezen. In Canada en in Amerika wonen mensen die uit alle landen van Europa komen. Van Wit-Rusland tot Zuid-Korea. Jullie spreken goed genoeg Engels om voor Canadees door te kunnen gaan.’

Arie aarzelde. ‘En wie moet daar dan aan het werk?’

‘Jan of ik, natuurlijk. Jan is daar nog onbekend en dat is een voordeel, maar het betekent wel dat Burns weet dat hij met mij samenwerkt.’

‘Is dat een bezwaar?’

Bob trok aan zijn onderlip. ‘Ik weet het niet, misschien niet, misschien wel. Ik zal het van het gesprek met Burns laten afhangen.’ Hij keek Jan aan. ‘Durf jij zo’n staalgeval op?’

Jan stak zijn onderkaak twee centimeter naar voren. ‘Natuurlijk, wat dacht je dan. Ik ben geen juffershondje dat bibbert als hij over ijzer loopt dat even breed is als een stoeptegels. Ik val nergens af, hoor.’

‘Ik wel,’ zei Arie benauwd. ‘Ik heb nooit geklaagd over mijn dikke buik en mijn vet zit me niets in de weg, maar ik sleep al die kilo’s niet een bouwwerk van tientallen meters hoogte op om evenwichtskunstenaar te gaan spelen op een stuk staal.’

‘Zoet maar,’ suste Bob. ‘Het risico is veel te groot, dat beseffen Jan en ik volkomen. We denken er niet aan om je aan dergelijk gevaar bloot te stellen.’

Jan kwam in beweging toen hij het knipoogje van Bob zag. Hij ging naast zijn vriend zitten en schonk Arie een warme blik. ‘We piekeren er niet over. De ramp zou te groot zijn.’

‘Veel te groot,’ ging Bob door. ‘Het zou een catastrofe zijn voor de Docklands in het algemeen en voor ons in het bijzonder.’

Arie keek geroerd. ‘Dank je, jongens,’ zei hij en er klonk een trilling in zijn stem.

‘Een val van jou van twintig meter hoogte zou die piramide compleet van zijn fundamenten slaan,’ zei Bob.

Jan knikte voldaan. ‘En dat kunnen we niet hebben. Onze beloning zou er ernstig door in gevaar komen.’

Ze lachten elkaar vriendelijk toe, toen Arie grommend naar de wastafel liep en zijn verhitte gezicht begon te koelen onder een straal naar chloor riekend Londens leidingwater.

Sabotage in een liftschacht

‘Dat is geen kleintje, dat ding daar. Die betonkolom in het midden schat ik op een meter of veertig hoog.’

‘Even hoog als de onderste verdieping breed is, zou ik zo zeggen.’

‘Precies, Bobbie. Ze zijn nu zo’n verdieping of vijf, zes op weg en dat hele geval wordt zienderogen breder. Tegen de tijd dat ze op hoogte zijn, is die omgekeerde piramide tachtig meter. Minstens, misschien iets meer.’

‘Kunnen we niet wat dichterbij?’

‘Niet doen, joh. Jou kennen ze daar, maar Arie en mij niet en dat moet maar even zo blijven, lijkt me.’

Ze stonden gedrieën met het hoofd in de nek naar het kantoorgebouw te kijken. Op de bovenste verdieping liepen mannen heen en weer, gehuld in overalls en met gele helmen op. Het geluid van metalen voorwerpen die tegen elkaar sloegen klonk over een vierkante kilometer Docklands dat verder bijna even stil was als een dag tevoren. Het gegalm werd onderbroken door de doffe dreunen waarmee klinknagels op hun plaats worden gedreven. Voor het gebouw kwam een zware dieselmotor tot leven en vlak erna zagen ze een zware heftruck langzaam over het zanderige terrein kruipen.

‘Dat gebouw lijkt op een gigantische vogel met breeduitgespreide vleugels.’

‘Een American eagle, zul je bedoelen,’ zei Bob trots. ‘Zo’n reuzeadelaar zoals er bij ons nog boven de Rocky Mountains vliegen.’

‘Klets,’ beweerde Arie, terwijl hij een hand boven zijn ogen hield tegen de zon die precies over de hoogste bouwkraan op zijn gezicht scheen. ‘Het heeft de vorm van zo’n speldje dat piloten dragen en die vliegen een stuk hoger dan die vogels van jou.’ Hij knipperde tegen het licht. ‘Het begint warm te worden.’

Jan ritste zijn jack open. ‘Zowaar, het lijkt wel zomer. Ik dacht dat het hier altijd regende.’

‘Had je gisteren moeten komen,’ zei Bob. ‘Toen ik vannacht

terug was in het hotel stond ik te soppen in mijn schoenen. Wat doen we nu?’

Arie peuterde gedachteloos in zijn neus waardoor hij de neusvleugel bijna tegen een van zijn bolle, rode wangen duwde.

‘Ga jij nou Burns opzoeken, dan lopen wij dit gebied door. Het lijkt me handig als we hier een beetje de weg weten.’

Bob knikte. ‘Doe dat. Ik zal je wijzen waar het uitgebrande huis staat met die kelder vol gestolen goederen. Bekijk dat gebouw goed, maar ga er niet in lopen rondalven; je weet nooit wie op het huis let.’

Arie keek Jan aan. ‘Zou jij zoiets onbezonnens, zomaar, helemaal uit jezelf, spontaan doen?’

Jan schudde het hoofd. ‘Nooit van zijn leven. Wat is het toch prettig als je af en toe een levensles krijgt van een wijze vriend.’

‘En zo subtiel verwoord, ook nog.’

‘Vaderlijk, mag ik wel zeggen.’

Bob keek beschaamd naar zijn schoenpunten. ‘Stik,’ zei hij. ‘Ik lijk wel een moederkloek. Kom maar mee, dan wijs ik je dat huis. Als we er zijn loop ik terug naar de Rover en dan rij ik naar de piramide. Dat valt minder op dan lopen.’

Bob vond Burns niet in zijn kantoor, maar in het betonnen middendeel van de piramide. Het was allerm minst moeilijk hem op te sporen want ‘s mans getier klonk met gemak boven de bouwgeluiden uit.

Hij stond wijdbeens tegenover een iets kleinere man die de handen op de heupen had gezet en voorovergebogen stond als een zwemmer die wacht op het startschot.

‘Hoe kan dit,’ brulde Burns. ‘Hoe kan iemand daar binnenkomen. We hebben een nachtwaker, we hebben deuren. Stalen deuren. Gemaakt door ons eigen constructiebedrijf en vervaardigd van gehard weer- en windbestendig materiaal.’

De man tegenover hem haalde luid en duidelijk zijn neus op.

‘Die prachtdeuren van jou houden misschien het weer buiten en mogelijk hier en daar een windvlaag, maar beslist geen indringers. Wat zeg ik? Saboteurs. Twee volle dagen werk naar de filistijnen. Die draden zijn nu één klonter plastic en zwartgebla-

kerd koperdraad. Alles moet eruit. Weet je wat dat betekent?’

Burns haalde diep adem. ‘Ik wéét wat dat betekent. Ik weet helaas precies wat dat betekent, maar gelukkig is het niet mijn belangrijkste probleem. Jouw baas wilde zelfstandig werken. Bemoei je niet met de betonconstructie, zei hij. Leg de trappen aan en verdwijf naar je staalbalken, de liften maak ik op mijn eigen manier.’

De kleine man zwaaide een vuist. Hij droeg een lange stofjas met borstzakken die uitpuilden van schroevendraaiers en tangetjes waarvan er een paar bij elke heftige beweging overboord dreigden te vallen.

‘Op mijn manier, ja,’ zei hij sarcastisch. ‘En daar bedoelde hij mee dat hij niet elk ogenblik in zijn nek gehijgd wilde worden door jou of door een van die vriendjes van je uit Canada. Hij wil zelfstandig werken, maar dat betekent niet dat hij deze betonklomp beschouwt als het vrolijk middelpunt voor dieven, brandstichters en saboteurs. Dit is een bouwplaats, denk je daar even aan. Het is hier geen opleidingsinstituut voor werkloze vanden.’ Zijn vuist schoot uit toen hij Bob zag. ‘En wie ben jij? Wat doe je hier? Wegwezen en snel wat.’

Burns pakte de man bij een mouw. ‘Rustig,’ zei hij met een stem die veertig decibel kalmer klonk. ‘Ik ken die jongen. Zie jij nou maar dat je die warboel uit de knoop haalt, dan bekijk ik wel wat we aan de beveiliging kunnen doen.’ Hij keek Bob aan. ‘Kom mee, jij.’

Met grote stappen liep hij naar zijn kantoor. Hij nam niet de moeite om met een hand de deur te openen, maar hief een been en bende tegen het hout. De deur schoot open en knalde tegen de wand. Het geluid leek Burns enige voldoening te geven. Hij liep naar het midden van het vertrek, opende en sloot zijn handen alsof hij iets wilde grijpen en zei, met een redelijk normale stem: ‘Dus je bent terug.’

Bob opende zijn mond en sloot hem meteen weer, want hij zag aan het gezicht van Burns dat de man nog lang niet aan luisteren toe was.

‘Dat was een monteur, of eigenlijk een soort baas. Hij neemt de zaken hier waar voor het bedrijf dat de bedradingen aanlegt. Ze

zijn bezig geweest met de lift.’ Hij wees achter zich alsof een kant en klare lift op hem stond te wachten. ‘Weet je wat dat betekent, een lift? Het betekent een hoop minder gesjouw. Mensen moeten naar boven, materiaal moet naar boven. Dat doen we met kranen als het zware balken zijn, maar een paar kilo bouten en moeren vervoeren we liever op een ietwat andere manier. We hebben in de betonkern het trappenhuis aangelegd en we hebben een kleine bouwlift. De bouwlift is gammel en als het waait dan zwiept de regen naar binnen. Leuk is dat niet en daarom hebben we voorrang gegeven aan de afwerking van de liftschacht. Dat ding is klaar, de lift loopt als een tierelier, alle kabels liggen op hun plaats.’ Hij maakte weer grijpbewegingen en begon heen en weer te lopen tussen het tafeltje vol bouwtekeningen en het raam dat uitzicht gaf op de bouw. Hij droeg hetzelfde grijze pak als de vorige dag en het zat zo vol kreukels, dat het leek of hij erin had geslapen. Bob zag dat de aderen bij zijn slapen gezwollen waren en dat hij zijn nekspieren zo strak hield aangetrokken, dat ze als kabels langs zijn hals lagen. Tezamen met de diepe lijnen in zijn gezicht en de onwaarschijnlijk grimmige trek rond de ogen wekte hij de indruk van iemand die maar een klein duwtje nodig heeft om te ontploffen met de klap van een hogedrukpan waar het veiligheidsventiel van geblokkeerd is. Terwijl hij liep, bleef hij doorpraten. Niet tegen Bob of tegen de wanden, maar vooral tegen zichzelf. Het was duidelijk dat hier iemand in de weer was die niet kon bevatten waarom alles wat de wereld te bieden had aan ellende en tegenslag uitgestort moest worden over uitgerekend zijn hoofd.

‘Alles was goed, prima, kon niet beter. Tot vannacht. Vannacht heeft iemand een paar pakken brandend papier tussen de bedrading gestopt. Weet je wat dat tot resultaat had? Een grote klonterende massa. En dagen werk. We mogen blij zijn als die lift het eind van de week doet. Hoe kan dat. Ik vraag jou: hoe is dat mogelijk? We hebben bewakers, we hebben een veiligheidsdienst, alles gaat op slot. En toch...’ Hij bewoog zijn arm alsof het lichaamsdeel aan een touw zat. ‘En daar, in die loods, daar is vannacht ook ingebroken. Lasapparatuur is verdwenen. Zomaar. Niemand heeft iets gehoord, niemand heeft iets gezien.’

‘Ik wel,’ zei Bob.

‘De nachtwaker weet van niets. De waker heeft gewaakt als een bezetene, zegt hij, maar hij weet van niets. Hij... wat zei je daar, jongen. Wat zei je daar?’

‘Ik heb wel iets gezien,’ zei Bob kort.

Burns bevroor midden in zijn beweging. Zijn rechtervoet was enkele centimeters boven de vloer en bleef daar hangen. Als een aangeschoten reiger draaide hij zich om op z’n linkerbeen, terwijl hij zijn mond bewoog als een snavel die alvast warmloopt voor hij een vis uit de vijver gaat pikken.

‘Jij hebt iets gezien?’

‘Ik heb iets gezien, ja. Ik heb drie personen gezien die de loods binnengingen, twee mannen en een vrouw. Ze liepen nog net niet te fluiten en ze bliezen evenmin op toeters, maar ze gedroegen zich ook niet bepaald als zenuwhazen die in de rats zitten voor de jager. Ze hadden een complete kar bij zich, een ding op bromfietswielen. Ze gingen de loods in en kwamen eruit met hogedrukcilinders en ander lasspul.’

Burns slikte hoorbaar. ‘En dat heb jij allemaal gezien?’

‘Precies. Ik heb ze zien komen en ik heb ze zien gaan.’

‘En de nachtwaker?’

‘Die zat met een walkman op het hoofd en een bouvier aan zijn zij een boek te lezen, of een stapel faxen, of weet ik wat. Als de bovenste etage was gesloopt, dan zou hij het nog niet hebben gemerkt.’

‘Vliegt eruit,’ verklaarde Burns dapper. ‘Hij zeilt eruit. Vanavond nog. Ik neem hem mee alle trappen op en ik schop hem alle stalen balken over waar we nog geen steigerplanken langs hebben liggen. Dat zal hem leren.’

‘En wat bereikt u daarmee? Niets. Minder dan niets. Op zondag vind je niet eens een nieuwe nachtwaker.’

Burns lachte schamper. ‘Alsof er iemand is die het verschil merkt tussen geen nachtwaker en deze vent.’

‘Vergis u daar maar niet in. Het kan heus wel erger.’

‘O, ja? Hoe dan? Een peloton liefhebbers die met diepladers de complete loods meenemen? Een horde radeloze bouwvakkers die de fundering onder het gebouw vandaan jatten?’

Burns keek naar zijn stompe vingers en stak er toen een in de richting van Bob. ‘Wat heb jij vannacht gedaan? Vertel. Neem er de tijd voor, ik wil alles weten.’

Hij trok een stoel bij, zwaaide het ding rond tot hij de zitting voor zich had en ging er schrijlings op zitten. Met de armen gevouwen over de rugleuning luisterde hij naar het verhaal van Bob. Hij viel hem niet in de rede; hij zweeg en luisterde.

‘Dus,’ zei hij, toen Bob was uitverteld, ‘als ik het goed begrijp heb jij gedaan wat die nachtwaker had moeten doen. Jij hebt alleen de dieven niet verjaagd, je hebt geen hulp ingeroepen, je hebt ze gewoon laten gaan. Waarom?’ De laatste vraag klonk als een pistoolschot en het was duidelijk dat de man kwaad werd alleen al bij de gedachte dat iemand er met zijn materiaal vandoor had kunnen gaan.

‘Omdat ik wilde weten waar die drie dieven met het spul heen zouden lopen. Je bereikt soms meer met geduld dan met overhaast ingrijpen.’

Burns zag eruit alsof hij bereid was overhaast in alles te gaan grijpen wat bewoog. ‘Geduld, hè. En als je die drie was kwijtgeraakt?’

Bob haalde zijn schouders op. ‘Die kans zat erin. Zo’n kans zit er altijd in, daar ontkom je niet aan. Maar ik ben niet onhandig, hoor. En ik heb eerder met dat bijltje gehakt.’

Burns beet op een nagel. ‘Dat weet ik. Ik heb gisteravond met je vader gebeld en met een paar mensen die ik in Amerika ken. Via via ben ik in contact gekomen met een zekere Strauss.’ Hij keek Bob fel aan. ‘Ken je die naam?’

Bob dacht na. Het duurde even voor het avontuur met de speelgoedtreintjes hem te binnen schoot dat begon in Nederland en dat hen naar Zwitserland en Noord-Afrika voerde. Hij had het gevoel dat het avontuur zich jaren geleden had afgespeeld.

‘Ik ken Strauss.’

‘Geef me eens een paar feiten waardoor ik daar zeker van kan zijn?’

‘Circus Bonzario. Crick Darry.’

Het gezicht van Burns ontspande zich. ‘Bonzario zegt me niks. Darry is de naam die ik heb opgekregen.’ Hij stond op van zijn

stoel en stak een hand uit. 'Je bent in dienst,' zei hij. 'Duizend gulden per dag. Plus onkosten. En vijftigduizend als je de bron van alle ellende vindt.' Hij keek geschrokken. 'Of heb je die al gevonden, de kelder in het afgebrande huis.'

Bob schudde het hoofd. 'Daar heb ik aan gedacht, maar ik geloof het niet. Misschien heeft iemand die dieven getipt, dat kan. Maar ik weet zeker dat ze niet bij de liftschacht zijn geweest.'

'Heel zeker?'

'Gewapend betonsterk zeker. Geen twijfel aan.'

'Ook later niet?'

'Vast niet. Toen waren twee van die lui veel te druk bezig de derde man te beduvelen.'

Burns begon weer heen en weer te lopen. 'Maar wat dan? Wat is er allemaal aan de hand? En vooral: hoe kan dit? Hoe kan links en rechts vernield en gejat worden zonder dat iemand door een veiligheidsfiguur wordt gezien?'

'Licht,' zei Bob. 'Er is hier veel te weinig licht. De loods ligt bijna in het donker. Niet een van de lampen beschijnt de deur.'

Burns keek hem met open mond aan. 'Bestaat niet.'

'Bestaat wel. Ik heb me er vannacht over liggen verbazen dat alles hier zo duister is. Er moeten meer schijnwerpers komen.'

'Meteen,' stemde Burns in. 'Die vent van het installatiebedrijf loopt hier nog rond. Ik zal hem meteen opdracht geven daaraan te werken. Vandaag nog. Zondag of niet, hij scharrelt zijn mannetjes maar op. Vanavond moet dit terrein een lichtzee zijn.' Met dreunende stappen liep hij het kantoor uit.

'Hoera,' zei Bob wat afwezig voor zich uit. 'Het is iets, maar of het voldoende is, betwijfel ik. De sabotage aan de lift werpt een nieuw licht op de zaak. Zou de nachtwaker daarom zo hardnekkig binnen zijn gebleven? Het kan bijna geen toeval zijn. Eerst dacht ik dat hij van de diefstal uit de loods wist, maar een brand in de bedrading is veel ernstiger. Iemand moet achter die vent aan.'

Hij wachtte rustig tot Burns terug was.

De man keek hem scherp aan. 'Heb je nog meer slimme ideeën of suggesties?'

'Een paar,' zei Bob, 'maar die lopen niet weg. Ik heb ook een

stel vragen over de manier waarop de verschillende onderaannemers werken, hoe hun contracten zijn, of ze in financiële problemen verkeren, die dingen. Maar dat komt ook wel. Er zijn eerst een paar klussen op te knappen. Een ervan is de nachtwaker. Waar woont die vent?

Burns keek verbaasd. 'Waarom vraag je dat?'

'Zomaar, het is misschien nuttig om uit te zoeken waar hij woont, in wat voor soort huis, bedoel ik. Wie zijn vrienden zijn, wat hij doet als hij uitgewaakt is.'

'En wil jij dat gaan doen?'

Bob aarzelde een ogenblik, maar zag in dat het tijd werd om de naam van Jan ter sprake te brengen.

'Ik heb al verteld dat ik vrienden heb. Een ervan heb ik vannacht over laten komen...'

Hij hield op toen hij het verbaasde gezicht van Burns zag. 'Voor je de opdracht had. Je bent wel zeker van je zaak, jij.'

Bob bewoog zich ongemakkelijk. 'Er is haast bij, lijkt me. Soms moet je een beetje initiatief nemen.'

Burns keek nog steeds of hij zijn oren en ogen niet geloofde.

'Wat je initiatief nemen noemt. Even een vriendje laten overkomen, omdat je misschien wel een klus te doen hebt. Dat had ik eens moeten proberen toen ik jouw leeftijd had.'

Bob werd bijna verlegen. 'We zijn wat apart, dat heb ik toch al verteld? Dat vriendje is handig. Hij is uitstekend in staat om de nachtwaker te controleren.' Hij wachtte even. 'Ik zou graag willen dat hij hier ging werken.'

'Ging wat...'

'Werken. Hier, in de bouw. Het is handig om iemand te hebben die onbekend is en even kan rondkijken.'

Burns barstte in gelach uit. 'En denk jij dat dat zomaar gaat? Hier, in dit land, even werken. Ze staan hier stijf van de voorschriften, weet je dat. Bond dit en bond dat. De vakbonden hebben hier heel wat te vertellen, dat heb ik je gisteren toch al gezegd.'

'Toch hebben we iemand nodig die rond kan lopen en met de mensen kan praten. Desnoods als een soort assistent van u. Als je alleen maar om dit gebouw heen kunt lopen, dan kan het

maanden duren voor je iets hoort. Arbeiders praten onder elkaar. Ze kaarten, ze hebben schaft, ze gaan tegelijk naar huis. Alleen als je daarbij kunt zijn, dan heb je kans dat je een van de verhalen hoort. Of de roddels. Een kletsverhaal kan al voldoende zijn.'

'Waarom probeer je het zelf niet?'

'Omdat ik hier gisteren ben gezien. En vandaag ook, natuurlijk. Niemand kent Jan. Als u een baantje voor hem kunt regelen, dan begint hij morgenochtend. Kersvers en in elk geval onbesproken.'

Burns dacht na. 'Zit wat in,' gaf hij toe. 'Ik kan hem het baantje geven van veiligheidscontroleur of zoiets. Dat werk doe ik meestal zelf. Als je niet in de gaten houdt of iedereen een helm op heeft, dan laten ze het na en daar komt dan gedonder van. Ik kom met al die moeilijkheden aan dat soort werk niet toe. Durft je vriend naar boven?'

Bob keek door het raam. Een man liep op een hoogte van een meter of twintig over een balk, de armen wijd alsof hij balanceerde.

'Jan is bang voor niets of niemand.'

Burns grinnikte kort. 'Dat heb ik vaker gehoord. Meestal kwamen ze een uur later binnentrillen, bang als schoothonden. Stuur dat wonder maar. Acht uur hier, in mijn kantoor.'

'Fijn,' zei Bob. 'En mag ik dan nu het adres van de nachtwaker? En van de man die gisteren met me aan het vechten was? Die Nicholas. Hij heeft een snor.'

Burns keek alsof hij een hele serie vragen wilde stellen, slikte toen zijn nieuwsgierigheid weg en boog zich over een kaartenbak.

Geluk was voor Jan elke positieve mededeling van financiële aard en toen Bob mededeelde dat Burns duizend gulden per dag wilde uitkeren, begon hij zo te stralen dat de zon erbij verbleekte en snel achter een grijsuitwaaierende zomerwolk wegkroop.

'Duizend gulden per persoon?' vroeg hij.

Bob knikte. 'Vast wel.'

'Je weet het dus niet zeker.'

'Zeur niet, man. Die Burns is een Canadees. Dat scheelt niet zoveel met ons Amerikanen. Elke vertraging kost handenvol geld,

daar is een paar duizend gulden niets bij.'

Jan blies zijn wangen bol. 'Poeh, moet je die opschepperige yank horen. Alsof Canada niet in Amerika ligt. Burns is ook een Amerikaan en ik ken er een massa die even zuinig zijn als... als...'
'Als jij, zul je bedoelen. Zank nou niet en ga achter die nachtwaker aan. Hij heet Ian Reddick en hij woont hier maar een paar kilometer vandaan.'

'Wat moet ik bij die man?'

'Kijk waar hij woont, wat hij doet, wat zijn maat schoenen is. Weet ik veel. Hij deugt niet. Inbrekers hebben daar vannacht in en uit gelopen. Dat ze niet over elkaar zijn gestruikeld, is een wonder. Die vent heeft niets gemerkt en dat is niet normaal. Hij is of stom of onverschillig, of hij wist dat er iets zou gebeuren. Misschien kende hij een van het drietal dat de loods is binnengelopen, maar ik gok op de liftschacht.

Burns heeft me laten zien hoe die schacht was afgesloten en dat is niet mis. Daar is een meesterinbreker aan het werk geweest of er was iemand met een sleutel. In elk geval is de bedrading volkomen vernield en dat is op een paar plaatsen gebeurd. Zoiets lukt niet in vijf minuten. Iemand is daar een hele tijd aan het werk geweest en een goede nachtwaker had het moeten merken. Zeker iemand met een hond, tenzij die bouwvier doof en blind is en ook nog een verstopte neus heeft.'

'En wat doe jij?'

'Ik ga naar Nicholas, dat is de man met wie ik heb gevochten.'

'Om de man met een zacht zakcentje om te praten in de hoop dat hij je inlichtingen geeft, bedoel je.'

'Precies, Janneman. We hebben informatie van binnenuit nodig.'

'En als de vent zelf niet te vertrouwen is?'

'Dan merken we dat, want Arie gaat mee. Niet naar binnen, natuurlijk, maar wel ver genoeg om me in de rug te dekken.'

Arie loosde een zucht. 'Gelukkig. Ik begon me al een beetje overbodig te voelen. Ik huur een wagen en volg je op de bumper.'

Hij keek snel naar Jan. 'Niet zeuren, Jan, het valt nu onder onkosten.'

Jan maakte een moedeloos gebaar. 'Gelukkig weet jij altijd wel ergens een bakbeest op te scharrelen waardoor we er toch geld

bij gaan inschieten, maar ik geef toe dat je een auto nodig hebt. Ik zelf ook waarschijnlijk.'

Arie grijnsde breed. Hij gaf Jan met een van zijn machtige handen een klap op een schouder waar het gewricht van kraakte en zei welgemoed. 'Huur maar op, hoor. Ze hebben in dit land heel zuinige auto's. Hele kleintjes ook. Je moet er met een schoenlepel in worden gewrikt, maar rijden doen ze. Ga jij naar de nachtwaker, dan gaan wij naar vechtersbaas Nicholas.'

'En die kelder?'

Arie keek om zich heen. Het was drukker geworden in het bouwgebied en over de doorgaande wegen reed een gestage stroom auto's.

'Het zondagtoerisme is op gang gekomen, als je het mij vraagt. Het is goed weer en het is droog, dus veel mensen maken een ommetje door de Docklands. Een beetje dief ligt nu op een oor om krachten te sparen voor het nachtwerk. Waarom zou iemand bij de kelder gaan kijken zolang het licht is? Als we ons gezicht er te lang laten zien, dan lopen we alleen maar in de gaten.'

'En is er een reden om aan te nemen dat de nachtwaker niet in bed ligt? Dat doen nachtwakers overdag, hoor.'

Arie keek toegevend. 'Mogelijk ligt hij in bed. Misschien wiedt hij zijn volkstuin, misschien kijkt hij televisie. Ook al vind je de man niet, dan is het nog nuttig om te zien waar hij woont. Er is iets met hem, dat voel ik. En jij voelt het ook, jongetje Prins.'

'Aan mijn water,' gaf jongetje Prins toe. 'Ik ga naar die nachtwaker, maar eerst rij ik met jullie mee naar een garage waar ze op zondag auto's verhuren. Ik huur de wagen die ik wil hebben en ik wil er geen gezeur, gelach of gesmiespel over horen. En als de auto waar jij je rooie kop in gaat vervoeren zo duur uitkomt dat Burns er niet over piekert om de kosten volledig te vergoeden, dan betaal je het verschil uit eigen zak bij.'

'Met genoeg,' verklaarde Arie. 'Mag ik wel eten wat ik wil of moet ik ergens een oudbakken broodje huren?'

'Je eet maar een eind weg. Die vraatzucht van jou is door niemand te stoppen, als je morgenochtend maar wel in het hotel eet, want het ontbijt is daar bij de prijs inbegrepen.'

Een graffitibus als botsauto

Het huis van Nicholas aan Burney Street was een van die kraaken smaakloze nieuwbouwwoningen die na zes jaar al in puin lijken te zakken en na twaalf jaar ogen als een krot. Het zag er precies hetzelfde uit als de huizen links en rechts en de postzegelkleine tuintjes waren allemaal op dezelfde manier aangelegd. Bob stond er met fronsend gezicht naar te kijken.

Ik ben benieuwd hoe die lui hier onthouden welk huis van wie is, dacht hij. Wat een fantasieloze gevallen. Net konijnehokken voor volwassenen.

Hij zag dat Arie zijn gehuurde, blauwe Vauxhall honderd meter verderop had geparkeerd en op de voorbank onderuit was gezakt. Je bent in elk geval in de rug gedekt, Bobbie, nu maar eens kijken hoe los van lip snorremans is.

Terwijl hij naar de voordeur liep, zag hij in de kamer een gordijn bewegen en het verbaasde hem niet dat de voordeur openging voor hij op de kleine, hardstenen stoep stond.

Nicholas stond wijdbeens op een ruwe cocosmat, zijn buik een beetje vooruit en een hand gehaakt achter de bretels die een versleten, maar keurig geperste donkerblauwe broek ophielden. Zijn snor zag er nog vervaarlijker uit dan de dag ervoor. De punten waren ditmaal opgedraaid en glommen van de pommade. Het geheel was een potsierlijk gezicht en Bob moest drie keer slikken voor hij iets kon zeggen.

Nicholas was hem voor. 'Wat moet je?' vroeg hij stijf.

Bob probeerde vriendelijk te kijken. 'Ik ben u nog geld schuldig.' Nicholas verroerde zich niet. De man keek hem aan en zijn lippen bewogen zacht alsof hij zichzelf een heel verhaal vertelde.

Bob werd er nerveus van.

'Geld,' zei hij. 'Van gisteren. Ik heb een steen op uw auto gegooid.'

Nicholas knipperde een paar keer en draaide zich met een ruk om. Hij liet de deur open en Bob maakte eruit op dat hij geacht werd te volgen.

Achter elkaar liepen ze naar een kleine kamer die door schuifdeuren was gescheiden van een grotere kamer waarin drie kinderen aan een ronde tafel een spelletje zaten te doen. Een vrouw met een streng gezicht zat naar hen te kijken, alsof het haar taak was elk vrolijk geluid in de kiem te smoren.

De kleine kamer was even fantasieloos als de gehele huizenrij. Drie stoelen stonden precies haaks op de muur in het gelid tegenover een bruin dressoir waarop kleine kopjes stonden die eruit zagen of ze te pronk waren gesteld. De muur was opgesierd met het schilderij van een zigeunermeisje. Ze hing er niet graag, dat was te zien aan de traan in haar oog.

Nicholas ging zitten op de stoel die het dichtst bij het raam stond. 'Geld,' zei hij.

Bob wist niet goed of hij moest blijven staan of moest zitten. Het kamertje benauwde hem. Het gaf hem het gevoel van opsluitingsangst. Sommige mensen hebben dat in een lift of in een enge, te volle ruimte, maar Bob had het hier. Zelden was hij in een huis geweest waarin zo'n onpersoonlijke, volstrekt doodse sfeer heerste.

'Ik had u gisteren al willen vragen hoe groot de schade was, maar ik ben het toen vergeten en...'

Nicholas stak een hand op. 'Waarom?'

Het klonk niet als een vraag, meer als een verbaasde opmerking.

'Waarom? U hebt toch schade aan die auto?'

Nicholas keek of hij zijn ogen niet geloofde en eindelijk begreep Bob wat de man bedoelde.

'O, is het hem dat. Waarom doe ik de moeite om u op te komen zoeken, bedoelt u. Ik had ook weg kunnen blijven, maar dan hadden we misschien weer ruzie gekregen. Ik heb een baan op de bouw. Burns heeft me in dienst genomen en ik dacht dat het beter was u meteen op te komen zoeken en...'

Hij zweeg. Zelden had hij kop- en kontlozer taal uitgeslagen en hij beseftte het volledig. Toch had het wel enig effect. Nicholas begon licht te ontgooien. De man keek minder strak en hij hield de leuning van zijn stoel minder krampachtig beet.

'Een baan? Jij?'

Bob knikte. Op weg naar Nicholas had hij zich zitten afvragen wat hij moest gaan zeggen. Een hele tijd had hij gewaagd tussen voorzichtig zijn of doorpakken, maar nu, meer op het gevoel dan op verstand, nam hij een besluit.

‘Ik ben aangenomen als een soort privédetective. Er wordt sabotage gepleegd bij die piramide en Burns vroeg me uit te zoeken wie de dader is.’

Nicholas liet een geluid horen dat op lachen leek. ‘Hebben ze daar zo’n snotneus voor nodig?’ Hij ging rechtop zitten en trok aan een punt van zijn snor. ‘Dus jij was daar niet toevallig, gistermiddag.’ Hij sprak langzaam en zorgvuldig als iemand die zijn best doet netjes te formuleren.

‘Inderdaad,’ loog Bob. ‘Burns had me gevraagd langs te komen.’ ‘Ben jij niet wat jong?’

‘Jong, maar slim genoeg. Niemand verwacht van mij dat ik detectivewerk doe.’

Nicholas keek spottend. ‘Zo is dat. En niemand verwacht dat je het goed doet. Tweehonderd gulden.’

‘Tweehonderd...’

‘Gulden. Voor de auto. De steen kwam op het dak. Er zitte krassen op.’ Nicholas was sneller gaan praten en nu hoorde Bob ook opeens het accent terug dat hem de vorige dag was opgevallen. Als de man zorgvuldig sprak viel het niet op, maar nu hij aan geld dacht werd hij opgewonden en slikte hij de laatste letter van sommige woorden in.

Door de gordijnen heen zag Bob een vale, oude Ford staan. Dat is je auto, dacht hij. Dat hele dak, met of zonder schram, is nog geen twintig gulden waard, maar vooruit. Misschien kunnen er straks een paar inlichtingen af en die zijn al gauw meer waard dan tweehonderd gulden.

Hij protesteerde niet, maar gaf Nicholas geld. De man streek de biljetten zorgvuldig glad en goochelde ze weg in een borstzak.

‘Dat was het?’ vroeg hij.

Bob aarzelde. ‘U had het gisteren over Canadezen. U dacht dat ik er een was. Had dat met de sabotage te maken?’

Nicholas keek hem vlak aan. ‘Geen idee. Die Canadeze pikken onze bane in. Van sabotage weet ik niks.’

‘Is er iemand die wel iets zou weten?’

‘Geen idee.’

‘Ook niet voor geld?’

Op het ogenblik waarop hij het zei begon hij zijn adem in te houden. Hij zag het hoofd van Nicholas zwellen en hij verwachtte nu een uitbarsting. Lang duurde het niet. De rode kleur trok weg en er kwam een begerige glans in ‘s mans ogen. Hij hield een vlakke hand op. ‘Hoeveel is het je waard?’

‘Vijfhonderd,’ zei Bob. Hij vertrok geen spier, maar hij kreeg het vreugdevolle gevoel dat hij beet had.

Nicholas keek naar de andere kamer. De kinderen speelden nog steeds in alle rust onder toeziend oog van de vrouw die met regelmaat naar de kleine kamer gluurde.

‘Wacht hier,’ zei hij. ‘Ik moet eve belle.’

Bob knikte. Hij verwachtte dat Nicholas naar de andere kamer zou lopen of naar de gang, maar dat deed de man niet. Hij hees zich overeind en liep zonder een woord te zeggen in zijn bretels de straat op.

Arie schrok op toen hij een man met een snor naar buiten zag komen. Hij twijfelde er niet aan dat het Nicholas was. Maar waar bleef Bob? Waarom liep hij niet mee naar buiten? Was hij vastgebonden en opgesloten?

Arie overwoog een ogenblik om het huis binnen te dringen, maar zag daar vanaf toen Nicholas haastig de straat afliep. De hele houding van de man toonde aan dat hij een doel had en dat wekte in hoge mate Arie’s nieuwsgierigheid.

Arie wachtte tot Nicholas om een hoek was verdwenen en stapte uit. In de vurige hoop dat de man niet een auto in een andere straat had staan begon hij te volgen. Dat verliep zonder problemen en zonder dat een volgerstrucje behoefde te worden toegepast.

Nicholas liep als een postduif naar een telefooncel en schoot naar binnen. Nog geen minuut later stond hij naast de cel. Aan zijn gezicht was te zien dat hij kwaad was.

Niet thuis, stelde Arie vast. Wat gaat hij nu doen?

Dat bleek alras. Nicholas keek naar de lucht, haakte twee dui-

men achter zijn bretels en begon aan een rondje kuieren. Hij liep door een smalle straat, over een plein waarop auto's schots en scheef geparkeerd stonden en door een straat met smalle, hoge huizen die meer dan een eeuw oud waren. Hij sloeg bij elke bocht linksaf en dat bracht hem na precies een kwartier terug bij de telefooncel.

Dit keer ging het beter. Arie vond een plaats achter een bestelauto en vandaar kon hij zien dat Nicholas steeds vrolijker begon te kijken. Hij begon ook meer bewegingen te maken en tegen de tijd dat hij de hoorn ophing, was hij een vrolijk mens.

Hij floot toen hij terugliep naar zijn huis. Merkwaaardig was echter dat hij op een meter of vijftig afstand van zijn voordeur op slag veranderde. Hij hield op met fluiten, zakte een eindje in elkaar en greep weer naar zijn bretels. Toen hij de deur doorging keek hij nog net niet uitgesproken nors, maar het scheelde weinig.

Arie ging terug naar zijn Vauxhall. Zou de man thuis geen telefoon hebben? vroeg hij zich af. Of was dit een van die telefoontjes die je in je eentje wilt voeren, zonder bezoekers, vrouw en bloedjes van kinderen?

Hij kreeg ruim de tijd om erover te piekeren, want het duurde meer dan een half uur voor Bob naar buiten kwam.

Arie zag dat zijn vriend nadenkend keek. Het was duidelijk dat hem iets dwars zat en het was even helder dat hij er niet meteen over wilde praten. Bob wierp geen blik in Arie's richting maar liep lijnrecht naar de Rover en reed weg.

Arie bleef rustig zitten wachten. Hij wist waar Bob heenging. Met de 'London Streetfinder' van de heer Nicholson in de hand hadden ze eerder die middag een route uitgestippeld. Ze waren uitgegaan van de mogelijkheid dat Nicholas meer zou weten van de sabotage en dat Bob in een val zou kunnen lopen. Arie, als hulpstroep, zou zijn werk alleen kunnen doen als hij wist hoe hij Bob zou kunnen bereiken en daarom hadden ze afgesproken dat Bob na het bezoek aan Nicholas rechtstreeks naar Romney Road zou rijden, de brede weg die naar een van de tunnels onder de Thames voert, maar dat hij op het eerstvolgende kruispunt een paar rondjes zou maken alsof hij de weg kwijt was.

De rondjes moesten Arie de gelegenheid geven om een goede positie te bereiken en te bekijken of Bob werd gevolgd.

Arie nam een andere route naar Romney Road en hij kwam daar aan toen Bob aan zijn tweede rondje over het kruispunt begon. Helemaal zonder risico was het niet, want er was veel verkeer en Arie zag dat Bob voortdurend de neiging had naar rechts te sturen in plaats van naar links. Dat bracht hem twee keer over de middenstreep en tegen de tijd dat hij zijn rondjes had voltooid, was hij opgemerkt door iedereen die daar in de buurt reed.

Hij was zeker ook opgemerkt door een zwarte Ford Granada. Achter het stuur zat een kleine man die benauwd keek, terwijl hij veel te dicht achter de Rover ook een rondje om de zuil midden op het kruispunt maakte.

Arie gaf een snork toen hij de man zag. Hij herkende de amateur en hij zag het klamme zweet in de handen van de man voor zich. 'Kijk kijk,' mompelde hij, terwijl hij de Vauxhall met een rustig gangetje Woolwich Road opstuurde. 'We hebben wel erg snel beet. Er is niet veel fantasie voor nodig om te bedenken dat Nicholas vanuit de telefoonsel hulptroupen gewaarschuwd heeft. Gaat het om één auto of om meer, dat is de vraag.'

Hij reed met de stroom auto's mee de Blackwall Tunnel Approach op die hem naar de tunnel onder de Thames bracht. Terug op het schiereiland, waarop de wijk Isle of Dogs ligt, dunde het verkeer snel uit. Het grootste deel reed door naar het centrum en maar enkele auto's reden de Docklands in.

Binnen vijf minuten was Arie er zeker van dat alleen de Granada achter Bob aanzat.

'Mooi,' zei hij tevreden. 'Dat zullen we Bob even laten weten.'

Hij gaf gas en reed zonder opzij te kijken langs de Granada en daarna langs de Rover. Toen hij op gelijke hoogte met Bob was streek hij een keer nadrukkelijk over zijn rode haren. Bij de eerstvolgende zijweg sloeg hij linksaf en tien minuten later was hij bij een plek dicht bij het afgebrande huis met de kelder vol gestolen goederen.

Het was aan Bob om te kiezen of hij zijn achtervolger mee wilde voeren naar het huis, of dat hij hem af wilde schudden. In het eerste geval zou Arie de volger opvangen, in het tweede geval

zou Bob de Rover bij de piramide achterlaten en naar het huis lopen.

Arie gokte op mogelijkheid twee. De achtervolger had zich zo overduidelijk als een amateur gedragen, dat het niet eens een leuk spelletje was om hem in de luren te leggen.

Toen Bob dan ook een half uur later aan kwam wandelen, vroeg Arie niet met welke kluit hij de man in de Granada het riet langs de Thames had ingestuurd. Je vraagt tenslotte ook niet waarom een haas sneller loopt dan een schildpad. Hij opende het portier en startte de motor.

‘Hebben we haast?’

‘Welnee, man, die sukkel denkt dat ik ergens in dat piramidegebouw ben. Hij zit in zijn Granada met een arm buiten het raam en doet of hij doezelt.’

‘Lekker laten slapen dan. Ben je iets opgeschoten?’

Bob keek peinzend. ‘Dat zeker, maar ik weet niet precies hoe ver. Er is iets geks aan deze situatie. Of we zitten ineens zomaar en geheel plompverloren helemaal goed, of we zitten hartstikke stierstarnakel fout.’

Arie zette de motor af. ‘Vertel,’ zei hij.

Bob deed een greep in het dashboardkasje en pakte een reep chocola. ‘Het is maar goed dat Jan je niet ziet. Je hebt weer voor een klein fortuin ingekocht, zie ik. Kijk, dikke, die Nicholas is een hebzuchtige vent, dat staat als een rij palen boven water. Hij ontdooide toen ik hem zomaar tweehonderd gulden gaf voor een krasje in het dak van het wrak dat hij auto noemt en hij werd bijna jolig toen ik hem vijfhonderd gulden bood voor informatie. Hij zei dat hij even moest bellen en schoot als een haas de deur uit. Tot zover was zijn gedrag oogverblindend helder, maar dat was niet meer zo toen hij terug was. Toen hield hij me aan het lijntje en niet zo’n beetje ook. Hij kletste over de bouw in het algemeen en de piramide in het bijzonder, maar hij zei niets dat niet ook in het handboek voor de beginnende bouwvakker staat.’

‘Hij had natuurlijk opdracht om je vast te houden tot de vent met die Granada tijd had naar Burney Street te rijden.’

‘Allicht. Ik wist al dat ik gevolgd zou worden voor die vent het

zelf wist. Maar het gekke is dat het volgen helemaal niet nodig was. Ik heb een adres gekregen waar ik over een paar uur moet zijn.'

'Waar?'

'Ergens bij de wijk Brixton, zuidelijk van de Thames, zegt je dat iets?'

Arie dacht na. 'Brixton, is dat niet de buurt waar bijna allemaal buitenlanders wonen? Een keer in de paar jaar is het daar raak, dan trekken duizenden inwoners plunderend door de straten. Het is een link stuk Londen, hoor.'

Bob haalde de schouders op. 'Voorzover ik het kan bekijken, is dit hele avontuur link aan het worden. Het oogt zo onschuldig tot nu toe, maar de hele zaak borrelt. Er zijn vreemde dingen aan de hand en we zitten er middenin zonder dat we een idee hebben van aard en omvang.'

'Dat is toch altijd zo. Je zit altijd dagen te wroeten en te wrikken tot er ergens iets loskomt. De kunst is juist om iets los te laten komen. Zo gauw mensen in beweging raken, krijg je een deel van de kluwen in handen. Het is dan alleen nog maar zaak om die hele kluwen bij elkaar te houden.'

'We hebben in elk geval losse draadjes genoeg, voorlopig. Een ervan zal wel aan die kluwen vastzitten, maar ik betwijfel of Nicholas dat draadje is.'

'Wat is hij dan?'

Bob aarzelde. 'Ik weet het niet. Hij is een geldwolf, dat is zeker. Hij heeft een grote bek als hij buiten is, maar in huis heeft hij niets te vertellen. Zijn vrouw is de baas. Zij houdt de kinderen rustig, en hem ook. Terwijl hij zat te kletsen, kwam ze een paar keer binnen. Hij beefde net niet, maar het zat er tegenaan.'

Arie was niet geïnteresseerd in de familieperikelen van Nicholas.

'Wat moetje nu precies in Brixton?'

'Dat weet ik niet en dat is nou precies wat ik link vind. Nicholas vertelde dat hij met een kennis had gebeld die weer iemand kende die misschien meer wist van al die bouwbonje bij dat staalskelet van Burns. Gewoon zo'n geval van a belt b belt c belt d, waardoor je op het laatst het spoor helemaal bijster raakt.'

Arie trommelde op de rand van het stuur. 'Klopt niet,' zei hij

resoluut. ‘Klopt niets van. Als Nicholas een kennis had gebeld die weer iemand anders moest spreken, dan had hij minimaal tweemaal moeten telefoneren.’

Bob keek hem verbaasd aan. ‘Nou en. Hij is naar een collega geweest die telefoon heeft, zei hij. Daar kan hij wel achttien maal hebben gebeld.’

‘Dat heeft hij niet. Hij is naar een telefooncel gewandeld. De eerste keer kreeg hij geen gehoor, de tweede keer heeft hij een paar minuten gesproken.’

‘Geen collega?’

‘Geen mens, geen hond, geen zeemeeuw. Hij heeft een eindje rondgelopen en is teruggegaan.’

‘Kijk eens aan,’ zei Bob langzaam. ‘Hij wist dus wie hij moest bellen.’

‘Of hij wist dat je zou komen en had voor die tijd al een hele boel geregeld. Kan dat?’

Bob schudde het hoofd. ‘Bestaat niet. Tenzij Burns zijn mond voorbij heeft gepraat, maar waarom zou hij?’

‘Ik zou het niet weten,’ zei Arie, ‘maar ergens zit iets fout. De kans is groot dat daar in Brixton een val voor je wordt opgezet, beseft je dat?’

Bob spreidde zijn handen. ‘Ik beseft het,’ verklaarde hij. ‘Ik beseft het volkomen, maar wat kunnen we anders?’

‘Niets,’ gaf Arie toe. ‘Maar laten we eerst het terrein daar verkennen. Helemaal met open ogen in een val lopen is wel erg beneden je waardigheid, lijkt me.’

‘Zolang we er maar weer uitkomen, is er niets aan de hand.’

Arie keek nadenkend. ‘Er uitkomen doe je altijd. Maar als het met een deuk in je schedel is, dan is het leuke er wel af. Wat doen we, waarschuwen we Jan?’

‘Tsjja, daar vraag je me wat. De nachtwaker moet in de gaten worden gehouden. Die man is zeker een draad die aan de kluwen vastzit. Ik heb zo’n gevoel dat er twee zaken spelen die niets met elkaar te maken hebben.’

‘De sabotage en de diefstallen, bedoel je.’

‘Precies. Maar misschien zijn die zaken ook wel verbonden en als we dat kunnen aantonen, dan hebben we de oplossing. Laat

Jan maar, hij zit goed daar bij de nachtwaker. Rijden, dikke. Laten we Brixton maar eens gaan bekijken.'

De wijk Brixton is er niet een waar je voor je plezier 's avonds gaat wandelen, zelfs 's middags is er niet veel lol te beleven. De huizen zijn oud en klein en een deel ervan staat leeg. Omdat ze tot de goedkoopste van de stad behoren, zijn ze in trek bij immigranten en omdat nieuwe ingezetenen zo ongeveer als laatsten in aanmerking komen voor een baan is de werkloosheid er hoog. Er is geen geld om de huizen te onderhouden met als gevolg dat het houtwerk langzaam wegtrot en dat kapotte daken worden gerepareerd met lappen golfplaat en plastic.

Bob lag op de achterbank van de Vauxhall en keek over het onderste randje van het zijraam naar de met planken dichtgespijkerde ruiten van de vervallen huizen en naar de stalen rolluiken voor de etalages van de schaarse winkels.

'Wat een gribus, hier.'

'Het lijkt wel of het hier pas oorlog is geweest,' gaf Arie toe.

'Moet je die bouwval zien.'

'De auto's die ze hebben zijn niet veel beter dan de huizen.'

'Dat is maar goed ook, joh. Je kunt beter een tweedehandsje kopen als je hier woont. Het lijkt me niet dat in deze buurt overdadig veel bewoners zijn gehuisvest die voorzichtig met de nieuwe wagen van een ander omspringen.'

Bob keek naar de Aziaten en de negers die over de smalle trottoirs liepen. 'Dit is anders wel een prachtgebied voor een valstrik. Het lijkt hier Harlem wel, de negerwijk in New York.'

Arie keek grimmig. 'Je valt hier inderdaad wel op, jij. Je hoeft echt geen poging te doen om stiekem naar je afspraak te lopen. Je bent opvallender en kwetsbaarder dan een vlieg op een kaal hoofd. Waar moet ik precies naartoe?'

Bob zocht op pagina 90 van de 'London Streetfinder'. 'Volgens meneer Nicholson is het ergens rechts. Het is achter Angel Park Gardens.'

'Park Gardens,' mopperde Arie. 'Parktuinen. Nou, de tuinen zijn hier wel opgesoupeerd door de zwerfkatten en veel park is er evenmin. Moet je daar links zien.'

Hij wees op een autobus met geblindeerde ramen. Het ding was van onder tot boven volgespoten met graffiti, de spuitbuskunst van de straatartiesten. In felle kleuren waren op de zijkanten afbeeldingen gemaakt van rock-en-rollende mensen tegen een achtergrond van een hallucinaties oproepend landschap.

‘Knap werk.’

‘Een stuk beter dan het geklad op de gevels hier.’

‘Op de gevels oefenen ze, joh. Als ze de kunst machtig zijn bespuiten ze een bus.’

‘Kijk maar uit, dikke. We moeten die zijstraat in, daar. Als die bus achter ons aankomt, dan kunnen we niet meer terug. De straten zijn hier bar en boos smal.’

Arie gaf een knor en remde af. Hij keek naar een smalle straat waarin aan de linkerkant auto’s bumper aan bumper stonden. De rechterkant lag geheel open. Blijkbaar werden er buizen of leidingen vernieuwd en daarvoor waren de klinkers ordeloos tegen de gevels opgestapeld. ‘Deze zijstraat is smaller dan de meeste andere. Weet je zeker dat we hier in moeten?’

Bob keek in zijn ‘Streetfinder’. ‘Volgens de stratenzoeker van Nicholson wel. Aan het eind van deze straat is een pleintje. Daar kun je draaien en daar moet het gebouw zijn waar ik mijn afspraak heb. Het is een soort tehuis of zoiets.’

‘Een soort?’

Bob werd kregelig. ‘Meer wist Nicholas niet, man. Een jeugdhuis of zo, weet ik veel. Die sierbus staat stil. Rij nou maar naar binnen, dan kunnen we zien wat ons te wachten staat. Ik duik naar beneden en jij doet verslag. Beschrijf wat je ziet, maar blijf rijden.’

Daar zag Arie het nut meteen van in. Hij reed voorbij de bus en begon met zijn verslag.

‘Oude huizen. Dichtgetimmerd, uitgebrand. Een winkel met een scheefhangende pui. Afvalbakken op het stukkie stoep waar geen auto’s staan. Papier en rotzooi op straat. Hier twee huizen die er behoorlijk uitzien, behalve dan de volgeklatte gevels. Op de stoep zitten vijf kinderen die me aankijken of ze nooit een blanke hebben gezien. De volwassenen negeren me, maar ze weten allemaal dat ik hier rij. Daar is dat pleintje. In het midden

is iets wat op een perk lijkt. De weg is hier niet opgebroken, maar het barst van de oude auto's. De helft lijkt niet meer dan schroot. Het gebouw dat je hebben moet, staat precies in het midden. Het lijkt me een kerk. Ho, stop, het wás een kerk. Er twee bomen van negers uit, gekleed in trainingsbroek en met een handdoek om de nek. Is die kerk verbouwd tot zwembad?’

‘Een gymzaal, misschien?’ vroeg Bob verbaasd.

‘Of zo’n fitnessgeval. Iets sportiefs in elk geval. Ik draai nu rond dat perk en dat gaat maar net, want die auto's zijn weliswaar oud, maar ook bijna straatbreed. Ik rij nu terug. Links is die opbrekerij. Er is een geul van een meter breedte en bijna dezelfde diepte. Er ligt onvoorstelbaar veel rotzooi in, het lijkt wel een stortplaats. Weer een uitgebrand huis. Nu vier goede. Drie winkels, waarvan een met een kapot raam. We zijn er bijna en dat is maar goed ook, want ik zie die bus de bocht omkomen.’

Arie reed door tot hij op een bredere weg kwam waar zowaar een paar parkeervakken vrij waren en stopte.

‘Het is link daar,’ verklaarde hij. ‘Ik bedoel LINK met veel hoofdletters.’

Bob keek op zijn horloge. ‘De afspraak is over een klein kwartier. Wat doe ik?’

Arie krabde een wang. ‘Ik weet het echt niet. Ik ben niet bang aangelegd, maar ik zou me wel drie keer bedenken. Wel dertien keer. Die straat is een pijpela. Als je erin bent en iemand sluit de toegang af, dan kom je er niet meer uit. Er zijn een paar stegen, maar we hebben geen tijd om uit te zoeken waar ze heengaan. Bovendien vallen we hier veel te veel op.’ Hij rilde. ‘Ik heb er een slecht gevoel bij, Bobbie.’

‘Ik voel me ook niet erg lekker,’ gaf Bob toe. ‘Maar aan de andere kant, wat kan me gebeuren? Jij weet waar ik ben. Als ik na een dik kwartier niet terug ben, dan kun je alarm slaan.’

‘Als er dan nog maar iets is om alarm over te slaan.’

Bob gaf een grauw. ‘Zeur niet, dikke. Als we elke keer weg waren gelopen als het link werd, dan hadden we nu veilig in een doorzonwoning gezeten met een gazon van twee bij drie meter. Dek jij de aftocht nou maar. Als ik niet naar die kerk ga, dan

komen we met de bouwsabotage geen stap verder, daar ben ik zeker van.'

Arie knikte zuchtend. 'Klopt, maar je houdt wel je kop heel.'

'Mijn kop is van plaatstaal. Die Burns keek er met afgunst naar, net alsof hij wenste dat zijn materiaal van evengoede kwaliteit was. Ik smeer hem nu. Soms is het een voordeel iets te vroeg te zijn. Zoek een plek op de hoek van de straat naar het plein en wacht op me. Ben ik er na pakweg 20 minuten niet, smeer hem dan en haal hulp. Bye.'

Arie wachtte vijf minuten en reed toen terug naar de doodlopende straat met de kerk. Hij vond een parkeerplaats precies op de hoek en liet zich onderuitzakken tot hij nog net de versierde bus kon zien die nu halverwege de straat was. Hij zag dat het bontbeschilderde gevaarte voor elk bewoond huis stopte, waarna een jongen uitstapte die iets in zijn hand had dat hij aan iedereen toonde die opendeed en aan alle wandelaars op straat. Het was duidelijk dat hij iets probeerde te verkopen en even duidelijk dat hij geen enkel succes boekte.

De bus was al bijna aan het eind van de straat toen Arie een van zijn betere ideeën kreeg. Hij had vaag zitten denken aan de onmogelijkheid om in deze straat een voertuig zo breed als de bus te passeren, maar het monumentaal mooie moment van inspiratie om daar een nuttig gebruik van te maken, trof hem als een blikseminslag. In een flits zag hij hoe hij een aftocht van Bob zou kunnen dekken. Hij aarzelde niet en stapte haastig de auto uit.

Zonder op of om te kijken liep hij naar de bus. Hij zette een voet op de treeplank op het moment waarop de jongen die hij in de straat had zien lopen, uit de bus wilde stappen. Even stonden ze elkaar aan te kijken.

'Wat moet je, maat,' vroeg de jongen. Hij droeg een gescheurde spijkerbroek en een smoezelig T-shirt. In een hand had hij een langwerpige, plat voorwerp.

'Praten,' zei Arie. 'Over geld.'

De jongen keek begerig. 'Wat voor geld?'

'Veel geld.'

De jongen draaide zijn hoofd om tot Arie een vuile nek zag.

‘Hé, Jamie, hier staat een vent die geld te veel heeft.’

Arie kon het antwoord niet verstaan, maar hij zag dat de jongen een ruk met het hoofd gaf. ‘Kom erin.’

Hij bleef wachten tot Arie binnen was en gaf toen een teken aan de chauffeur. Sissend sloeg de deur dicht en met een ruk reed de bus een paar meter door.

Arie greep zich vast aan de stang van de voorste stoel en keek vol verbazing naar het interieur. Dat was beslist de moeite waard. De twee voorste banken stonden nog op hun plaats, maar al de andere waren eruit gesloopt. De ruimte was nu gevuld met losse matrassen, een paar dekens, een gasstel met fles, losslierende kopjes, schotels en bestek en tientallen schilderijen. Ze waren allemaal evengroot en zagen er allemaal hetzelfde uit: een huisje, een boompje, een stuk wei en veel blauwe lucht.

De jongen grijnsde toen hij Arie met grote ogen zag kijken. Ik ben Abe,’ zei hij. ‘Ik schilder.’

Arie wees. ‘Dat?’

‘Dat. Ik maak er vijftig per dag. Honderd als het moet. Eerst alle luchten, dan alle daken, dan de bomen enzovoort. Het is met de hand gemaakt lopende band werk, zoiets. Als je er een wilt: ze kosten een tientje.’

Arie pakte een van de schilderijen. ‘Aan wie verkoop je die dingen?’

De jongen grijnsde weer. ‘Je zou versted staan. Ik verkoop ze aan iedereen. Huisvrouwen, schoolkinderen, kantoorlui. Overal raak ik ze kwijt.’ Hij keek nijdig. ‘Overal, behalve hier. Ze hebben geen gevoel voor kunst in deze wijk.’ Hij zuchtte. ‘We zijn de hele dag al bezig. Drie verkocht. Drie.’ Hij keek Arie aan alsof hij het hem persoonlijk kwalijk nam.

‘Geld,’ klonk een stem vanaf de chauffeursplaats. ‘Hij had het over geld.’

De jongen keek snel van Arie naar de chauffeur.

‘Dat is mijn broer Jamie. Ik schilder en verkoop, hij rijdt en handelt.’

Jamie bleek een iets grotere uitvoering van Abe. Ook hij droeg een gescheurde spijkerbroek en een T-shirt en ook hij was toe aan een badbeurt om de verf die tot in zijn nek zat weg te spoelen.

‘Hoeveel geld?’ vroeg hij kortaf.
Arie dacht snel na. ‘Hoeveel schilderijen liggen daar?’
‘Dikke honderd. Hozo?’
‘Verkocht,’ zei Arie.
De chauffeur keek hem met grote ogen aan. ‘Maak het een beetje.’
‘Verkocht,’ zei Arie weer. ‘Ik koop de hele handel. Maar je moet er wel wat voor doen.’
De chauffeur keek somber. ‘De koningin kidnappen? De Thames leeg laten lopen?’
‘De straat blokkeren,’ zei Arie. Hij wees op de kerk. ‘In dat gebouw daar zit een vriendje van me. Hij heeft er een afspraak, maar ik vertrouw de boel niet. Het kan zijn dat hij straks naar buiten komt rennen en in dat geval wil ik niet dat iemand hem in een auto achterna kan komen’
De chauffeur klaarde van die mededeling niet op.
‘Wat doet dat vriendje daar? Verkoopt hij verdovende middelen?’
Arie schudde het hoofd. ‘Hij verkoopt niets. Hij probeert een paar inlichtingen te krijgen, maar ik ben bang dat hij in de val is gelokt. Ik heb verderop een auto, maar vandaaruit kan ik dat gebouw niet in de gaten houden. Vanuit deze bus kan het wel en dit ding krijg je met een van die roestbakken daar niet aan de kant geschoven.’
De chauffeur grinnikte. ‘Dat zeker niet, nee. Oké, maat. Geef je geld maar. Ik draai deze bus op dat pleintje en rij dan langzaam terug. Het is misschien zinvol als ik op elk gewenst moment weg kan rijden.’
‘Doe dat,’ zei Arie en hij begon zich het hoofd te breken over de vraag waar hij duizend gulden vandaan moest halen.

Aan het antwoord kwam hij niet toe door een actie van Bob die in een kwartier tijd een half jaar aan ellende kreeg aangeboden. Hij was met een bonkend hart de kerk binnengelopen en daar was hij terechtgekomen in wat het Walhalla van de krachtsporter moest zijn.
Het voorste deel van het rechthoekige gebouw werd in beslag genomen door tientallen toestellen die nodig waren voor conditie- en krachttraining. Bijna elk toestel was in gebruik door

mannen die eruitzagen alsof ze elke ochtend hun spieren oppompten. Een deel was bezig met gewichtheffen, anderen met druk oefeningen of met losse gewichten waarvan er hele rijen voor meer dan manshoge spiegels lagen. Iedereen was geconcentreerd op zijn eigen oefeningen en niemand schonk enige aandacht aan Bob. Het feit dat hij de enige blanke in de hele kerk was leek niemand te interesseren.

Bob bleef een paar minuten staan en liet zijn oren wennen aan het lawaai. Het geluid van gewichten die op ijzeren staven werden geschoven weerklonk hol tot in de nok van het hoge gebouw waar het zich mengde met doffere geluiden die opklonken vanachter de schotten waarmee het voorste deel werd afgescheiden. Boksen, dacht Bob. Ik wed dat daarginds een boksring staat. Meer dan één waarschijnlijk.

Hij deed voorzichtig een stap naar voren, maar stopte toen hij schuin achter zich een stem hoorde.

‘Meneer?’

Bob draaide zich op z’n hakken om en keek naar een klein kantoor dat buiten de lichtkring viel van de neonbuizen boven de trainingstoestellen. Achter een bureau zat een kleine Aziatische vrouw in traditionele dracht. Ze had het haar in een knot en droeg een rode stip op het voorhoofd.

‘Meneer?’ zei ze weer.

Bob liep naar haar toe. ‘Ik kom van Nicholas,’ zei hij.

‘Nicholas, hè?’ De vrouw hield haar hoofd scheef en keek hem lang aan. ‘Nicholas,’ herhaalde ze. ‘Wacht maar even.’

Ze knikte vriendelijk toen ze wegliep en Bob voelde zich rustiger worden. Niemand scheen zich iets aan hem gelegen te laten liggen en niemand scheen hem op te wachten.

Hij bleef rustig staan tot de vrouw terugkwam. ‘De deur rechts,’ zei ze, nog steeds even vriendelijk. ‘Langs die trimfietsen en dan doorlopen. Je wordt verwacht.’

Terwijl hij door de kerk liep, had Bob nog steeds het gevoel dat hij volledig werd genegeerd, maar dat veranderde zo gauw hij de deur door was. Er was wel een ring zoals hij had verwacht, maar gebokst werd er niet. Twee worstelaars hielden elkaar omklemd of ze met cetabever aan elkaar gekleefd zaten, terwijl een

kale man met een enorme buik naar hen stond te schreeuwen. Onder het schreeuwen wenkte hij Bob.

‘Jij komt van Nicholas?’

Bob knikte.

De kale man keek hem kort aan. ‘Jij bent een nieuwsgierig type?’

Op dat ogenblik schoten Bobs zenuwen in de derde versnelling.

Hij deed een stap naar de deur, maar bleef staan toen de kale man op zijn vingers floot.

De twee worstelaars lieten elkaar los en sprongen op de grond.

De langste, een neger met midden op het hoofd een streep geelgeverfd haar, ging wijdbeens voor de deur staan. De ander, een Indiër gekleed in een soort luipaardvel, liep naar Bob.

‘Hai,’ zei hij, en hij stak zijn hand uit.

Op zoiets reageer je in een reflex en Bob had zijn hand al ter hoogte van zijn middel toen hij zijn fout inzag. Hij probeerde achteruit te lopen, maar hij was veel te laat. De Indiër greep hem bij de pols, draaide zich om, zonk door een knie en richtte zich met kracht op. Bob zeilde door de lucht alsof hij een baal meel was. Hij raakte met een voet het bovenste touwen kwakte vrijwel plat op het canvas van de ring. De bodem veerde mee en dat voorkwam dat hij op slag bewusteloos raakte, maar het duurde toch lange seconden voor hij zijn omgeving weer scherp zag. De Indiër zat allang achter hem voor hij zich zelfs maar had kunnen oprichten.

De man greep hem bij het kruis van zijn broek en tilde hem met een hand op.

Veertig centimeter boven de vloer bleef Bob zweven. Door een waas van tranen zag hij de kale man naar de rand van de ring lopen.

‘Ben jij een nieuwsgierig type?’ vroeg hij op een toon alsof er niets was gebeurd dat niet met regelmaat in deze ruimte plaatsgreep.

Bob schudde het hoofd alsof hij de lokale mist wilde verdrijven die om hem heen leek te hangen. ‘Inlichtingen,’ zei hij haperend. De man zuchtte. ‘Dat vroeg ik niet.’ Hij gaf de Indiër een teken en Bob voelde dat hij werd opgetild. Nog steeds met een hand tilde de man hem tot schouderhoogte, waarna hij Bob kantelde

en boven het hoofd vasthield. Hij had hier wel zijn tweede hand voor nodig, maar enige vorm van inspanning leek het hem niet te kosten. Toen hij Bob op gestrekte armen liet balanceren begon hij te draaien. Hij stond in de ring of hij een pirouette maakte en Bob voelde zich om en om zwiepen. Na de vierde keer begon hij zijn gevoel voor evenwicht en verhoudingen te verliezen en na de zevende keer dacht hij dat hij in een dolgeworden mallemolen zat. Het was bijna een opluchting toen de man hem losliet. Dat gebeurde op heel eenvoudige wijze. De Indiër deed een stap achteruit en trok met een ruk beide handen weg. Bob viel volkomen plat op de vloer en voelde zich terugveren.

‘Laatste keer,’ zei de kale man. ‘Ben jij een nieuwsgierig type?’ ‘Ne..nee,’ zei Bob hikkend. Zijn hoofd leek te zweven en de helft van zijn spieren voelde aan of ze een maatje te groot waren geworden.

De man leek tevreden. ‘Dat lijkt er meer op,’ zei hij. ‘Ga maar even zitten, jij.’

Hij bleef geduldig wachten tot Bob moeizaam overeind was gekomen en min of meer ordentelijk op zijn achterste zat. Langzaam voelde hij zijn krachten terugkomen en tegelijk voelde hij woede.

Ze denken dat ik een slachtkip ben, jandokie, foeterde hij tegen zichzelf. Ik ben het extraatje dat de training leuk maakt. Het kleine jongetje dat heen en weer geschopt mag worden. Maar ik mag drieëntwintig keer verhipt zijn als ik me door een vent met te veel spieren als jojo laat gebruiken.

Hij keek snel om zich heen. Het vertrek was volkomen leeg op de ring en twee kleine, houten krukjes na. Een krukje stond langs de wand, het andere stond in een hoek van de ring.

Juist, dacht Bob, die kruk, die moet ik hebben.

Hij bleef rustig zitten toen de kale man weer begon te praten.

‘Jij bent dus niet nieuwsgierig. Niet meer, zeg je zelf. Denk je dat je Nicholas kunt vergeten?’

Bob keek hem met open mond aan. ‘Nicholas?’

‘En dat gebouw in de Docklands. En die kleine tegenvallers daar.’

Bob schudde het hoofd en voelde meteen dat hij weer werd beetgepakt.

‘Niet doen,’ zei hij snel. ‘Niet doen. Ik ben duizelig.’ Hij probeerde zoveel mogelijk angst in zijn stem te leggen. De man achter hem schoot ervan in de lach.

De kale man hief een vinger. ‘Als ik straks vraag wie Nicholas is, dan zeg jij dat je nooit van hem hebt gehoord, begrijp je me? En als ik vraag waar de Docklands zijn, dan zeg je dat het een van de staten van Amerika is. Krijg je door wat ik bedoel?’

Bob wreef over zijn ogen, terwijl hij overeind krabbelde. Tussen zijn vingers door zag hij de kale man naar hem kijken.

Barst, dacht hij.

Hij liet zich opzij vallen en rolde door naar de hoek. Hij haalde het net. Hij greep een van de poten van de kruk toen de Indiër grommend op hem afkwam. Bob zwaaide de kruk en hij deed het vol overtuiging. Hij raakte de Indiër tegen een bovenarm en zag tot zijn voldoening dat de man terugdeinsde.

Snel liet hij zich onder de touwen doorglijden.

‘Grijp hem,’ riep de kale man naar de neger die soepel naar Bob toe begon te lopen.

Dat was precies wat de jongen wilde. Zolang de neger voor de deur stond was er geen doorkomen aan. Op kracht maakte hij geen kans, maar op snelheid durfde hij het tegen iedereen op te nemen.

Hij keek snel naar de ring en zag dat de Indiër over de touwen aan het klimmen was. Hij zwaaide de kruk en raakte nu een bovenbeen. De man gaf een kreet en liet zich terugvallen.

Dat is een, dacht Bob grimmig. ‘Pak me dan,’ riep hij tegen de neger. ‘Pak me dan, slome.’

Hij deed of hij achter de ring langs wilde lopen, zag dat de neger samen met de kale man de doortocht wilde blokkeren en liep snel achteruit. Toen hij vlak bij de deur was, gooide hij de kruk met kracht door de zaal. Het stuk hout kaatste terug van de linoleumvloer en schoot door tegen een scheenbeen van de worstelaar. Het hield hem net voldoende op om Bob gelegenheid te geven de deur open te trekken.

De jongen sprintte de zaal door en hij zou het hebben gehaald als hij niet was gestruikeld over een van de gewichten. Hij bleef met een teen achter het gewicht haken, hopte enkele meters

door en viel zijdelings tegen een dikke, gespierde man die met een halter boven het hoofd stond. De man viel als een kegel en de zware halter verbrijzelde drie meter spiegel.

De sprint van Bob had niemand doen opkijken, maar het uiteenspatten van zes vierkante meter glas trok echt wel enige aandacht. Toen uit de worstelkamer een kreet volgde, was dat het algemene sein tot achtervolging en Bob die net was opgekrabbeld zag minstens twintig mannen op hem afduiken. Dat hij ze kon ontwijken was een van die wonderen waar je je tot op hoge leeftijd over kunt blijven verbazen. Hij nam een vertwijfelde sprong en hoorde achter zich enkele mannen tegen de grond gaan. Anderen vielen over hem heen en in de algehele consternatie zag hij kans de deur te bereiken.

Hij schoot naar buiten als een kogel en rende bijna tegen een van de geparkeerde auto's aan. Terwijl hij zich tussen twee auto's doorwong hoorde hij mensen naar buiten spatten.

Waar is Arie? vroeg hij zich af. Waar is die dikke?

Hij keek verwilderd om zich heen, terwijl hij het pleintje overstak. Een bus, dacht hij. Wat doet die bus hier ook weer. En waar is Arie?

Achter zich hoorde hij geluiden die snel in kracht toenamen. Ze overstemden bijna een geluid dat uit de bus leek te komen.

'Bob. Jij stomme Yank. Hierheen. Booob.'

Op zijn tenen sprintte hij naar de bus. Hij stond op de onderste tree toen een nieuwe fase intrad in het geweld dat de zondagmiddag dit deel van Brixton opsierde. Voor de deur van de kerk verscheen een kale man met een dikke buik. In zijn hand had hij een pistool.

Pi-oej, deed de kogel, terwijl hij over de bus heenvloog. 'Oeii,' riep een dozijn mannen terwijl ze links en rechts uiteenstoven.

'Tjezus', brulde de chauffeur van de bus, terwijl hij op het gaspedaal stampte.

Jamie was bezig geweest de bus te draaien toen Bob de kerk uitvluchtte. Arie was op dat ogenblik bezig om in zijn broekzak te grabbelen om op die manier te suggeren dat hij duizend gulden bij zich had en Abe stond hem daarbij met gretige ogen aan te kijken.

Arie zag Bob pas toen de stemmen van de achtervolgers over het plein schalden. Hij was even bang dat Bob hem niet zou horen, zag de jongen toen op hem afstormen en trok hem met een ruk binnen toen het eerste schot afging.

‘Dicht die deur,’ brulde hij.

‘Doe ik,’ schreeuwde Jamie. De jongen trok aan de handel waarmee hij de deur kon sluiten en probeerde tegelijkertijd de bus bij te draaien. Hij haalde het lang niet. De linkervoorkant boorde zich in de flank van een auto en dat geluid overstemde enkele seconden alle kreten van kwade mannen op het plein. De kale man stond nog steeds voor de open deur en hij richtte zijn pistool voor de tweede keer toen Jamie de versnelling in zijn achteruit wrong. De ogen van de jongen waren groot en hij keek meer naar de kale man dan naar het plein. Ditmaal raakte de bus twee auto’s. Ze werden door de achterkant van het zware voertuig een meter het trottoir opgeduwd waardoor hun gemiddelde breedte met minstens anderhalve decimeter afnam.

‘Naar voren,’ beval Arie. ‘Snel, man. Die vent schiet.’

Jamie zag het gevaar. Hij schakelde en trok zich nu in het geheel niets meer van andere auto’s aan. Terwijl een kogel in de zijwand sloeg, ramde hij drie auto’s die in de weg stonden. Hij nam niet meer de moeite achteruit te rijden, maar drukte door en krakend schoven de auto’s het trottoir op.

Arie liep snel naar de achterkant, terwijl de bus vaart maakte. Voor de achterrauit hing een gordijn en hij dook er met zijn rode hoofd onder. De kale man was nu verdwenen, maar op verschillende plaatsen kwamen vuistenzwaaiende mannen tevoorschijn. Een paar van hen renden achter de bus aan, enkele anderen probeerden auto’s op gang te krijgen. Snel ging het niet en dat was maar goed ook, want Jamie was bezig het Engels record autorammen te breken. Hij was hevig geschrokken van de schoten en hij lette meer op de achteruitkijkspiegel dan op de weg voor hem. Als hij voelde dat de bus met de rechterkant een auto raakte, dan gaf hij een ruk naar links en dat bracht de auto gevaarlijk dicht bij de sleuf in de weg.

De tweede keer dat de bus naar links schoof nam Bob een duik naar het stuur. Hij was net op tijd en terwijl de linkerwielen bezig

waren hun greep op de weg te verliezen draaide hij het grote wiel bij.

‘Let op de weg, sukkel,’ snauwde hij.

Jamie bleef in de spiegel kijken. ‘Wie ben jij?’

‘Iemand die kan autorijden. Zit niet zo te bibberen, vent. Kijk voor je of ga van die stoel af.’

Jamie piekerde daar niet over. Hij gluurde uit zijn ooghoeken naar Bob en keek toen weer naar de spiegel. Terwijl hij zich naar rechts boog, trok hij het stuurwiel mee en voor de zoveelste keer raakte de bus uit koers.

Ditmaal had Bob er genoeg van. Hij sloeg een arm om Jamies nek en trok hem naar achteren, met de andere hand intussen het stuur terugduwend. Abe hoorde zijn broer een schreeuw geven en begon zich met de duw- en trekpartij te bemoeien, met als direct resultaat dat de zware bus nu definitief een kurketrekkerachtige beweging begon uit te voeren waarbij ze beurtelings auto’s en zandhopen raakte.

Bob keek wanhopig achterom. ‘Arie,’ kreet hij. ‘Rolmops, kom me helpen. Nu.’

Arie liet met tegenzin het gordijn zakken. Het schouwspel achter hem was meer dan de moeite waard. Een paar mannen hadden hun auto gestart maar zij zagen hun baan geblokkeerd door rennende krachtpatsers die midden over de weg achter de bus aan liepen te hijgen. De voorste automobilist probeerde een hardloper te ontwijken en belandde daarbij in de sleuf gevuld met afval. De auto kantelde en het laatste wat Arie zag was een portier dat als een lamme vleugel naar de hemel werd gericht. Een andere chauffeur zag kans een sprinter te scheppen. Hij raakte de man met een spatbord en schrok daar zo van, dat hij vol op een geparkeerde wagen inreed. Zijn auto boorde zich vast, maar omdat de man gas bleef geven en de achterwielen greep op het wegdek bleven houden schoven beide voertuigen een eind door. De rijdende auto schoot ineens los en draaide bij tot hij precies dwars op de weg kwam te staan. Een derde auto knalde erop en het was een wonder dat er geen brand ontstond. Al deze aanrijdingen hadden wel tot resultaat dat de straat binnen de kortste keren volledig geblokkeerd was en dat de bus alleen

nog maar achtervolgd kon worden door hardlopers. Er waren er een paar bij die in uitstekende conditie waren en zij haalden de zware wagen langzaam in.

Het werd nu echt tijd dat de bus ophield voor botsauto te spelen, vond Arie. Hij liep naar voren en was precies op tijd om te voorkomen dat Abe Bob begon te wurgen. De jongen was op Bobs rug gesprongen en had een arm om diens keel geslagen. Bob kon daar weinig tegen doen, want hij had nog steeds Jamie vast en probeerde tegelijkertijd om het stuur recht te houden.

Het is te veel gezegd om te beweren dat Arie de zaak rustig aankeek. De dikkerd schommelde naar voren, greep met een van zijn baconhanden de nek van Abe en slingerden hem naar achteren. Daarna pakte hij Jamie bij het haar en trok hij langzaam diens hoofd achterover.

‘Ik heb hem,’ zei hij rustig. ‘Bob, pak het stuur. Alle auto’s achter ons liggen in de soep, alleen een stel hardlopers met marathonplannen zijn nog in de buurt.’

Bob haalde diep adem. ‘Gelukkig. Hou vast deze vent. We zijn bijna bij de bocht.’

Dat was niets te veel gezegd. De bus was al midden op de dwarsweg toen Bob de bus eindelijk in zijn macht kreeg en de puin van de huizen aan de overkant waren hinderlijk dichtbij toen hij kans zag een bocht te maken.

De bus denderde het trottoir op en zwenkte een paar centimeters voor de gevels langs.

Met een zucht van verlichting stuurde Bob het voertuig de straat door. Hij keek niet in een spiegel voor hij enkele honderden meters ver was en schakelde toen terug.

‘Alles veilig?’

Arie had Jamie op de grond getrokken en zat met een knie op diens buik vergenoegd om zich heen te kijken.

‘Volgens mij wel, hoor. Dat hebben we weer goed gedaan, Bobbie. Achter ons is het een puinhoop, maar veel hebben we niet meer te vrezen. Rij nog maar een eindje door en dan moeten we hier echt wel uit.’

In de verte hoorde Bob een sirene.

‘Eerder nog, dikke. Er is politie op komst, lijkt me.’

Arie pakte het hoofd van Jamie. ‘Luister,’ zei hij. ‘Je krijgt geld van me en ik betaal je wat ik heb beloofd. Wij logeren in het Regent Palace. Kamer 571. Daar kun je geld krijgen, als je je waffel houdt tegen de politie. Afsproken?’

‘En de schade?’

‘Aan deze bus? Die vergoeden we.’

De jongen knikte stug. ‘Eerlijk waar?’

Arie hield een arm voor zijn borst. ‘Goudeerlijk waar. Je krijgt je geld. Als ik het bij me had, dan kreeg je het nu, maar helaas zit ik even krap bij kas. Je krijgt duizend gulden en wat geld voor de butsen en de deuken. De schilderijen kun je houden. Als je ze verkoopt heb je extra winst. Oké?’

Hij zag Jamie knikken en krabbelde overeind.

‘Stop maar, Bob. We stappen uit.’

‘Fijn,’ zei Bob. ‘Het zal me een genoegen zijn deze buurt te verlaten. Het was een leuke middag, maar je moet niet overdrijven. Ik hoop voor Jan dat hij zich ook heeft vermaakt. Hij heeft altijd de pé in als wij pret hebben, terwijl hij zich verveelt.’

Drie minuten later zaten ze in de Vauxhall. Ze draaiden net Coldharbour Lane op toen vier politieauto’s hen met gillende sirenes tegemoetkwamen.

Een bestolen dief ruïneert een flat

Het viel met de verveling van Jan Prins hard mee, die middag, al zag het daar aanvankelijk niet naar uit. Hij had de kleinste en goedkoopste auto gehuurd die de garage beschikbaar had en dat was een vaalgrijze Mini met vrijwel gladde banden en bekleding die eruitzag alsof er een stel pitbulls in was vervoerd.

Uit pure securiteit had hij eerst een paar rondjes gereden op de parkeerplaats naast de garage om te wennen aan het linksrijden en daarna was hij met een matig gangetje naar het Isle of Dogs getoerd.

De nachtwaker, die bij Burns geboekt stond onder de naam Ian Reddick, woonde bij Saunders Ness Road ongeveer tegenover de Islands Gardens. Een nauwkeuriger adres was er niet en toen Jan op het zuidelijke deel van het schiereiland was, begreep hij hoe dat kwam.

De Islands Gardens lagen er nog tamelijk ongerept bij en met enige fantasie kon je inderdaad van ‘tuinen’ spreken, maar het gebied aan de andere kant van Saunders Ness Road leek meer op een maanlandschap na een serie komeetinslagen. Het terrein zat vol bulten en gaten en enige ordelijkheid was er niet aan te ontdekken. Toch moest die er zijn, want aan de kant van Glenaffric Avenue waren huizenbouwers bezig op te rukken. Van een paar rijen woonhuizen waren de onderste verdiepingen klaar en ten zuiden ervan waren rechthoeken uitgezet waarin al fundering was aangebracht. Op een stuk geëgaliseerde grond stonden twee stacaravans en volgens de informatie die Bob van Burns had gekregen, was de caravan die het dichtst bij de doorgaande weg stond gehuurd door de nachtwaker.

Jan parkeerde de Mini een paar honderd meter verderop en liep op zijn gemak terug. Het was lekker weer en enkele tientallen Londenaren waren de zondagmiddag in de Island Gardens gaan doorbrengen. Het grootste deel wandelde en Jan hoefde weinig anders te doen dan rustig mee te lopen.

Bij de caravan van Reddick zag hij een grote bouwvier aan een

stuk touw liggen. Het beest had een gat gegraven van bijna een halve meter en lag zich in het zand te wentelen. Het wierp stof op dat langs het raam zeilde waarachter een man een boek zat te lezen.

Laten we ervan uitgaan dat dat de nachtwaker is, dacht Jan. Hoe kan ik die vent in het oog houden zonder dat ik op dit stuk verzakt trottoir heen en weer blijf lopen?

Hij vond de oplossing in de nieuwbouw. Een groepje mensen liep langs het blok huizen dat in aanbouw was en Jan zag dat een paar kinderen langs een ladder naar boven klommen en op de vloer van de verdieping een spelletje gingen doen.

Dat is een mooie plaats, stelde hij vast. Hij liep naar de bouwplaats en zocht een plek precies tegenover de caravan. Het beton was nog vochtig van de regen van de vorige dag, maar Jan vond een stuk zwart plastic en spreidde dat zorgvuldig uit. Hij ging voorzichtig zitten, met zijn rug tegen de betonnen tussenmuur en zijn gezicht in de zon en vond dat hij het zo wel een tijdje zou uithouden. Hij had er spijt van dat hij niet een paar zondagsbladen bij zich had, maar je kon niet alles hebben, vond hij, en zo goedkoop waren die kranten ook weer niet.

Het eerste half uur zat hij op zijn gemak, maar daarna begon het leuke eraf te raken. Het beton werd hoe langer hoe harder en Jans achterwerk werd met de minuut gevoeliger. Bovendien werd hij slaperig. Hij was de afgelopen nacht een en ander te kort gekomen en hij merkte dat zijn oogleden zwaar werden. Hij knikkebolde een paar maal en schoot met een schok wakker toen zijn hoofd achterover kantelde en tegen de betonnen tussenmuur kwam.

‘Auw,’ zei hij nijdig. ‘Er moet nu toch echt wel iets spannends gebeuren. Het mooiste dat ik tot nu toe heb gezien was een poedel die drie mussen opjoeg. Zou die vent de hele middag zitten lezen?’

Mogelijk was dat inderdaad diens bedoeling, maar het kwam er niet van omdat de bouvier opstandig werd. Het beest had in zijn kuil liggen wentelen als een ventilator, maar kreeg daar na verloop van tijd genoeg van en begon een groot bot te slopen. Toen er geen milligram vlees meer opzat, ging het schijnaanvallen

doen naar de wand van de caravan. Het nam telkens kleine aanloopjes om vlak voor de caravan de voorpoten schrap te zetten en af te remmen. Een keer was het dier iets te laat en knalde het met zijn kop tegen de wand.

‘Grwoeff’, zei de bouvier en ging gekweld zitten. Voor de man was dit blijkbaar het teken dat enige activiteit nodig was, want hij legde het boek weg en kwam naar buiten. Gevolgd door Jan die blij was dat hij zijn benen kon strekken, liepen Reddick en hond een blokje om het bouwterrein.

Na deze ernstig sportieve uitspatting leek de nachtwaker het welletjes te vinden. Hij legde zijn hond weer aan het touw en ging verder met zijn boek.

Jan liep terug naar zijn harde vloer en begon na verloop van tijd zacht te wanhopen. Hij had visioenen van vrolijke avonturen die Bob en Arie beleefden en vroeg zich somber af hoe hij zijn belevenissen zo zou kunnen opsieren, dat ze nog een beetje de moeite waard leken.

Een paar maal zakte hij slaperig opzij en daardoor miste hij compleet de komst van de vrachtwagen. De uitlaat knalde toen de chauffeur vlak voor de caravan de motor afzette en dat geluid deed Jan opschrikken. Hij wreef verwilderd zijn ogen uit en staarde naar een oude, vervelozige Bedford die met een voorwiel boven de kuil van de bouvier leek te zweven. De hond blafte niet, maar sprong vrolijk op de chauffeur af.

‘Eindelijk,’ knorde Jan. ‘Er komt een kennis op bezoek, dat is te zien aan die hond. En nou maar hopen dat ze niet samen een boek gaan lezen.’

Dat bleek mee te vallen. De chauffeur ging de caravan niet in, maar bleef in de deuropening staan. Jan zag dat de nachtwaker zijn boek weglegde en overeind kwam. Even later liepen ze naast elkaar over het bouwterrein, teleurgesteld nagekeken door de bouvier die zacht jankte.

De twee mannen keken niet op of om en Jan hoefde niets anders te doen, dan achter hen aan te kuieren. Het was een heel eind en hij kreeg een goed overzicht van de veranderingen in de Docklands. Hij liep door nette nieuwbouwbuurtten, langs vorstelijke kantoorgebouwen en over woest, braakliggend land. Na een

tijdje begon hij het gebied te herkennen. Hier ergens moest het afgebrande huis zijn met de dievenkelder, wist hij, en toen dat tot hem was doorgedrongen, werd hij op slag voorzichtiger. Ze waren nu in een deel waarin weinig mensen waren en het volgen werd moeilijker.

Jan liet de afstand groter worden, maar liep het laatste stuk met ingehouden adem. Iemand die zorgvuldig rondkeek zou hem moeten zien.

Toen hij in de verte het groepje huizen zag waartoe ook de uitgebrande woning had behoord, dook hij weg achter een bos brandnetels. Hij was maar net op tijd, want zowel de nachtwaker als de andere man stonden nu stil. Ze draaiden zich 360 graden om en keken allebei spiedend in het rond. Vlak erna verdwenen ze achter een zwartgeblakerde muur.

Jan wachtte een paar minuten en ging staan.

Bij het afgebrande huis was niets te zien en er was geen wandelaar of bromfietser in de buurt. Rechts van hem hoorde hij verkeer, maar dat was te ver weg om zich zorgen over te maken. Alleen zijn aangeboren voorzichtigheid weerhield hem ervan op stel en sprong naar het huis te lopen. Aarzelend deed hij een paar stappen, daarna nog een paar.

‘Barst,’ zei hij tegen de brandnetels. ‘Wat kan me gebeuren. Ik ben een wandelaar.’

Rechtop en zonder zich te haasten liep hij kaarsrecht op het huis af. Hij probeerde niet schichtig om zich heen te kijken en dat kostte moeite. Hij had het gevoel dat al zijn zenuwvezels gespannen stonden toen hij bij het huis was. Hij liep een paar meter door, deed of hij zijn schoenen vastmaakte en keek in gebukte houding om zich heen.

Met twee sprongen was hij terug bij het huis en vlak bij de plek waar Bob de afgelopen nacht had zitten bibberen, kroop hij in elkaar.

Lang hoefde hij niet te wachten. Hij hoorde een deur dichtslaan en daarna twee stemmen die door elkaar spraken.

‘Neem ik niet,’ baste een stem. ‘Neem ik nooit. Van niemand.’

De andere man was voorzichtiger. ‘Maar je weet toch niet of zij het geweest zijn?’

‘Wie anders. De deur zat nog op slot. Kinderen die deze kelder vinden, doen niet netjes een deur achter zich dicht en die nemen ook niet alleen een boor en een paar spoelen duur koperdraad mee. Neem maar van mij aan dat die graper van een Mick hier geweest is, dat jong met zijn grijpvingers. Ik zal hem leren grijpen. Ik leer het hem zo goed en grondig dat zijn grijpklauwen nog niet op zijn theekopje richt zonder mij te vragen of het mag.’ De ander protesteerde. ‘Maar Roy, je wéét...’

‘Hou toch je mond, jij. Ik weet wat ik weet en ik zet het ze betaald ook. Nu en meteen.’

Als Jan voorzien van clownshoed en feesttoeter naast het huis had gezeten, dan hadden de mannen hem nog niet gezien. Ze banjerden langs een stel struiken en liepen luid discussiërend terug in de richting van de caravan.

Vanachter het muurtje keek Jan hen met een tevreden gezicht na. ‘Kijk eens aan,’ zei hij. ‘Dief en diefjesmaat hebben ruzie. De kleine man die blijkbaar Roy heet, voelt zich bestolen. Hij gaat nu op weg naar het duo dat Bob vannacht bij hem heeft gezien, dat is wel zeker. Even zeker is dat de nachtwaker samenwerkt met de dieven. Hoe en waarom weet ik niet, maar dat zoek ik uit. Gewoon volgen, Jan, dan valt er nog iets te beleven vandaag.’

Op veilige afstand liep hij achter de twee mannen aan tot hij er zeker van was dat ze teruggingen naar de stacaravan. Hij sloeg een zijweg in en liep op een sukkeldraf naar de Mini. Enige haast was nu wel geboden, want het tweetal wandelde niet langer, maar liep in een straf tempo.

Jan was ervan overtuigd dat de twee in de vrachtwagen van Roy zouden stappen, maar dat gebeurde niet. De nachtwaker liep naar zijn bouvier en maakte de hond los. Met het dier aan het touw ging hij achter Roy aan die in hetzelfde tempo door was blijven lopen in de richting van de Thames.

Jan stapte weer uit. Wat nu? Hebben die lui verderop een auto? Nemen ze de metro?

Het was een van die ogenblikken waar iedere volger die in zijn eentje werkt spontane nachtmerries van krijgt. Jan wist uit rijke

ervaring dat je minstens een auto bij de hand moet hebben, wil je met redelijke zekerheid van succes iemand in de gaten kunnen houden, maar in een auto voetgangers volgen is vragen om moeilijkheden.

Hij gooide met een nijdig gezicht het portier dicht. Dom volgen, dacht hij, wat kan ik anders?

Na een paar honderd meter begon hij te begrijpen waarom de mannen de Bedford hadden laten staan. Vanaf verschillende zijwegen kwamen tientallen voetgangers bij elkaar en samen vormden ze een stroom wandelaars van een paar rijen dik.

Jan sloot zich bij de stroom aan, maar hij werd per meter ongeruster. Wat was dit? Het leek wel een kluit bezoekers voor een sportwedstrijd. Zou er iets op de Thames te doen zijn?

Er was niets op de Thames, merkte hij, er was iets ónder de rivier. Alle wandelaars bundelden aan het eind van Saunders Ness Road samen voor een voetgangerstunneltje dat onder de Thames doorvoerde. Aan de andere kant verspreidde de menigte zich weer als een olievlek. De meeste wandelaars liepen naar de beginhalte van een metrolijn en anderen gingen verder langs de rivieroever. De twee mannen en de bouwvliet liepen rechtdoor. Ze zetten er de pas in en negeerden stoplichten en andere wandelaars volkomen. Het was duidelijk dat hier mensen met een doel op pad waren en Jan was er nu van overtuigd dat ze niet eens overwogen om de metro of een taxi te nemen. Opgelucht liep hij verder. Dat duurde een kleine tien minuten en toen eindigde de tocht voor een oude woonflat van acht verdiepingen. De nachtwaker bleef voor de flat staan kijken met de hond aan zijn voeten, maar de kleine dief gunde zich geen tijd. Hij liep in een keer door naar binnen en maakte in de deuropening een nijdige beweging naar de nachtwaker. Die haalde zijn schouders op en volgde.

Jan bleef staan. Hij durfde de hal niet binnen te lopen en gokte erop dat hij de twee mannen straks op een van de galerijen terug zou zien.

Met het hoofd in de nek bleef hij staan wachten. Twee minuten, drie... Hij werd zenuwachtig.

‘Kom op,’ fluisterde hij. ‘Waar blijven jullie... Hebbes.’ Snel

telde hij af. Zes. Zesde verdieping, derde woning van rechts. Hij knorde tevreden en liep de flat in. Op het bellenbord zag hij dat een deel van de naambordjes ontbrak. Het bordje onder de bel voor de derde woning op de zesde was voor de helft leesbaar. Joan en Mick Pu, stond er. De rest van de achternaam was verdwenen. maar Jan was tevreden. Het ging te ver om aan te nemen dat de Mick van het naambordje een ander zou zijn dan de Mick over wie de kleine inbreker zich zo boos had gemaakt. En Joan is het vrouwelijke deel van het dieventrio, stelde hij vast, die naam heeft Bob vannacht gehoord. Ik kan me voorstellen welk tafereel zich hierboven gaat afspelen. Ik wou dat ik er bij kon zijn.

Het werd inderdaad een tafereel, waard om gefilmd te worden. De nijdige Roy liet geen spriet gras over zijn plannen groeien. Hij hield zijn vinger op de bel tot de deur openging, wrikte een schouder in de opening en zette kracht met zijn achterwerk. De deur schoot open en kaatste tegen de gangwand. Het meisje dat erachter had gestaan deinsde achteruit met grote schrikogen. Het duurde even voor ze de man had herkend, maar voor ze een woord had kunnen zeggen was Roy doorgebanjerd naar de kamer. Vlak voor een open deur naar een klein balkon zat een jongen in een versleten leunstoel. Hij had zijn voeten op een glazen tafeltje gelegd en hield een blikje bier in zijn hand. Roy schopte de benen van de tafel, ging vlak voor de jongen staan en boog zich voorover.

‘Waar is die boor?’ brieste hij.

De jongen zei niets. Hij keek langs de kwade man heen en zag het meisje binnenkomen, gevolgd door de nachtwaker die zijn bouwier bij de halsband had.

Het moet worden gezegd dat de jongen niet snel over zijn toeren was. Hij nam een slok bier, keek nog eens rond en zei rustig: ‘Wat moet ik met een boor?’

Zijn kalmte maakte Roy zichtbaar nijdiger. ‘Wat jij met een boor moet, jij stuk ongeluk?’ brulde hij. ‘Een gaatje in je hoofd boren. Twee gaatjes. Met een helemaal hele kop zou je niet op het idee zijn gekomen om me te bedonderen. Waar is dat ding?’

En waar zijn die dure koperspoelen?’ Hij stak zijn handen uit en trok de jongen in een ruk overeind.

‘Ho wat,’ protesteerde zijn slachtoffer. ‘Kallem wat.’

De kleine Roy was nu definitief over zijn toeren. ‘Niks kallem. Ik zal je kallemen. Ik kallem je de hele galerij over en dan alle trappen af tot op de parkeerplaats beneden. Ik kallem je...’ Hij pakte de jongen weer vast en begon te schudden.

Nu kwam het meisje in actie. Ze had nog steeds geen woord gezegd, maar schuifelde naar een hoek van de kamer en pakte daar een zwabber met een steel van anderhalve meter.

‘Pak hem, Mick,’ zei ze, terwijl ze de zwabber naar de jongen toestak.

Op hetzelfde ogenblik kwam de nachtwaker in beweging. Hij had sullig naast de deuropening staan toekijken, maar deed nu een pas naar voren en sloeg de zwabber naar beneden.

‘Weg dat ding,’ zei hij.

‘Grrr,’ deed de bouwvier.

Het meisje aarzelde en gooide de zwabber met een klap op de vloer. Die was niet met tapijt bedekt maar met een soort hardboard en het geluid van de essen steel die tegen het board sloeg, echode door de kamer. Roy schrok ervan en liet zijn greep op Mick verslappen. De jongen rukte zich los en liep naar het raam.

Hijgend stond iedereen iedereen aan te kijken. Het was de kwade Roy die het eerst sprak.

‘Ik ben mijn huis aan het inrichten,’ zei hij op onheilspellende toon. ‘In mijn vrije tijd werk ik me rot. Vanmorgen was ik bezig met een keukentafel, maar helaas begaf mijn boor het.’ Hij keek Mick aan met vurige ogen. ‘Ik bedacht me dat er een mooie, nieuwe boormachine in de kelder lag. Compleet met boortollen, staalboortjes en een hulpstuk voor vlakschuren. Ik dacht: laat ik die boor eens gaan halen, maar omdat ik mijn maten niet wil beduvelen wilde ik een getuige.’ Hij wees op de nachtwaker. ‘Ian heeft ons op het spoor van de piramide gezet, dus Ian weet overal van en hij is betrouwbaar ook. Samen zijn we naar de kelder geweest. En wat bleek?’ Hij keek de kamer rond. ‘Het bleek dat de boor weg was. Raar hè. De deur was op slot, maar

de boormachine was weg.'

Hij werd weer woedend. 'En nou vraag ik het nog één keer: waar is die boor?'

De jongen keek hem aan, maar zei niets.

Roy keek wild om zich heen. 'O, niet? Gaan we stommetje spelen? Ik zal je helpen.' Hij deed een stap opzij en greep een asbak van het glazen tafeltje. Met een vloeiende beweging gooide hij het ding door de open deur over het balkon.

'Zo doen we dat. Weet je al waar de boor is?'

Achter hem begonnen het meisje en de nachtwaker te protesteren.

'Laat dat, gek,' gilte het meisje.

'Kalm aan, rustig wat,' zei de nachtwaker.

'Grrr,' deed de bouwvier.

Roy luisterde niet. Zijn ogen schoten heen en weer door de kamer en bleven gericht op een wandbord met een afbeelding van de Tower.

'Hoe kom je daaraan? Ook gejat zeker.' Hij greep het bord en keilde het achter de asbak aan.

'Dat is twee. En nu heb je drie tellen voor de radio er ook aangaat.'

'Wacht,' zei de jongen. Er kwam nu toch iets angstigs in zijn stem en hij was drie slagen bleker geworden.

Roy negeerde hem. Hij liep naar een witgespoten kast en greep een grote draagbare stereoradio.

'Een, twee, hoor ik nog wat? Drie dan.'

Met een formidabele zwaai mikte hij de radio naar buiten.

Mick keek een ogenblik de radio na en kwam in beweging. De jongen deed een stap naar voren en pakte een grote, witte vaas van de smalle vensterbank. Hij maakte de beweging alsof hij Roy ermee wilde slaan, maar de man zag het komen. Hij veerde door de knieën en zwaaide met kracht een arm omhoog. De jongen had niet op de snelle reactie gerekend en probeerde met de beweging mee te geven. De gevolgen waren indrukwekkend. Roy raakte de onderkant van de vaas vol met een vuist en hij sloeg het zware ding dwars door de grote ruit naast de open deur. De vaas kantelde een paar maal, raakte de rand van het balkon en vloog in stukken. Gevolgd door honderden glasscher-

ven, zeilden de brokken als sneeuw naar beneden.

Nu raakte het meisje op dreef. Ze keek niet meer naar de zwabber, maar nam een aanloopje en sprong op Roy's rug. Terwijl ze de man bij zijn haar pakte, zette ze een stem op die er wezen mocht. Ze gilte alsof er een sirene was aangezet en een ogenblik zwegen alle andere aanwezigen in de kamer.

De bouvier was de eerste die over de schrik heen was. Het beest stortte zich naar voren en begon verwoed te blaffen.

De nachtwaker voelde zich bijna omgerukt en moest zich schrap zetten om de hond ervan te weerhouden in een kuit van het meisje te bijten.

'Wroeff,' deed de bouvier.

'Stil toch, stil, af,' smeekte de nachtwaker.

'Ieieie,' gilte het meisje, terwijl ze het hoofd van Roy achterover trok.

De enige die echt iets zei dat op een zin leek was de jongen, maar naar hem luisterde niemand en Roy zeker niet. Hij probeerde niet eens het meisje van zich af te trekken, maar strompelde met een holle rug naar de televisie en pakte het toestel beet.

'O, nee,' gilte het meisje en ze zette haar tanden in een oor van Roy

'Nooit een keer,' zei de jongen en hij begon tegen Roy te duwen.

'Auw,' schreeuwde de klein man. Hij had de televisie met een hand beet en probeerde met de andere het hoofd van het meisje weg te drukken. Enkele seconden stonden de drie in een volmaakt evenwicht, maar dat veranderde toen de bouvier losschoot. De nachtwaker had wijdbeens aan het touw staan trekken, maar hij stond op glad hardboard en hij had geen antislipzolen. De bouvier was te sterk voor hem en trok hem centimeter voor centimeter naar de andere kant van de kamer. Op het ogenblik waarop de bewaker even adem haalde en zijn spieren iets liet ontspannen gaf de bouvier een extra ruk. De nachtwaker voelde het touw door zijn vingers glippen en liet los toen hij het door de wrijving heet voelde worden. De bouvier schoot als een kanonskogel door de kamer en kwam met zijn gehele gewicht tegen de drie vechtersbazen. Het hele stel kwakte met hond en

al het balkon op en dreunde tegen de leuning.

Die leuning hield het wel, maar de bloembak aan de buitenkant beslist niet. De bak hing aan gebogen ijzerdraadjes om de balkonrand en dat was toch al geen stevige constructie. Hij was van links tot rechts gevuld met bloemen die in een halve decimeter aarde waren gepoot en zwarte grond is nu eenmaal zwaar. De dreun van drie mensen plus een gezonde, volwassen bouwvier was te veel voor de draden. Ze bogen uit en anderhalve meter bak met twaalf planten erin stortte naar beneden.

Het was niet de val van de bak die het dieventrio tot bezinning bracht. Het was het stormachtige gejuich dat van beneden opklonk dat algehele rust bracht in de geruïneerde flat.

Jan was na zijn bezoek aan de hal weer naar de parkeerplaats voor de flat gelopen en het duurde een hele tijd voor het tot hem doordrong dat het feest was aan de andere kant.

Hij miste net de radio, maar hij was ruim op tijd voor het succesnummer: de vaas en de spiegelruit.

Aan de achterkant van de flat was een grote speelruimte gemaakt voor kinderen. Er stonden schommels, hobbelpaarden op stalen veren en wipwappen. Er waren enkele tientallen kinderen aan het spelen geweest en ze hadden allemaal hun spel gestaakt toen de asbak naar beneden kwam. Het ding was van stevig metaal en er vlogen geen stukken af, maar het schoot rinkelend twintig meter over de keien en toen het tot rust was gekomen, was er geen kind meer dat niet vol belangstelling naar boven keek. Ook de paar volwassenen die in de buurt liepen en toezicht hielden op de spelletjes, staarden langs de flatwand.

Toen het wandbord over de balkonrand zeilde, wist iedereen waar de herrie vandaan kwam en jong en oud posteerde zich op plaatsen met een goed uitzicht. Kwak, deed het wandbord en een paar honderd scherven buitelden over de tegels.

‘Oeoeii’, riepen de kinderen vol bewondering.

Met open mond bleven ze staan wachten op het vervolg.

Het succes van de radio was groot. De onderdelen vlogen tot in alle hoeken van de zandbak en vanaf de speelplaats steeg geloei op.

Het was dat geloei dat Jan Prins de hoek om deed schieten. Hij werd op de voet gevolgd door iedereen die binnen een straal van honderdvijftig meter van de flat was en het begon druk te worden aan de rand van de speelplaats.

Niet iedereen had nog een mooi uitzicht en hier en daar begon men elkaar al weg te duwen, maar toen de vaas door de ruit ging was toch de algemene mening dat de finale van de prachtvoorstelling grote waardering verdiende. Kreten van aanmoediging klonken en een paar opgeschoten kinderen floten schel op hun vingers.

Het werd moeilijk geacht om het nummer met de vaas te overtreffen, maar iedereen was bij nader inzien van mening dat de buiteling van drie mensen en een hond tegen de balkonrand toch een waar hoogtepunt was. Vooral de afwerking werd gewaardeerd. De bloembak kantelde en raakte de rand van het balkon van de vijfde verdieping. De planten schoten uit de bak en zweefden achter het stenen gevaarte naar de harde tegels.

Eerst kwam de klap waarmee de bak in stukken viel en daarna volgden de plofjes waarmee de planten de grond raakten.

Een meisje begon te applaudisseren en haar voorbeeld werd door alle aanwezigen gevolgd.

Iedereen keek blij toen boven een verwilderd hoofd over de balkonrand verscheen.

‘Nog eens,’ riep een jongen.

‘Bis, bis,’ riep een ander.

Het hoofd verdween en na enkele minuten absolute stilte was het iedereen duidelijk dat de voorstelling was afgelopen.

Nu het feest voorbij was, kwamen zoals altijd de critici aan het woord. Een paar volwassenen vonden dat het geen pas gaf een zondagmiddag op zo’n onstuimige manier op te vrolijken en spraken over het bellen van de politie.

Jan bleef er even naar staan luisteren en begreep toen dat het louter een kwestie van tijd was voor een auto met gillende sirene bij de flat zou stoppen; er is altijd wel iemand die het alarmnummer belt. Hij nam aan de de ruziemakers dat ook zouden bedenken en snel zouden verdwijnen.

Boven in de flat was nu al een hele tijd geen geluid meer te

horen en er was weinig fantasie voor nodig om te begrijpen dat een paar mensen bezig waren aan een haastige aftocht.

Hier heb ik niets meer te zoeken, bedacht Jan. Ik weet waar twee van de dieven wonen en dat is genoeg. Nu nog zien dat ik het adres van die kleine ruziezoeker achterhaal en de zaak is rond. Erg moeilijk kan dat niet zijn, want je kunt er drommeledoris op zeggen dat de vent als de bliksem teruggaat naar zijn Bedford.

De menigte op de speelplaats begon zich te verspreiden en Jan liep rustig achter een stel ouders met een husje kinderen aan naar de weg langs de flat.

Hij keek snel om zich heen, maar zag noch de driftige Roy, noch de nachtwaker. Erg bang om gezien te worden was hij overigens niet, want geen van beide mannen kende hem en bovendien liep hij temidden van tientallen opgewonden pratende mensen.

In een normaal wandeltempo ging hij naar de tunnel onder de Thames en nog geen tien minuten later zat hij in de Mini. Hij reed de auto naar een plaats vanwaar hij de Bedford kon zien en liet zich onderuitzakken.

Een half uur lang gebeurde er niets. Jan zat in de warme auto en voelde zich weer slaperig worden. Knipogend zat hij lodderig naar de Bedford en de stacaravan te kijken tot hij ineens de nachtwaker met de bouvier aan zag komen.

Ze kwamen van een geheel andere kant dan hij verwachtte en het duurde even voor het tot hem doordrong dat ze een omweg gemaakt moesten hebben. Blijkbaar had de man niet door de voetgangerstunnel gedurfd en was hij ergens anders de Thames overgestoken.

Of ondergestoken, als het een tunnel betrof. Jan zat nog over het woord 'ondergestoken' na te denken toen hij Roy zag komen. De man zag er verhit uit. Hij liep meteen naar zijn auto en keek zelfs niet naar de caravan.

Met een ronkende uitlaat reed hij weg. Hij passeerde de Mini op minder dan een meter en reed vol gas Saunders Ness Road af.

Jan wachtte tot de vrachtauto een paar honderd meter ver was

en liet zijn wagen rustig optrekken. Hij was ervan overtuigd dat de man te veel geschrokken was door zijn succes in de flat om te letten op achtervolgers, maar hij bleef toch op ruime afstand. Achter elkaar reden ze van Saunders Ness Road naar de lange Manchester Road en vandaar naar Marsh Wall. Bij een zijstraat zette Roy de Bedford op een terrein dat met puin was verhard. Hij deed het portier niet op slot, maar kwakte de deur achter zich dicht en liep met grote stappen de smalle straat in. Bijna thuis, dacht Jan. Even kijken of ik kan zien welk huis hij binnengaat. Hij reed langzaam door en zag Roy het hek van een kleine tuin voor het vierde huis aan de linkerkant openduwen. Dat is genoeg, vond Jan. Ik moet het lot niet tarten. Ik heb de woonplaatsen van drie inbrekers ontdekt. Geen gekke score voor een doorsnee-zondagmiddag. Ik ben benieuwd of Bob en Arie iets hebben beleefd dat even leuk is.

Burns geeft een spoedcursus staalskeletbouw

‘Liere loere lorrepot,’ zei Arie tevreden. ‘Dat was een mooie middag. Vroeger had je van die zondagen die niet om wilden en dan liep je de hele dag maar wat te hannessen, maar tegenwoordig is dat anders. Sensatie aan de lopende band. Rammende bussen en vliegende radio’s, wat wil een mens meer.’

‘Resultaten,’ zei Bob nuchter. Hij lag languit op een van de bedden in kamer 571 en keek naar het plafond. ‘Weet je dat er spinrag hangt bij de lamp?’ Hij keek opzij. ‘Hoeveel betaal je voor deze kamer, Jan?’

‘Veel te veel,’ snauwde Jan die bezig was met het maken van een onkostenlijst. ‘Hoeveel heb jij aan die Nicholas gegeven?’

‘Tweehonderd voor zijn auto en vijfhonderd voor inlichtingen. Hoezo?’

Met een grimmig gezicht schreef Jan de bedragen erbij. ‘En hoeveel inlichtingen heb je ook alweer gekregen?’

‘Tja,’ zei Bob, en hij ging verder met staren naar het plafond.

‘Niks. Nul komma nul. Niente. Dat heb je gekregen.’ Jan keek nijdig naar het stuk papier. ‘Drie auto’s gehuurd, geld uitgegeven als water, een dure hotelkamer...’

Arie stak zijn roodrossig hoofd om de hoek van de badkamer. ‘Straks komen die twee jongens van de graffitibus langs, denk je daaraan?’

‘Ik denk,’ zei Jan grimmig. ‘Natuurlijk denk ik. Dacht je dat ik zoiets vergat.’ Zijn stem steeg een halve octaaf. ‘Links en rechts hebben we geld weggesmeten en wat hebben we bereikt?’

‘Veel,’ verklaarde Arie met nadruk. ‘Belachelijk veel als je het goed bekijkt.’

Jan zag het iets anders. Altijd als hij bezig was met het verzamelen van de kostenposten zakte zijn humeur met graden en dat trok niet snel bij ook.

‘Hoezo, veel? We zijn amper verder dan gisterochtend toen Bob in Londen aankwam. Ho, onze vliegreizen horen ook bij de onkosten.’ Hij bekeek het lijstje. ‘Weet je dat we een kleine

vijfduizend gulden hebben uitgegeven, al met al? En dat kan heel makkelijk meer worden als die versierbus veel schade heeft.’

‘Een reden te meer om resultaten te boeken,’ zei Arie droog. ‘En zeur nou even niet, Jan, want we hebben in amper 24 uur tijd meer bereikt dan Burns in weken. Bob heeft een trio inbrekers opgespoord en jij hebt hun adressen ontdekt. Bovendien weten we dat de nachtwaker niet deugt en dat snorremans Nicholas in een of ander complotje zit.’

Bob lag ontspannen op het bed, de armen onder het hoofd gevouwen. Een deel van zijn spieren voelde aan alsof ze te lang waren, maar zolang hij zich niet bewoog, voelde hij zich prima.

‘Het vervelende is alleen dat ik het gevoel heb dat die drie dieven maar bijfiguren zijn.’

Arie knikte. ‘Denk ik ook. Er is sprake van diefstal en van sabotage. Burns dacht dat het gebeurde door dezelfde mensen, maar ik ben ervan overtuigd dat het niet zo is. De diefstallen staan er los van.’

Jan legde zijn pen neer. Zoals altijd raakte hij geboeid door ingewikkelde, bijna wiskundige problemen. ‘Er zijn dus twee partijen. Partij A zorgt voor sabotage en partij B voor diefstallen. Staan die partijen los van elkaar of zijn ze verbonden?’

‘Precies, Jan. Als we daar het antwoord op weten, zijn we dicht bij de oplossing. Ik denk dat er verband is.’

‘Ik ook,’ verklaarde Jan. ‘Die nachtwaker is de spil waar alles om draait. Hij is een bijfiguur, maar hij is tevens degene die sabotage en diefstallen verbindt.’

Arie keek nadenkend. ‘Leg eens uit, Janneman.’

Jan vouwde de onkostennota op en stopte het papier in zijn zak. ‘Kijk, dikke. Ik bekijk het zo. Vanmorgen dachten we dat de nachtwaker weigerde te waken, omdat hij dieven de kans wilde geven om in te breken in de loods, maar Bob hoorde vandaag van Burns dat vannacht ook de bedrading van de nieuwe lift is vernield. Dat is sabotage en dat is heel wat belangrijker dan diefstal van een lasapparaat. Ik dacht toen dat de nachtwaker de saboteur de ruimte gaf en dat er toevallig op dezelfde tijd werd ingebroken. Maar vanmiddag pakte die bewaker aan met een van de dieven. Combineer dat nu eens. Je krijgt dan als oplos-

sing dat de nachtwaker beide partijen kent.'

'Betekent dat ook dat beide partijen elkaar kennen?'

Bob kreeg een idee. 'Stel dat de saboteur de nachtwaker heeft omgekocht en daarna een stel dieven heeft ingeschakeld. Dan snijdt zijn mes aan twee kanten. Hij saboteert de bouw en verdient meteen wat op de gestolen spullen.'

Zowel Jan als Arie schudden het hoofd. 'Klopt niet, Bobbie. Geen saboteur neemt dat risico. Het gaat bij de bouw om miljoenen. Het bedrag dat een diefstalletje oplevert, valt daar geheel bij in het niet.'

'Goed, maar wat blijft dan over?'

Arie liep naar het tafeltje naast het bed en begon in een la te scharrelen. 'Ik moet hier toch nog koeken hebben? O, ja, hiero. Wat overblijft is dat de nachtwaker omgekocht is door de saboteur. Hij krijgt geld om binnen te blijven. Ach, dacht de nachtwaker, als ik toch binnen ben, dan kan ik ook geen dief betrappen. Weet je wat ik doe: ik nodig mijn vriendje Roy uit om een en ander te komen jatten.'

Jan schoot in de lach. 'Dat is nog eens bijverdienen. Het enige punt is: wie heeft die nachtwaker aangesteld. Ik heb begrepen dat de eerste bewaker een probleempje heeft gehad en vervangen moest worden. Dat is zonder twijfel gebeurd door of namens de saboteur om een eigen man naar voren te kunnen schuiven, maar die nieuwe man moest wel op de loonlijst worden geplaatst.'

'Burns is natuurlijk degene die iemand aanstelt. Hij moet in elk geval zijn goedkeuring geven.'

'Allicht. Natuurlijk. Maar is Burns iemand die met een lasso Londen ingaat om bewakers te vangen? Hij heeft wel iets anders te doen. Iemand heeft die vent, Ian Reddick, aanbevolen. Als we weten wie dat is, dan zijn we een hele stap verder.'

Bob keek peinzend. 'Dus Reddick moet los blijven lopen?'

'Zeker wel. Als hij wordt opgepakt, dan is er kans dat de saboteur dat meteen hoort.'

'Tenzij Reddick de naam van de saboteur noemt. Dan is de hele zaak in één keer opgelost.'

Jan keek hem aan of hij zijn ogen niet geloofde. 'Denk je dat hij de saboteur persoonlijk kent of zo? Dat er een keer op een

avond bij de stacaravan werd gebeld en een man zei: hallo, ik ben saboteur, wil je iets verdienen? In de praktijk gaat het iets geheimzinniger, hoor. Meestal met geheime rekeningen, telefoontjes en niet misse dreigementen. Je hebt kans dat de nachtwaker zijn kiezen ferm op elkaar houdt en dan schiet niemand iets met zijn arrestatie op.'

'En de drie inbrekers? Moeten die ook vrij blijven?'

Jan dacht na. 'Lijkt me niet. Laat hen maar oppakken. Dat is de kluif die we Burns kunnen toewerpen. Dat geeft hem meteen het idee dat we iets doen voor de kost.'

'Precies,' zei Bob en hij wentelde zich kreunend van het bed. 'Ik heb nu al spierpijn. Ik ga Burns zoeken en hem vertellen dat hij een paar inbrekers kan laten oppakken.' Hij keek Jan aan. 'Ga jij maar mee. Burns kent je naam en morgen moet je daar toch beginnen. Je kunt me meteen helpen om hem vast te houden als hij in zijn woede de nachtwaker wil bespringen.'

Arie slikte een stuk chocola door. 'En wat doe ik?'

'Jij blijft hier, dikke. Eet wat, drink wat en wacht op de jongens van de bus. Als het donker is, ga jij naar de piramide. Komende nacht moet je de nachtwaker in de gaten houden. Wij komen vanavond hier terug en gaan slapen. Om uiterlijk acht uur morgenochtend moeten we aan het werk in dat staalgeval.'

Arie grijnsde. 'Leer je eindelijk eens vroeg op te staan, arbeider. Je bent te veel verwend door gezellige avonturen vol glijdende werktijden.'

Bob bleef bij de deur staan. 'Eet jij je chocola nou maar, ondier, en zorg dat je vannacht niet in slaap valt. En let op dat niemand je ziet. Ik heb een voorgevoel dat de aard van de sabotages steeds ernstiger wordt. Het begon met wat kapot materiaal, maar afgelopen nacht werd het complete technische deel van de liftschacht gemold. Wie weet wat er vannacht gaat gebeuren.'

Arie maakte een breed gebaar. 'Ik waak, jongetje Evers. Zolang ik sta, staat die piramide daar ook.'

Jan stak zijn hoofd om de hoek. 'Om dat nijlpaardlijf van jou omver te krijgen, is drie ton aan explosieven nodig. Zoveel hebben ze in heel de Docklands niet.'

Bob krulde zijn bovenlip. 'Tenzij ze Arie tegen die piramide

laten rollen, natuurlijk. Dan is dat hele kantoorgebouw in een mum van tijd plat.'

'Arme Burns,' zei Jan huiverend. 'Laten we hem maar gauw waarschuwen tegen het gevaar van een rollende Roos.'

De jongens zaten allang en breed in Jans Mini toen Arie met een enigszins glazige blik in de ogen nog steeds naar een antwoord zocht.

Burns was in zijn kantoor bij de piramide. Het leek of hij ermee vergroeid was. Hij zat gebogen over papieren en zijn gezicht zag er nog grijzer uit dan zijn verkreukelde pak. Hij keek chagrijnig toen Bob en Jan binnenkwamen, maar hij klaarde zienderogen op bij het verhaal over de drie inbrekers.

'Oppakken,' zei hij grimmig. 'Nu, en meteen. Dat trio, de nachtwaker, Nicholas, het hele lekkere stel.'

Het kostte de jongens een massa overredingskracht om te voorkomen dat hij een compleet peloton politie optrommelde om links en rechts invallen te gaan doen.

'Het heeft geen zin,' verzekerde Jan met nadruk. 'Bij de politie moet je met bewijzen komen, anders blijf je nergens. Wij komen met verdenkingen, meer niet. Natuurlijk deugt die nachtwaker niet, maar dat is iets anders dan bewijzen dat hij niet deugt. En Nicholas gaat helemaal vrijuit. Hij heeft een keer gebeld. Nou en. Niemand weet wie hij belde en zelf zal hij het niet zeggen.'

Burns was niet snel te overtuigen. 'En dat contact van Reddick met die ene dief dan, wat denk je daarvan?'

'Daar valt de man op te pakken,' gaf Jan toe. 'Maar daarmee tonen we niet aan dat hij iets weet van de sabotage. We kunnen hem laten oppakken, maar je hebt kans dat hij na een paar uur weer op vrije voeten is. Misschien duikt hij onder en misschien waarschuwt hij de saboteur, als hij de man al kent. We moeten Reddick laten lopen tot we hem helemaal klem kunnen zetten.'

Bob viel hem bij. 'En dat duurt niet lang meer. Als Reddick hoort dat zijn dievenvriendje is opgepakt, dan wordt hij gegarandeerd nerveus. Dat gaat vaak zo met dat soort lui. Ze worden bang en zoeken raad bij hun opdrachtgever. Als we hem volgen, voert hij ons naar de saboteur, let maar op.'

Burns keek Jan aan. 'Je zei net 'als hij de man al kent'. Wat bedoel je daarmee?'

Jan schepte adem. 'Ik bedoel dat Reddick de saboteur helemaal niet bij naam hoeft te kennen. Hij is gewoon een bewaker. Zo iemand bel je op. Je stuurt hem geld in een enveloppe en je verzekert hem dat zijn caravan in de brand gaat als hij zijn mond opendoet. Er is een grote kans dat Reddick zijn opdrachtgever niet kent. Of opdrachtgevers, want we doen nu wel of het om één persoon gaat, maar het kunnen er meer zijn. Gezien het aantal ongelukken kunnen we best te maken hebben met een groep.'

'Dus Reddick oppakken brengt ons niet verder.'

'Sterker. Het blokkeert de zaak. Gewoon laten lopen en kijken wat hij doet, zou ik zeggen.'

Burns liet zich overtuigen, maar hij stond erop dat de politie zo snel mogelijk de drie inbrekers zou oppakken en de kelder zou leeghalen.

'Dat ben ik verplicht tegenover mijn baas en tegenover de andere bestolenen. Als die spullen vannacht uit de kelder verdwijnen dan kunnen we de dieven niet veel meer maken en dan ziet geen eigenaar zijn goederen terug,' zei hij vastbesloten.

Jan en Bob zagen daar de redelijkheid van in en bleven rustig zitten wachten tot Burns was uitgebeeld. Het feit dat hij nu eindelijk eens iets goeds te melden had, deed hem ontspannen en nadat hij de verzekering had gekregen dat een ploeg agenten binnen de kortste keren op pad zou gaan, keek hij bijna stralend. Hij legde de hoorn neer en keek voldaan. 'Geweldig, jongens,' zei hij. 'Ik zal morgen de grote baas in Canada bellen, maar ik denk wel dat ik nu alvast mag zeggen dat jullie kunnen rekenen op een flinke premie.'

Jan keek opgelucht. 'Dat mag ook wel. We hebben een gigantische hoeveelheid onkosten gemaakt.'

Burns keek hem scherp aan. 'Gigantisch?'

'Duizenden. Als de bus erg beschadigd is misschien wel tienduizend.'

Burns lachte opgeruimd. 'O, ik was al bang dat je gigantisch bedoelde.' Hij wees naar buiten. 'Daar staat voor meer dan honderd miljoen. Dát is gigantisch. Tienduizend is kruimelwerk.'

Dat komt uit de fooienpot, jongen.'

'Juist,' zei Jan zwak. Hij voelde zich een beetje duizelig. Hij had dat vaker als iemand nonchalant deed over een groot bedrag. Bob was praktischer. 'Morgenochtend gaan we hier aan de slag,' zei hij. 'Ondanks de arrestaties moeten we ons aan ons plan houden. Ik ben nooit in een dergelijk staalgebouw geweest en Jan evenmin. Kunnen we niet alvast een kijkje nemen? Dan staan we morgen misschien niet al te stom te stuntelen.'

Burns was langzamerhand in een bijna jolige bui geraakt. 'Wel ja. Ik stond op het punt om naar mijn hotel te gaan, maar op een uur komt het niet aan. Mijn vrouw herkent me toch niet meer. Loop maar mee.'

Burns pakte een bos sleutels en liep naar de loods.

'Laten we bij het begin beginnen. Bij staalbouw gaat het om staal. Buizen, platen, balken, bedenk het en het is er. Alles kun je maken van staal, maar niet alles kun je vervoeren. Wij hebben balken nodig die tientallen meters lang zijn. Die dingen kunnen niet op vrachtauto's en daarom maken we ze hier. In deze loods worden balken aan elkaar gelast of gebout.'

Jan stak een hand op. 'Gewát?'

'Gebout. Een lasser last. Iemand die twee stukken ijzer aan elkaar zet met moeren en bouten, die bout, zo heet dat nu eenmaal.' Hij wees op een stel rails. 'Als een stalen balk de gewenste lengte en omvang heeft, dan wordt hij op een van deze platte lorries gelegd die over dit smalspoor lopen. We rijden de zaak naar buiten en een torenkraan hijst de balk op zijn plaats. Duidelijk?'

Hij ging naar buiten.

'Dan gaan we nu de betonkern in en dan zal ik jullie een spoedcursus bouwen geven. Vraag als je iets niet begrijpt. Oké?'

Bij het indrukwekkende betonnen onderstuk van de piramide opende hij een stalen deur. 'We doen tegenwoordig alles op slot, maar helpen doet het niet. Het lijkt hier 's nachts wel een Stuif Inn,' zei hij bitter. 'Jullie zien nu een deel van wat wij de onderbouw noemen. Hier komen de receptie, de administratie en de lounges. Dit is natuurlijk de begane grond, maar bedenk

wel dat voor er werd gebouwd eerst heel wat de bodem in is gegaan. Voor er een kubieke meter beton kon worden gestort zijn 190 gewapend-betonpalen tientallen meters de grond in geheid. Op de fundering komt in totaal 480 kuub beton te rusten, een kleine 700 ton staal en ook nog eens 100 ton betonstaal. Dat is niet weinig, maar daar krijg je dan ook een oppervlakte van 7000 vierkante meter kantoorruimte voor terug.'

Hij wees voor zich. 'Daar heb je het hoofdtrappenhuis en de liften. Aan de zijkanten van het gebouw komen natuurlijk ook trappen, maar die zijn kleiner. De belangrijkste voorzieningen vind je in het centrale deel. Boven ons hoofd is een soort tussenverdieping, waar de technische installaties worden aangelegd. Het aandrijfmechanisme van de lift ondermeer en het airconditioningsysteem. Pas daarboven begint de eigenlijke staalbouw.' Hij liep naar de trap. 'Deze trap is natuurlijk ongeveer het eerste wat werd afgewerkt. Zonder trap kom je nergens. De lift hiernaast zou morgen klaar moeten zijn, maar...' Hij maakte een machteloos gebaar. 'Dat gaat dus even niet door. Jullie weten intussen hoe dat komt.'

De eerste verdieping zag er verrassend compleet uit. Bob maakte er een opmerking over en Burns ging erop door.

'Kijk, jongens, het aardige van staalskeletbouw is dat je verdieping voor verdieping vrijwel afmaakt. Niet de tussenwanden natuurlijk en evenmin de gordijnrails, maar alles wat nodig is om van een gebouw een gebouw te maken. Als je van tevoren precies uitrekent wat je nodig hebt en je hebt een deugdelijk werkschema dat is het maken van een piramide, zoals we hier bouwen, ongeveer hetzelfde als een bouw pakket in elkaar zetten.' Hij haalde schamper zijn neus op. 'Dan moet het schema natuurlijk wel gevolgd kunnen worden zonder dat er om de drie uur iets misgaat, maar dat weten jullie ook.' Hij wees naar buiten.

'Met kranen worden de onderdelen opgehesen die daarna worden gemonteerd. Eerst de vloerbalken, dan de belangrijkste zijdelen en vervolgens de windverbanden.'

Jan stak weer een hand op. Hij vond de uitleg van Burns spannender dan een boek en was niet van plan een term die hij niet begreep te laten lopen. 'Wat zijn windverbanden?'

Burns keek verbaasd. 'Jullie weten helemaal niets van bouw, geloof ik. Luister. Er zijn bij bouw in het algemeen, maar bij staalbouw in het bijzonder, twee dingen waar je speciaal op moet letten. Brand en wind. Het brandgevaar zal je duidelijk zijn. Staal brandt niet, maar kan wel smelten. Bij een temperatuur van tussen de 400 en de 600 graden Celsius worden joekels van stalen balken zo zwak als waskaarsen. We moeten dus rekening houden met alle mogelijke brandvoorschriften. Daar krijg je vooral mee te maken als je de zaak gaat afwerken.

Voor het zover is, moet je toch wel even aan de wind denken. Dit gebouw krijgt een hoogte van meer dan 80 meter en wordt van boven ongeveer even breed. Stel dat de wind tegen de voorkant blaast, wat denk je dan dat er voor kracht op de voorgevel wordt uitgeoefend. Die is gigantisch, dat kan ik je verzekeren. Probeer maar eens een plaat board van twee vierkante meter vast te houden als er een flinke wind staat. Je moet je schrap zetten, want anders word je met plaat en al de straat doorgeblazen. Denk daar maar eens aan als het om windkracht gaat.

Goed, neem nu in gedachten vier evenlange planken en maak daar een vierkant van. Wat gebeurt er na verloop van tijd?

'Het vierkant blijft niet staan,' zei Jan prompt. 'Het zakt weg. Je krijgt het nooit stevig.'

'Precies, jongen,' zei Burns waarderend. 'Wat moet je doen om het wel stevig te krijgen?'

'Blokjes in de hoeken?'

'Kan. Het helpt, maar je zult het verdraaid goed moeten vastschroeven om het vierkant lange tijd goed te houden. Voor een echt stevige constructie moet je een diagonale plank van hoek naar hoek maken.'

Jan sputterde verontwaardigd. 'Maar dat kan toch nooit? Dan krijg je voor elk raam een balk.'

Burns klopte hem goedkeurend op een schouder. 'Precies, en daarom doen we het dan ook een beetje anders. De diagonale balken maken we niet voor de ramen, maar in het centrale deel. Ze heten windverbanden en ze worden weggewerkt in de constructie. Ook de smalle zijkanten krijgen zulke verbanden. Die zijkanten lopen schuin zoals jullie hebben gezien en daar wor-

den de windverbanden in opgenomen.'

Hij klom nog een trap op. 'We maken dus eerst vloeren, daarna de opstaande delen en daarop weer vloeren, althans de draagbalken. Op de vloerbalken komen betonplaten. Ze komen kant en klaar uit een fabriek en kunnen zo neergelegd worden. Ze moeten later worden gevoegd, maar dat doet niets af aan de stevigheid. Het is van belang dat we zo snel mogelijk vloeren hebben, want dat maakt het werk een stuk veiliger.

Als we hoger komen, dan zullen jullie twee dingen ontdekken. Ten eerste dat er meer wind is en ten tweede dat er steeds meer vloer ontbreekt. Die wind is duidelijk. Je kunt beneden op de grond staan en zweren dat het windstil is, maar als je twintig meter klimt, dan waait het je om je oren. Dat is de praktijk en als je wilt weten hoe het komt, dan bel je de meteorologische dienst maar.

Over vloeren kan ik je meer vertellen. De staalbouw heeft bij ons absolute voorrang. De betonvloeren komen erna. De kant en klare platen zijn makkelijk en snel te leggen op de grote open ruimtes waar later kantoren worden ingericht. Maar er zijn ook plaatsen waar leidingen moeten worden gelegd, waar kabels moeten komen, buizen voor de luchtverversing enzovoort. We kunnen niet voor elke buis een stuk vloer gaan optillen, dus er zijn plekken waar je alleen maar gat vindt. Volgens de voorschriften zijn die plaatsen afgezet met touw en vlaggetjes, maar het komt voor dat ergens een touw knapt. Of iemand haalt het even weg en vergeet het weer vast te maken.'

Hij keek Jan aan. 'Het wordt morgen jouw taak om op die dingen te letten. Pas in elk geval nu ook op, want we zijn flink hoog en er zijn hier heel wat mogelijkheden om te vallen.'

Hij lachte. 'Ik heb het nu over veiligheidsvoorschriften, maar zelf zijn we hartstikke in overtreding. Geen mens mag dit gebouw in zonder helm. Wie hier werkt aan de constructie moet bovendien schoenen dragen met stalen neuzen en wie op de hoogste verdieping met montagewerk bezig is, moet nog aan een veiligheidsgordel vastzitten ook.'

Bob keek onzeker. 'Hoe kun je werken als je vastzit?'

'Hoe kun je werken als je elk ogenblik van een balk van nog

geen dertig centimeter breedte kunt vallen?’ vroeg Burns. ‘Hou je er even rekening mee dat de constructeurs over balken lopen die meters boven de grond zitten en dat sommige vloerdelen pas later komen? Er wordt las- en boutwerk verricht op een manier waar circusacrobaten rillingen van krijgen. Wie boven op een balk zit heeft een brede leren gordel om. Aan die gordel zit een staalkabel die aan een balk bevestigd is. Als de man valt, dan breekt hij misschien een paar ribben, maar hij blijft wel leven.’

Jan rilde. ‘Ik zie het voor me. Ik ben niet gauw bang en ik heb zeker geen hoogtevrees, maar het idee om te moeten balanceren op een smalle balk spreekt me niet echt aan’.

Burns knikte. ‘Er zijn maar weinig mensen die het gevaarlijke constructiewerk aandurven. Het zijn waaghalzen. Vakmensen, maar ook lefgozers. Ze kennen hun vak en je hoeft hen niets te vertellen. Het zijn de werknemers die het minder gevaarlijke werk doen die het snelst overmoedig worden. Niemand jaagt jou een smalle balk op, denk dat maar niet.’ Hij lachte dun. ‘Als jullie vannacht nog de saboteur vinden, dan hoeft je wat mij betreft deze piramide zelfs nooit meer in.’

Hij liep de trap op tot hij bij een deur kwam waarop een groot bord hing met het opschrift ‘Gevaar’.

‘Deze deur geeft toegang tot de zesde verdieping. Hier gaan we morgen mee verder. Pas op, want er is nog nauwelijks vloer.’

Hij opende de deur en liet Jan en Bob uitkijken over een wirwar van stalen balken. Vanboven zag de constructie eruit als een chaotisch spinneweb waardoor, ver beneden, een deel van Londen te zien was.

Bob klemde zich aan de deurspijl vast en keek rond.

‘Moet een mooi gezicht zijn, ‘s nachts, al de lichten van het centrum.’

Burns trok hem achteruit. ‘Dan kom je maar een keer terug als het donker is,’ zei hij droog. ‘Ik neem aan dat jullie een indruk hebben gekregen?’

Jan knikte. ‘Meer dan voldoende. Ik heb het gevoel dat ik een complete spoedcursus achter de rug heb.’

Burns sloot de deur met een klap. ‘Denk dat maar niet. Je zou verstoeld staan als je wist waar we allemaal nog meer rekening

mee moeten houden. Geloof me, het bouwen van een complex als dit is even ingewikkeld als het maken van een precisie-
uurwerk. Als een radertje vastloopt, dan draait alles de soep in.’
Zijn gezicht vertrok. ‘Daarom is dat sabotage-gedoe ook een
complete ramp. Als het nog een dag of drie op deze manier
doorgaat, dan is er geen schema meer bruikbaar. Dan komt de
grote baas uit Canada en staat er een stel mensen op straat.’ Hij
zuchtte. ‘Raad eens wie de hardste schop krijgt?’
Zowel Jan als Bob wisten dat Burns geen antwoord verwachtte.
Het was maar al te duidelijk wat hij bedoelde. Zwijgend liepen ze
naar beneden.

Arie ontmoet een saboteur en krijgt een lik

Arie had een strategische plek opgezocht op een paar honderd meter van de piramide en hij had zich daar op zijn gemak geïnstalleerd in de Vauxhall. De achterbank stond vol plastic zakken gevuld met voedsel en drankjes, gezamenlijk voldoende voor een middelgroot dorp, en Arie verwachtte dat hij er de nacht wel mee door zou komen.

Hij pakte een stuk koud geworden pizza en zette er zijn roofdiertanden in. Terwijl hij at, bekeek hij het bouwwerk. De lucht was in de loop van de dag helemaal helder geworden en de laagstaande zon weerkaatste tegen tientallen metalen onderdelen van de piramide. Het geheel zag eruit als een decorstuk uit een sciencefictionfilm en het wachten was op de vliegende schotel die zou landen op de bovenste verdieping van de omgekeerde driehoek.

Voor het bouwwerk stonden een paar vrachtwagens en drie personenauto's. Arie herkende er twee van: de Mini van Jan en de Rover die Bob er eerder die dag had achtergelaten. De glanzende, veel te grote Buick ernaast was zonder twijfel van Burns, overwoog Arie. Alleen een Amerikaan of Canadees zou zo'n onhandig grote auto kiezen om rond te gaan rijden in een drukke stad als Londen met zijn vele smalle straten en kleine parkeerruimtes.

Jan en Bob hielden het daar maar uit, vond hij. Hij zou graag naar hen toegaan om te horen of de drie dieven waren opgepakt, maar het leek hem beter om op een afstand te blijven. Officieel wist niemand van zijn aanwezigheid in Londen en dat betekende dat niemand naar hem op zoek was.

De twee jongens van de graffitibus telde hij niet mee. Ze waren rond zeven uur op komen dagen in het Regent Palace hotel en ze hadden hem daar van onder tot boven kunnen bekijken, maar zij hadden geen idee van de bouwbonje in de Docklands. Ze trilden nog steeds van de zenuwen, als ze dachten aan de onstuimige tocht door de smalle straat in Brixton en ze kwamen alleen maar geld halen. De schade aan de bus viel mee. Het geval was

oud, maar het materiaal was stevig en veel meer dan een paar flinke extra deuken had het voertuig niet opgelopen. Wel was een paar vierkante meter schildering verdwenen, maar dat vonden de twee eigenaars niet zo'n bezwaar. Als ze geld kregen om spuitbussen te kopen, zouden ze zelf nieuwe afbeeldingen aanbrengen, verzekerden ze Arie. Met vijftienhonderd gulden waren ze dik tevreden, verklaarden ze bovendien, op voorwaarde dat ze al hun lopende-bandschilderijen mochten houden.

Dat vond Arie niet echt een bezwaar en ze hadden snel zaken gedaan. Jan had het niet beter kunnen doen, vond Arie, toen hij de jongens het geld gaf. Als ze tweeduizend hadden gevraagd, had hij het ook gegeven, dus hij had in de gauwigheid toch maar mooi vijfhonderd gulden verdiend.

Hij nam weer een hap pizza, trok een gezicht toen hij een olijf doormidden beet en schurkte met zijn schouders tot hij beter zat. Het was al schemerig toen hij Jan en Bob zag weggrijden, ieder in zijn eigen huurwagen. Een kwartier later verdween de Buick.

Het werd stil bij het bouwterrein. Het geluid van de auto's op de achtergrond nam langzaam af en het aantal wandelaars en bromfietzers werd minder. Fietsen deed hier niemand, zag Arie.

Meer dan een uur was er niets te beleven. Een auto van de Londense beveiligingsdienst kwam, reed om de piramide heen en verdween. Een oude vrouw liet zich door een grote hond het terrein overtrekken en een groepje jongens maakte op zware motoren een paar crossrondjes.

Vlak voor het donker was, zag Arie links van hem een man aan komen lopen met een bouvier aan een stuk touw. De man liep in de richting van de piramide, bleef staan op een klein heuveltje en keek met zijn hand boven de ogen naar het bouwwerk. De hond stond grommend naast hem en toen de man het beest losmaakte rende het een paar keer heen en weer. Het schudde zijn vacht, tilde een poot op en liep terug naar zijn baas.

Is dat de nachtwaker? vroeg Arie zich af. Waarom loopt hij dan niet door? Of is het zijn tijd nog niet?

De man bleef minutenlang staan kijken, draaide zich daarna plotseling om en liep weg in zuidelijke richting.

Arie haalde zijn schouders op. Er zijn veel mannen, dacht hij.

En bijna evenveel bouviërs.

Hij bleef rustig zitten tot het helemaal donker was en kwam pas in beweging toen hij licht zag aanflitsen in een keet aan de voet van de piramide.

Als het goed is, dan is de nachtwaker gearriveerd, dacht hij. Laat ik maar even gaan kijken hoe de man erbij zit.

Hij pakte een kleine zaklantaarn, propte het restant van een broodje kaas in een mondhoek en stapte de Vauxhall uit.

Hij haastte zich niet, maar liep ontspannen naar de piramide alsof hij een wandelaar was die voor het slapen gaan een rondje maakt. Vlak bij het bouwwerk dook hij in elkaar. Hij keek zorgvuldig om zich heen en ging gebukt op het licht af.

De nachtwaker zat er precies zo bij als de vorige nacht. Op het hoofd had hij een walkman en naast hem zat de bouwvier.

Is dat nu dezelfde vent die ik een poosje geleden ook heb gezien? vroeg Arie zich af. Het lijkt me van wel, maar zeker weten doe ik het niet. Hij houdt van muziek, dat is zeker. Maar wat doet hij verder. Lezen? Studeren? In elk geval niets wat op waken lijkt.

Maar dat was een misverstand, merkte Arie alras. Na een minuut af vijf richtte de man zich op. Hij trok de walkman van zijn hoofd en greep het touw van de hond.

Arie schrok zich bijna een hartzwakke toen tot hem doordrong dat de man naar buiten ging. Hij zette zich tegen de wand van de keet af en nam een spurt naar het open terrein. Met bonkend hart liet hij zich in een kuil rollen op het ogenblik waarop de nachtwaker de keet uitstapte. De bodem van de kuil was nog vochtig van de regen van de vorige dag, maar Arie maalde er niet om.

Hij had de schrik stevig in de benen en lag hijgend te hopen dat de hond geen onraad had geroken. Voorzover hij tot zijn opluchting kon beoordelen, keek het beest niet eens in zijn richting. Het blafte niet, het gaf geen ruk aan het touw, het liep gewoon sullig naast de nachtwaker naar de piramide.

De opdracht van Burns om meer lampen te plaatsen had wel enig effect gehad, want een strook van meer dan twintig meter rondom het bouwwerk was helder verlicht en er waren schijn-

werpers geplaatst voor de deuren van zowel de piramide als de loods. Nachtwaker en hond staken in dat licht enkele seconden scherp af.

Wat een hond, dacht Arie. Groot en dom. Ik dacht dat die beesten goed konden horen en ruiken. Helemaal geluidloos ben ik niet weggerend en de wind waait van mij naar de keet toe. Zou die nachtwaker ineens echt zijn werk gaan doen, of is het toeval dat hij nu een rondje maakt?

Het was geen toeval, dat bleek in de komende uren. Elk half uur ging de deur van de keet open en het duurde steeds bijna een kwartier voor de nachtwaker terug was. Om een uur kwam bovendien de speciale veiligheidsdienst langs en twee mannen controleerden alle sloten.

Opgejut door Burns, dacht Arie. Iedereen heeft op zijn duvel gehad en doet nu extra zijn best. Is dat goed of juist slecht? Zolang er voortdurend gepatrouilleerd wordt, zal niemand iets uithalen en dat is mooi voor Burns, maar minder leuk voor mij. Ik ben hier niet om het aantal waakrondjes van die walkman-liefhebber te tellen.

Om twee uur begon de nachtwaker zijn zoveelste ronde, maar daarna veranderde het patroon radicaal. Om kwart over twee ging de nachtwacht de keet in, maar om half drie kwam hij er niet uit. Om kwart voor drie en drie uur evenmin.

Om vijf over drie voelde Arie zeven soorten nattigheid. Er was maar een logische verklaring voor de hardnekkigheid waarmee de nachtwaker naar zijn walkman bleef luisteren: hij wist dat er na half drie iets zou gaan gebeuren en hij wilde daar geen getuige van zijn.

Een ding is zeker, stelde Arie vast, wat er waar ook gaat plaatsgrijpen, bij de waakkeet zal het niet zijn. Maar waar dan wel?

Hij keek het terrein rond. Stel dat er een saboteur aan het werk gaat, welk doel kiest hij dan uit? De vrachtwagens? Arie haalde de schouders op. Waarom? Vrachtwagens zijn snel te vervangen. Een van de torenkranen? Dat kon natuurlijk. Een torenkraan is geen bouwsel dat je in een paar uur vernieuwd krijgt. De loods? Het bouwwerk zelf?

Gewoon gokken, besloot dikke Arie. De piramide is het grootst en daar is het makkelijkst iets uit te stukken. Wat doe ik nu, wacht ik tot ik iemand zie rondsluipen of probeer ik in de piramide te komen?

Het antwoord lag voor de hand. Iedereen die de piramide wilde binnendringen zou de baan licht rondom het bouwwerk moeten doorkruisen. Dat gold niet alleen voor saboteurs, maar ook voor Arie zelf en hoe eerder dat riskante tochtje achter de rug was hoe beter.

Hij liep terug naar het ruwe terrein voor de piramide en begon aan een grote omtrekkende beweging die hem naar de achterkant voerde. Hier lagen grote stapels ijzeren balken naast hopen zand en grind die waren overgebleven van de bouw van de betonkern en die nog niet waren afgevoerd. Om klein materiaal dat betrekkelijk eenvoudig mee was te nemen, waren hekken geplaatst, maar het grootste deel van het bouwterrein was makkelijk toegankelijk.

Arie liep door tot hij aan de achterkant was en nam toen de tijd om de omgeving te bekijken. De lucht was nog steeds helder en er waren sterren. Vlak boven de horizon was een schijf maan verschenen, maar veel licht gaf ze niet. Dat zou veranderen als ze hoger aan de hemel kwam te staan en Arie was er niet blij mee. Het was hem nu al helder genoeg en hij wist dat hij zou worden gezien door een ieder die zich aan deze kant van het kantoorgebouw ophield.

Met een maag die zich samenkneep van spanning rende hij naar de piramide. Zijn rode haren wapperden wijd uiteen en toen hij in het licht van de schijnwerpers was, voelde hij zich een bolrond konijn waar stropers een lichtbak op hebben gezet om beter te kunnen schieten.

Zwaar ademend bereikte hij de betonkern. Vlak ernaast begon een van de steigers en Arie dook tussen de ijzeren buizen alsof ze zijn laatste redding waren.

Hij liep door tot hij op een volkomen donkere plek stond en bleef gebukt staan uithijgen.

Dat is dat, dacht hij. De oversteek is volbracht, geen doden, geen gewonden, contact met de vijand vermeden.

En nu omhoog. Die betonkern hoef ik niet te proberen, want ik heb geen sleutels en reken maar dat Burns alles solide heeft laten afsluiten. Ladders zullen wel verwijderd zijn, dus ik kan me de moeite besparen ernaar te zoeken. Maar deze steigers staan er wel en ik moet de steiger nog zien waar een Roos niet tegenop kan klimmen. Het enige wat ik nodig heb, is een plek die buiten het schijnsel van de schijnwerpers valt.

Hij keek omhoog. Op de plaats waar hij stond was het donker, maar de steigerpalen waren hier tegen de muur geplaatst en er was geen ruimte om erlangs te klimmen. Iets verderop stond de steiger helemaal vrij. De constructie liep door tot voorbij de onderkant van de eerste bouwlaag en die zat flink hoog. Arie schatte de afstand op meer dan tien meter en dat was een eind klimmen. Het voordeel was dat tegen een steiger opklimmen eenvoudig is. Het buizenstelsel is stevig en op regelmatige afstanden zijn de horizontale en verticale buizen met elkaar verbonden door diagonale. Een dergelijke constructie kan honderden kilo's dragen en Arie wist dat heel goed.

Hij haalde adem en zette een voet in een hoek waar twee buizen met ijzers aan elkaar bevestigd waren.

Langzaam klom hij naar boven. Hij probeerde niet aan saboteurs en nachtwakers te denken en niet omlaag te kijken. Hij richtte zijn blik op de onderste rijen planken die een looppad vormden langs de eerste staalbouwlaag en trok zich meter voor meter op. Snel ging het niet, maar dat kon hem weinig schelen. Wat hem aanzienlijk meer verontrustte waren de geluiden die hij maakte. Zijn schoenen schraapten langs het ijzer en als hij een voet verkeerd neerzette klonk er een hol geluid.

Ik hoop vurig, dacht hij, ik hoop zeer vurig dat er vannacht wel een saboteur komt die zo vriendelijk is om deze piramide binnen te gaan. Als de man de loods uitzoekt of een van de bouwketen, dan ben ik hier opgesloten, want ik kom nooit van zijn leven geluidloos beneden.

Het zweet stond hem op het voorhoofd toen hij de onderste laag steigerplanken bereikte. Hij trok zich op en bleef een tijdje op de planken liggen uithijgen. Zijn hart bonkte en het bloed suisde in zijn oren.

Toen hij op adem was, kroop hij over de planken tot hij de vloer van de onderste verdieping voelde. Opgelucht ging hij staan. Het beton voelde stevig aan en dat was een welkome afwisseling. Wat nu? vroeg hij zich af. Ik kan van deze plaats een kant van de piramide in de gaten houden, dus er is een kans van een op vier dat ik iemand zie komen. Als ik op een hoek ga staan, is de kans een op twee, maar verder kom ik niet. Ik zal heel wat geluk nodig hebben, vannacht.

Hij deed een paar stappen en stond toen stil. Het dreunde net niet, maar het scheelde weinig.

‘Dat kan dus niet,’ fluisterde hij. ‘Lopen maakt te veel lawaai en ik vertrap het toch om te gaan kruipen. Ik zal gewoon moeten wachten tot er iets gebeurt.’

Hij zocht een plek aan de rand van de verdieping en keek naar het lichtschijsel boven het centrum. In de verte zag hij verschillende stromen witte koplamplichten van rijen auto’s en de zwakkere rode achterlichten van het tegemoetkomende verkeer. Erg druk was het niet meer, maar de auto’s zorgden voor een voortdurend doorgaand achtergrondgedruis dat even slaperig maakte als de branding van een oceaan.

Arie zag de stadsbeelden langzaam vervagen en hij zat al half onderuitgezakt toen hij opschrok van geluid. Hij schudde zijn hoofd om de nevel te verdrijven en luisterde scherp. Schuin onder hem klonk het gegrom van een automotor en even later zag hij zwiepende lichtbundels die voor een wagen uitstraalden die over oneffen terrein reed. De lichten verdwenen en de motor werd afgezet.

Wat doet een auto aan de achterkant van deze piramide? vroeg Arie zich af. De veiligheidsdienst komt aan de voorkant, heb ik gezien. Het is toch moeilijk voorstelbaar dat daarnet een saboteur is gearriveerd die domweg is aan komen rijden alsof hij een plezierritje aan het maken was.

Al zijn slaperigheid was op slag verdwenen en hij richtte zich op, het hoofd scheef en zijn neus in de wind als een jachthond die een spoor ruikt. Een paar keer dacht hij dat hij voetstappen hoorde, maar het kon evengoed verbeelding zijn geweest. Daarna trad absolute stilte in en hoorde hij niets meer. Zijn slaperig-

heid begon terug te komen en hij wilde zich net terug laten zakken op de vloer toen hij een nieuw geluid hoorde. Het leek op het schrapen van een schoen met een harde zool over beton.

Raak, dacht Arie. Maar waar zit die vent? Een verdieping boven me of nog hoger?

Hij had allang gezien dat in de vloer van de verdieping boven hem gaten zaten. Bij de horizontale stalen balken waren decimeters brede spleten en op enkele plaatsen waren ruimtes van meer dan een vierkante meter. Het zou met de vloer van de derde verdieping zeker niet beter zijn en de gaten werkten als enorme geluidslekken.

Er zit iemand boven me, stelde Arie vast. Zouden hier ladders zijn?

Die waren er en dat was te verwachten. Burns had ervoor gezorgd dat er geen ladder was blijven staan op de begane grond, maar hij had het onzinnig gevonden om alle verbindingen tussen de verdiepingen weg te laten halen.

Een van de ladders verbond de laagste verdieping met een ruimte in de vloer van de tweede bouwlaag, vlak bij de betonkern. Op zijn tenen liep Arie ernaartoe en voorzichtig begon hij te klimmen. Bij elke stap raakte hij er vaster van overtuigd dat er iemand in de piramide liep die meters boven hem was. Hij trok zich zo snel hij kon langs de ladder omhoog en bleef op de tweede verdieping maar enkele seconden staan wachten. Een paar meter verderop zag hij weer een ladder. Hij verloor nu geen tijd meer, maar klom snel. Pas op de derde verdieping werd hij voorzichtig. De geluiden leken nu recht van boven te komen en ze waren zo helder, dat hij ervan in elkaar kromp. Iemand liep over de vierde, dat stond voor hem vast, en het was niet iemand die opvallend zacht probeerde te doen.

Geen wonder, dacht hij, de vent boven me weet dat de nachtwaker geen vinger zal uitsteken. Kan niet anders. Waar is hier een ladder?

Ditmaal klom hij behoedzaam en toen hij bijna boven was, stak hij zijn hoofd voorzichtig door het gat. Schuin voor hem hoorde hij enig geschraap, gevolgd door het dichtslaan van een deur. Niet een van de stalen deuren die waren aangebracht in de beton-

constructie, maar een lichte houten deur die helder ketste tegen een eveneens houten sponning.

Arie trok zich op en rolde over de vloer tot hij achter een stalen pilaar lag van bijna drie decimeter breedte.

Voor zich hoorde hij gestommel. Een lichtschijnsel verscheen achter een raam. Het was geen raam waarin glas zat, daarvoor werd het licht te veel vervormd. Het moest een gat zijn waarvoor zoiets als plastic was gespannen.

Hij tuurde door het donker tot hij begreep wat voor bouwsel tegen de buitenwand van de betonkern was aangezet.

Een soort schuurtje, dacht hij, een klein houten gebouwtje waarin gereedschap wordt opgeborgen. Logisch eigenlijk, het heeft geen zin om zware voorwerpen zoals lasapparatuur, mokers en grote schroefsleutels elke avond naar beneden te brengen, maar alles open en bloot laten liggen, vindt ook niemand prettig. Er zit een vent in dat bouwsel en hij doet er gegarandeerd iets dat niet deugt. Maar dat zal ik hem afleren, en grondig ook.

Naast de pilaar lagen een paar stukken ijzer. Overal op de vloeren waren bouten, moeren, splinters beton en restanten afgesneden staalplaat achtergebleven, maar deze stukken waren wel uiterst handzaam. Ze hadden een V-vorm en ze waren ruim een halve meter lang. Arie pakte er een en kwam overeind. Gebukt liep hij naar de houten deur. In het midden ervan was een vierkant weggezaagd van twee decimeter breedte en bijna dezelfde hoogte en voor het gat was dik plastic gespannen. Met een oog zag Arie de door het plastic vervormde gestalte van een man die in gebukte houding zat. De man stond met zijn rug naar de deur en het was niet mogelijk om te zien wat hij deed. Arie bleef kijken tot hij de man zag opstaan en deed snel een stap opzij.

De lamp ging uit en de deur werd opengeduwd. De meeste deuren gaan naar binnen open en Arie had automatisch aangenomen dat hetzelfde hier het geval zou zijn. Hij werd volkomen verrast toen onverwacht de houten deur vrijwel tegen zijn gezicht werd geduwd. Hij deed vertwijfeld een stap achteruit en probeerde met het ijzer om de hoek te slaan. Hij raakte de rand van de deur, voelde de staaf in zijn hand vibreren en verloor zijn evenwicht.

‘Auw,’ zei hij, terwijl hij met het achterwerk tegen de vloer sloeg.

‘OOoeiei,’ schreeuwde een man. Aan zijn stem was te horen dat hij geen seconde een aanvaller had verwacht. Hij deed geen poging om Arie te lijf te gaan, maar draaide zich pijlsnel om en rende naar de deur die toegang gaf tot het trappenhuis in de betonkern.

Hij was er al toen Arie nog niet eens op zijn benen stond. De dikkerd hoorde eerst gestommel, daarna het geluid van een ijzeren deur die met een klap wordt dichtgetrokken, en tenslotte het geknars van een sleutel die wordt omgedraaid.

‘Mooi gedaan,’ zei hij met een kwaad gezicht. ‘Fantastisch gedaan, volmaakte overval. Die vent is weg en de deur zit op slot. Al zijn leven loopt hij op zijn gemak de trappen af op weg naar de nachtwaker. Hij heeft een sleutel en die zal hij wel niet getoverd hebben. Hij kent de situatie hier en hij kent ongetwijfeld ook onze walkmanfanaat. Als ik niet goed uitkijk, dan heb ik straks twee mannen en een bouwvier aan mijn broek hangen.’

Hij maakte een beweging naar het houten bouwsel, maar hield zich in. Hij wilde graag weten wat de man binnen had uitgevoerd, maar zijn drang naar vrijheid won het.

Hier, in de piramide, was hij vrijwel opgesloten en tegen een overmacht van twee mannen en een hond zou hij niet opkunnen. Het was nu allereerst zaak om het vrije veld te bereiken. Beneden waren heel wat meer schuilmogelijkheden dan op de kale verdiepingsvloeren.

Hij ging terug naar de onderste verdieping en stond met een voet op de steiger toen hij geblaf van een hond hoorde. Met een grimmig gezicht liet hij zich langs de buizen zakken. Hij was ervan overtuigd dat de geheimzinnige man samen met nachtwaker, hond en mogelijk walkman naar hem op zoek was.

Beneden bleef hij een ogenblik besluiteloos staan. Aan de andere kant van de baan schijnwerperlicht zag hij de donkere massa's van stalen balken en hopen zand tegen de lichtere hemel afsteken. Daar moest ergens een schuilplaats te vinden zijn, maar hij zou daar ook dichterbij de grond zijn en dat was niet best in verband met de hond. Het steigergedeelte waar hij nu was had het nadeel dat het zich tussen de betonconstructie en het verlich-

te terreindeel bevond en als de nachtwaker daar ging zoeken, dan was het een kwestie van tijd voor de bouvier hem zou vinden.

Hij hoorde opnieuw geblaf, aanzienlijk dichterbij nu, en dat dreef hem tot spoed. Met grote passen liep hij door de schijnwerperbundels en hij remde pas af toen hij voor zich een hoop grind zag. De stenen knarsten onder zijn voeten en hij liep haastig een stuk door. Dat bracht hem bij een plaats waar twee betonmolens stonden die waren omgeven door een hek. Op een wonderlijke manier brachten zijn fantasiehersenen hem van de betonmolen op iets dat draait en vandaar zag hij opeens het beeld van een auto. Waarom hij aan een auto dacht kon hij later niet meer achterhalen, maar heel zuiver alsof het met een scherpe pen voor hem stond uitgetekend zag hij een grote personenauto voor zich. Hij wist ook waar de auto stond, want hij had hem nog geen uur eerder zelf aan zien komen.

Het kostte Arie moeite niet te schudden van het lachen, terwijl hij gebukt van de piramide wegrende. Het idee om in de auto van de saboteur te gaan zitten, leek volkomen krankzinnig. Zo totaal en redeloos geschikt dat niemand er zelfs maar een tweede keer over zou durven piekeren. Arie wist dat en juist daarom liep hij in de richting waar hij de wagen had gehoord.

Het idee was zo onwaarschijnlijk en absurd dat niemand eraan zou denken hem daar te zoeken. En dus, overwoog de dikkerd, was hij daar veiliger dan waar ook.

Achter zich hoorde hij nu voortdurend geblaf, afgewisseld met stemmen die de bouvier aanvuurden, en dat activeerde hem in hoge mate. Hij legde er een schepje op en stoomde op volle kracht langs de bouwmaterialen, een hek waarachter kruiwagens lagen en hopen betonpuin. Erachter lag een stuk vrij vlak terrein en middenop stond een auto.

Arie had het linkervoorportier al beet toen tot hem doordrong dat de wagen een Granada was. Hij rukte het portier open en liet zich met een zucht op de voorbank vallen, waar hij ging liggen nadenken over de vraag of hier sprake was van dom toeval of van logica.

Lang duurde het piekeren niet. Arie had in de loop der jaren geleerd dat toeval niet bestaat. Het was geen toeval dat ze voort-

durend avonturen beleefden, maar eenvoudigweg het gevolg van het avontuur zien en ruiken en er niet als bange wezels voor terugdeinzen. Het oplossen van de puzzels die avonturen elke keer weer met zich meebrachten had evenmin met toeval te maken, maar was een kwestie van hersens gebruiken. Oplossingen kreeg je door combineren, deduceren en lef, niet door in een kamer te gaan zitten wachten tot het toeval door het raam naarbinnen kwam klapwieken.

Hij lag nu in een Ford Granada, een halve dag nadat hij gezien had dat Bob door een Granada was gevolgd. Nu zijn er veel Fords in de wereld, en ook in Engeland rijden er meer dan een paar, maar Arie durfde er een kwart van zijn bankrekening op te zetten dat het hier dezelfde auto betrof. Het verklaarde wel een en ander, vond hij. Het trok in elk geval het net rond de nachtwaker en snorremans Nicholas verder aan.

Hij wentelde zich op zijn buik en draaide een zijraam op een kier. De mannen met de hond waren dichterbij dan hij had verwacht en geschrokken drukte hij zijn neus tegen de zitting. Een lichtstraal scheen over de auto en stemmen klonken helder door de nacht.

‘Dat is mijn auto, daar.’

‘Was je weer te lui om te lopen.’

‘Kijk nou maar om je heen, jij. Volgens de hond moet hij hier zitten.’

‘Pah. Dat beest ruikt alleen je achterbank. Die kent hij maar al te goed.’ De stem van de nachtwaker klonk snauwerig. ‘Hier, hou dat beest eens vast, ik krijg een lamme arm van dat getrek.’

‘Laat hem los dan.’

‘Ik ben daar gek. Dan rent hij meteen naar huis. Of hij rent in een ruk door de Thames in. Die bouvier is de stomste hond van heel Londen.’

‘Waarom neem je hem mee, dan?’

De nachtwaker gromde iets en Arie hoorde hem weglopen. De andere man volgde en zo te horen werd de bouvier met kracht meegetrokken. De hond blafte niet meer, maar gromde laag alsof zijn keel werd dichtgesnoerd.

Arie haalde opgelucht adem. Hij had het zweet in zijn handpalmen en zijn keel was droog.

Als die stomme nachtwaker zijn hond had losgelaten, dan was ik de klos geweest, dacht hij. Dat beest was op zijn minst boven op de auto gesprongen.

Hij dacht na over het gesprek dat hij had gehoord en langzaam maar zeker begon hij de omtrekken van de bouwbonjepuzzel te zien. Hij had al eerder gedacht dat de nachtwaker de spil was, maar nu wist hij het zeker.

Hij overwoog een moment om in de Granada te blijven liggen en de eigenaar op te wachten, maar zag daar snel vanaf. Hij moest ergens anders op bezoek en er was haast bij ook.

Hij wachtte tot hij er zeker van was dat de twee mannen en de bouvier aan de andere kant van de piramide aan het zoeken waren en liep toen met een enorme boog naar het zuidelijk deel van de Isle of Dogs.

Hij liet de Vauxhall staan en liep op een sukkeldrafje in een keer door naar de caravan van de nachtwaker. Als er ergens een aanwijzing met betrekking tot de sabotage te vinden was, dan was hij hier, wist de immer slimme dikkerd. Er waren tot nu toe vermoedens en vingerwijzingen en allemaal wezen ze naar nachtwaker Ian Reddick, zoals elk draadje van een spinneweb naar een dikke spin voert.

Terwijl hij voor de caravan stond, dacht Arie over die vergelijking na. Nee, vond hij, het ligt anders. Midden in een web zit meestal een vlieg of een mug of een ander stom beest. De spin zit onder de vensterbank en wacht rustig af tot de vlieg aan de draden blijft kleven. Ian Reddick is de vlieg. Ik ben op zoek naar het draadje waar de vette spin aan vastzit.

De enige deur van de caravan was op slot, maar daar wist Arie wel raad mee. Hij scharrelde rond tot hij een stuk ijzer had en een steen en schoof het ijzer tussen de deur en de caravanwand. Met de steen dreef hij het ijzer naar binnen. Toen het ver genoeg was drukte hij de staaf in de richting van de wand. Knap, deed het slot en de deur sprong open.

Arie deed ook verder geen enkele poging om stiekem te doen. Hij ging niet met zijn zaklantaarn lopen schijnen, maar knipte

het licht aan en keek rond. De caravan was groot en ruim, maar aan de inrichting was beslist geen cent meer besteed dan absoluut nodig was om totale kaalheid te voorkomen. Er waren een lamp, een tafel, een kastje en een stoel en dat was het zo'n beetje wat de huiskamer betrof. De woonruimte was verder kaal op vier kartonnen dozen en een hondenmand na. Op de grond lag geen kleed en de enige versiering aan de wand was een vel papier waarop met rood viltstift in een onleesbaar handschrift een paar woorden waren geschreven.

Arie knielde neer bij de dozen en trok ze open. Drie zaten vol boeken, de vierde bevatte kladblocs, schriften en multimappen.

Alle boeken die Arie ter hand nam gingen over techniek. Niet over de techniek van staalbouw, maar over de constructie van allerhande elektrische apparaten, van een televisietoestel en een broodrooster, tot een haarkruller en een personal computer.

Erg verbaasd was Arie er niet van. Het was duidelijk dat de man studeerde, maar een massa studenten zoekt baantjes en dat van nachtwaker is in elk geval geschikt om rustig te kunnen studeren. Je bent overdag misschien een beetje lui als je in de collegebanken zit, maar je hebt een geweldige hoeveelheid studieuren tot je beschikking.

Arie pakte een boek en bladerde erin. Jan en Bob zouden waarschijnlijk enige interesse hebben opgebracht voor de constructieschema's, maar Arie was op zoek naar iets anders. Hij mikte het boek naar de kartonnen doos en zag dat het de rand raakte en op de grond viel. Het kwam op de kop terecht met het harde kaft omgevouwen. Toen Arie het oppakte, zag hij dat op de eerste bladzijde in de rechterbovenhoek een naam was geschreven.

Ian Purcell, dacht hij. Zeker een studievriend die een boek heeft uitgeleend. Hij had het boek al teruggelegd toen hem iets te binnen schoot.

Heette de nachtwaker niet Ian Reddick? Twee keer dezelfde voornaam, was dat toeval?

Arie schudde het hoofd. Dit is weer een van die gevallen die aantonen dat toeval niets anders is dan een gebeurtenis waar je de feiten nog bij moet zoeken, vond hij. Alle boeken bevatten de naam Ian Purcell en tenzij de heer Purcell iemand is die naar

hartelust boeken uitleent aan naamgenoten, moet ik toch echt aannemen dat hier sprake is van een dubbele naam. Of van een schuilnaam, maar dat komt op hetzelfde neer.

Snel keek hij de dozen met boeken na. Ze bevatten techniek en niets anders. Arie schoof ze opzij en concentreerde zich op de doos met papieren. De meeste bevatten aantekeningen in hetzelfde onleesbare handschrift als het papier aan de muur, maar in een multimap zaten twee brieven die getypt en dus leesbaar waren. Ze bevatten antwoorden op vragen over hoogst technische zaken als de aanleg van een volautomatisch bewakingsstelsel voor een hoogbouwflat en de vervaardiging van een computerprogramma voor de voerverdeling van een batterij slachtkippen.

‘Een technisch baasje,’ mompelde Arie, ‘en op allerlei gebied mag ik wel zeggen. De inhoud zegt me niets, helaas, maar...’ Hij keek naar het briefhoofd en begon te stralen. ‘Dát zegt me wat,’ zei hij grijnzend. ‘Dat is wat ik zoek, precies wat ik zoek.’

Hij vouwde een van de brieven op en stak hem in zijn zak. Een ogenblik bleef hij roerloos zitten. Daarna haalde hij de brief weer tevoorschijn en legde hem plat op de binnenzool van zijn rechterschoen. Hij trok de schoen aan en schoof de doos terzijde. Snel keek hij in de kleine keuken en in het deel dat afgescheiden kon worden als slaapkamer. Op het bed lag een dunne slaapzak en in de keuken stonden drie blikken hondevoer, twee pakken melk en een paar dozijn dozen koeken.

‘Lekkere eter,’ zei Arie schamper, terwijl hij zijn neus ophaalde. ‘Nu dat kastje nog en ik heb alles wel gezien.’

Hij trok aan de bovenste la van het kastje. Het klemde en hij gaf een extra ruk. De la bleef nog even zitten alsof ze protesteerde tegen dit ruwe geweld en schoot toen plotseling los. Een waterval aan schroefjes, moertjes, kleine schroevendraaiers, draadjes en relais viel op de grond. Arie rommelde er met een vinger in, maar zag niets wat hem interesseerde.

Wedden dat in de volgende la een soldeerbout ligt, dacht hij. Hij verloor. Er lag geen soldeerbout, maar wel een doos vol batterijen, een paar meter opgerold draad en een doosje waar strengetjes houtwol uit puilden.

Arie opende het doos terwijl hij rondkeek tussen de schroeven en bouten op de grond. Gedachtenloos pulkte hij het houtwol weg en pas toen hij een dun, langwerpige buisje voelde verlegde hij zijn aandacht.

Hij verlegde het grondig. Hij werd op slag wit om de neus en zijn vingers begonnen te trillen.

Voor hem lag een detonator, een ontsteker noodzakelijk voor het tot ontploffing brengen van verschillende soorten springstof. Tijdens hun roemruchte avontuur op de tafelberg in Mexico hadden Jan en hij detonators in handen gehad en dat had geleid tot een ontploffing waarvan zijn kuiten klapperden elke keer als hij eraan terugdacht.

Jan was niet bang voor dit soort ontploffingsspul, maar Arie had er een heilig ontzag voor. Hij deed het doosje voorzichtig dicht en schoof het terug in de la.

Deze vondst moest onverwijld worden gemeld, vond hij. Het rondklunzen in en bij de piramide was aangenaam tijdverdrijf, het bezoek aan de stacaravan was nuttig voor het verzamelen van de nodige informatie, maar het besef dat een nachtwaker in een caravan met detonators aan het spelen was deed alle deuren met een klap dicht.

Arie begon een gloeiende haast te krijgen. Hij piekerde er niet over om de schroeven en de moeren terug te leggen in de la, maar schoof de hele rataplan met een veeg in een hoek.

Hij knipte het licht uit en sprong uit de caravan.

Hij zag niets, hij hoorde niets, hij voelde niets.

De klap op zijn rode hoofd kwam als een volslagen verrassing en hij ging meteen onder zeil.

Hij knipperde zelfs niet toen een grote hond met gespreide poten vlak bij zijn hoofd ging staan en liefdevol een vierkante decimeter natte tong over een van zijn blozende wangen haalde.

Jacht in de piramide

Wakker worden op een hondsvroeg uur stemt niet vrolijk en je raakt er niet snel door in een gezellig gesprek. Bob was in de kamer van Jan blijven slapen en had zijn eigen kamer aan Arie afgestaan. Dat Arie hen niet persoonlijk was komen inlichten, namen ze hem niet kwalijk, maar ze hadden wel een briefje verwacht. Met minder duffe hoofden zouden ze zeker in kamer 312 zijn gaan kijken, maar nu schoot het erbij in. Ze spoelden een paar oudbakken broodjes weg met cola en reden in de Rover naar de Docklands.

Het leven begon daar op gang te komen en nu al was het vele malen drukker dan de dag ervoor. Zware vrachtwagens gromden door de straten en vanaf de bouwwerken klonken de eerste geluiden van kranen, betonmolens en heftrucks.

Hun gezichten stonden nog steeds niet helder toen ze bij de piramide kwamen en ze werden daar ontvangen door een evenmin opvallend vrolijke man. Bob had hem vlak na zijn vechtpartijtje met Nicholas zien praten met Burns. Hij had toen een blauwe overall gedragen en die had hij ook nu aan.

De man gaf hen een hoofdknik en maakte een ongeduldig gebaar. 'Ik ben Geoff Sommerfell. Ik ben een soort supervoorman en ik neem de zaken waar tot Burns er is, dus doe wat ik zeg. Ik weet dat Burns een jeugdafdeling heeft geopend en hij is de baas, maar dat betekent niet dat ik er blij mee moet zijn.' Hij keek naar Bob. 'Jou heb ik zaterdag gezien. Jij gaat wat duistere dingen doen in het kantoor van Burns, heb ik begrepen. Ik heb geen flauw idee wat dat is, dus je zult op de baas moeten wachten.' Hij keek Jan aan. 'Voorzover ik weet ga jij iets moois doen op het stuk van de veiligheid. Binnen heb ik een hele map liggen waarin alle voorschriften staan. Lees die door, dan ben je even zoet en loop je tenminste niemand in de weg. Wie toch naar buiten gaat zet een helm op. Het barst hier van die dingen dus kom me niet aan met het smoesje dat je er geen kon vinden. Begrepen? Loop dan nu mee naar het kantoor, daar ligt die

voorschriftenmap.’

Zonder op een reactie te wachten liep hij weg.

Bob gaf Jan een knipoog. ‘Gezellige jongen.’

‘Hij is blij met ons, dat merk je.’

‘Hij is medeverantwoordelijk voor de bouw en die loopt niet zo best, dat zal het zijn. Laten we hem maar zoet volgen.’

‘Ja knikken en daarna doen wat we zelf willen, bedoel je.’

‘Precies, Janneman. Dat werkt het beste, dat weet je.’

In het kantoor van Burns pakte de voorman een beduimelde map van een plank en wierp haar Jan toe.

‘De voorschriften,’ zei hij kortaf. Hij keek op zijn horloge. ‘Jullie zijn in elk geval op tijd, dat is tenminste iets. Wij beginnen hier later dan in dit gebied gebruikelijk is, maar we werken een stuk langer door. Ik weet dat jullie hier zijn aangesteld, maar de meeste werknemers weten het niet.’ Hij keek naar het parkeerterrein dat vol auto’s begon te stromen. ‘Over een minuut of vijf wordt het hier druk. Iedereen heeft zijn eigen taak en de meesten zullen zich niets van jullie aantrekken, maar je hebt kans dat je door anderen scheef wordt aangekeken. Er zijn hier vreemde dingen gebeurd de laatste weken en veel mensen zijn knap nerveus. Op pottekijkers zitten ze niet te wachten, dus ga niemand staan uithoren, want je hebt kans dat je met een blauw oog terugkomt en op mijn schouder kun je niet uithuilen. Gesnapt?’

Bob knikte en wees op de muur. ‘Reken maar. Kunnen we een van de helmen nemen die daar hangen?’

De voorman maakte een breed gebaar. ‘Ga je gang. Ze hebben allemaal dezelfde kleur, want aan mode doen we niet. Er zijn twee maten, groot en groter. Als het ding over je kop zakt dan stop je er maar een stuk papier in. In die helm, wel te verstaan.’

Hij keek Jan en Bob beurtelings aan, pakte een paar papieren en liep naar buiten.

‘Gevoelige vent,’ zei Jan.

‘Een en al hart,’ gaf Bob toe. ‘Wat gaan we doen?’

‘Ons werk,’ verzekerde Jan grimmig. ‘We zijn aangesteld om te werken en dat gaan we doen ook. Ik ga de piramide in en als ik iets zie dat niet deugt, dan laat ik dat veranderen.’

‘Kijk maar uit, jij.’

Jan trok een gezicht. 'Poeh. Pah. Wat denkt die vent wel? Dat ik ga staan bibberen als hij stoer doet? Ben jij van plan hier te blijven zitten?'

Bob keek onzeker. 'Ik wil weleens een kijkje nemen in de keet van de nachtwaker. Zien of er iets ligt waar we wat aan hebben. En ik wil graag weten wie de man heeft aangesteld. Of hij vrienden hier heeft, familie, dat soort dingen. Maar daar heb ik Burns voor nodig, vrees ik. Als ik nu een keet binnenga, dan heb je kans dat ik er door zes man word uitgeslagen.'

Jan liep naar het rijtje helmen en probeerde er een stel tot er een redelijk paste.

'Ik ga de piramide in,' zei hij. 'Geen grommerige voorman houdt me tegen.' Hij pakte de instructieboekje en maakte een groetend gebaar.

Voor de entree van de piramide stonden en zaten tientallen werknemers en ze leken op de komst van Jan precies zo te reageren als de voorman. Ze waren niet dol op jeugdige medewerkers en dat lieten ze met graagte merken.

'Hebben we hier tegenwoordig een kleuterklas?' vroeg een lange man hardop.

'Lekker project, dit,' zei een ander cynisch. 'Eerst sturen ze ons een stelletje Canadezen op het dak en nu beginnen ze met een kinderafdeling. Het lijkt de padvinderij wel.'

'Kinderen zijn goedkoper, man. Het is gewoon om kosten uit te sparen.'

'Dan mogen ze eerst wel nieuwe helmen kopen. Dat ding zakt tot op zijn kin. Dat jong is een gevaar op die manier.'

'Wat heeft hij in zijn hand? Het leesplankje?'

'De beginnerscursus baasje-spelen, joh. Die krijgen ze allemaal als ze pas beginnen.'

Jan liep zonder een woord te zeggen de piramide in en ging een trap op. Alle deuren stonden nu wijdopen en het tochtte er. Jan nam een kijkje op de eerste verdieping en ging daarna hoger.

Toen hij op de derde was, ging beneden een sirene en even later hoorde hij mensen over de trappen klossen.

Op de vierde verdieping werd hij ingehaald door een groepje

van vier. De lange man die hem beneden als eerste had aangesproken liep voorop. Er was een zee van ruimte op de trap, maar de man deed of hij Jan niet zag en drukte hem tegen de muur. Zijn collega's zagen het en begonnen te lachen.

Menigeen zou stil zijn doorgelopen, maar zo zat Jans karakter niet in elkaar. Hij zette zich af tegen de muur en duwde terug.

De lange man keek hem verbaasd aan. 'Ho, wat,' zei hij verontwaardigd, 'wat gaan we nou krijgen? Gaan we duwen?'

In een mondhoek had hij een sigaret hangen waardoor hij een beetje scheef sprak. Hij pakte de sigaret met twee vingers beet, trok er flink aan en blies een grote rookwolk in Jans gezicht.

De jongen wapperde met een hand, maar zei niets.

De lange man vond het nog niet genoeg. Bij de deur naar de vierde verdieping bleef hij staan. Hij keek zijn kameraden aan en zei dapper: 'Ben jij weleens van een trap gegoooid?'

Jan schudde het hoofd. 'Nooit. En het gebeurt vandaag ook niet.'

De man stak zijn hoofd naar voren. 'O, nee?'

'Nee,' bitste Jan. Hij wist als de beste dat hij nu geen krimp moest geven. Hij kon natuurlijk beschaamd weglopen, maar dan had hij zich op slag onmogelijk gemaakt. Het was nu zaak om zich niet te laten afbluffen. Sterker nog, hij moest zelf aan het bluffen slaan. Toen hij de man naar de map in zijn hand zag kijken, schoot hem iets te binnen. Hij deed een schietgebedje dat hij niet een verkeerde regel ging hanteren en zei: 'En maak die sigaret uit.'

De man leek overdonderd. 'Me wat?'

'Je sigaret. Het is verboden om hier te roken. Ik ben aangesteld om daarop te letten. Maak uit die sigaret.'

De man deed een stap naar voren. Hij verwachtte dat Jan zou terugdeinzen, maar dat deed de jongen niet. Jan deed ook een stap naar voren en een ogenblik stonden ze borst tegen borst.

'Uit,' zei Jan.

De volgende seconden duurden lang. De man keek hem strak aan, ging toen iets achteruit en gooide met trage gebaren zijn sigaret op de grond. Zonder een woord te zeggen ging hij de verdieping op.

Jan ademde zwaar, terwijl hij doorliep naar boven.

De eerste ronde heb ik gewonnen, dacht hij.

Hij was bijna op de vijfde toen hij haastige passen achter zich hoorde. Hij draaide zich om en zag dezelfde lange man. Van branie was geen sprake meer. Zijn gezicht zag lijkwit en zijn ogen waren groot. Hij wenkte en probeerde iets te zeggen, maar het lukte niet. Zijn adamsappel hopte op en neer en zijn stembanden weigerden.

Haastig liep Jan terug. Op de vierde verdieping stonden drie mannen in een halve cirkel voor een houten bouwsel waarvan de deur wijd open stond. Ook zij waren bleek en hun bewegingen waren houterig.

Een van hen wees naar binnen.

‘Ruik es.’

Jan stak zijn hoofd om de hoek en rook. ‘Gas,’ zei hij.

De man knikte. ‘Iemand heeft vannacht die drukcilinders opengedraaid. Een klein stukje zodat het acetylene gas en de zuurstof langzaam naar buiten kwamen. Dat hele hok werd zo een brandbom.’ Hij slikte. ‘Als je Jimmy hier niet had gezegd dat hij zijn sigaret uit moest maken dan was hij de lucht ingevlogen. En wij ook.’

Jan keek verbijsterd naar de bleke mannen. ‘Maar wat is dat nu voor waanzin. Hoe kon iemand weten dat Jim een sigaret zou roken?’

De man lachte schamper. ‘Wij zijn lassers. Jim is onze baas. Hij verdeelt het werk. Hij gaat ook altijd als eerste dat hok in. Hij is een kettingroker en hij heeft altijd een sigaret in zijn mond. Begrijp je? Iemand wist dat. Iemand wist dat Jim vanmorgen met een sigaret in zijn mond naar binnen zou gaan.’ Hij zweeg en maakte een machteloos gebaar. ‘Boem,’ zei hij.

‘Juist,’ zei Jan. ‘Niet alleen jullie waren de lucht ingegaan, maar ook een flink stuk van deze verdieping. En waarschijnlijk ook van de betonnen muur. Dit moet toch wel even aan Geoff Sommerfell worden gemeld.’

Achter elkaar liepen ze naar beneden en daar troffen ze behalve Geoff ook Burns aan. Hij was net gearriveerd en was met zijn tweede man en Bob de stand van zaken aan het doornemen.

Hij keek nijdig toen Jan hem in de reden viel, maar hij trok snel

bij toen hij hoorde aan welk gevaar de lassers waren ontsnapt. 'Het wordt steeds erger,' zei hij grimmig, terwijl hij zichtbaar moeite deed om niet uit te barsten in een overweldigende woedeaanval. 'Alles wat we tot nu toe hebben gedaan is proberen onheil te voorkomen, maar genezen, ho maar. We moeten daders hebben, verdikkie.' Hij keek Jan aan. 'Begrijp me goed, jongen, je hebt geweldig werk verricht. Voortreffelijk zelfs. Jij en Bob zijn jullie geld dubbel en dwars waard, maar op deze manier blijven we achter de feiten aanhobbelen.'

Hij greep de hoorn nadat het toestel één maal had gebeld. 'Ja.'

Zijn gezicht werd langzaam roder, terwijl hij luisterde.

'Is niet gemeld, nee.'

Zijn greep om de hoorn werd zichtbaar steviger.

'Had ik wel moeten weten. Had ik beslist moeten weten.'

De knokkels waren nu even wit als het gezicht van de lassers kort tevoren.

'Zoek ik uit. Nu meteen. Bedankt.'

Hij smakte de hoorn op het toestel en keek de groep die voor hem stond aan.

'Dit was iemand van de Londense beveiligingsdienst,' zei hij langzaam. 'Toen ze vannacht kort na half vier hier waren, was de nachtwaker samen met iemand anders op zoek naar een indringer. Ze hebben helpen zoeken, maar vonden niemand. Het was ze opgevallen dat de assistent van de nachtwaker nogal zwijgzaam was en snel verdween. Dat vonden ze vreemd. Ze vroegen wat de nachtwaker voor rapport had uitgebracht.' Toen hij zweeg kon Bob zijn tanden horen knarsen. 'Maar de nachtwaker heeft geen rapport uitgebracht en dat was wel zijn opdracht.' Hij stond met een ruk op en keek naar de lassers. 'Als jullie vandaag vrij willen hebben, kan ik het begrijpen. Zo niet, ga dan alsjeblieft aan je werk, hier kunnen jullie niet bij helpen. Hou je oren en ogen open en meld alles wat je opvalt. Oké.'

De lassers knikten en keken naar hun directe baas, Jim, die zei dat hij liever werkte.

Burns glimlachte dankbaar en wachtte vol ongeduld tot ze de deur uitwaren. Hij keek naar zijn voorman en naar de twee jon-

gens en verklaarde heftig dat hij er genoeg van had.

‘Ik ga die nachtwaker uitroken, nu en meteen. Ik had de vent gisteren al moeten laten oppakken, maar nee, hoor, ik was weer eens te aardig. Dat is afgelopen. Ik rij naar hem toe en schop hem uit bed. Waar woont die vent?’

Jan deed een stap naar voren. ‘Dat weet ik.’

‘Mee dan, jij. En jij ook, Bob. We zullen die knaap eens gaan vragen waarom hij niet ordentelijk en volgens alle instructies rapport heeft uitgebracht.’

Van het uit bed schoppen van Ian Reddick kwam niets, eenvoudigweg omdat er niets te schoppen viel. De deur stond op een kier en de woonkamer was volkomen leeg. Nog geen snipper papier lag op de grond.

Burns keek even rond en liep toen door naar achteren.

‘Wat is dat?’ riep hij en de verbijstering was duidelijk in zijn stem te horen.

Jan en Bob renden naar hem toe en keken in de richting van Burns’ gestrekte vinger.

‘Dat is een walvis,’ zei Bob. ‘Een rode walvis.’

‘Aangespoeld via de Thames,’ vulde Jan aan. ‘Er moet vannacht een vloedgolf zijn geweest.’

Burns keek verbaasd toe hoe Jan zich bukte en de prop loswrikte uit de mond van Arie Roos die aan het bed verankerd was.

‘Clowns,’ hijgde Arie. ‘Grappenmakers. Maak me los. Geef me drinken. Ik barst van de dorst.’

Bob keek Burns aan, ‘Daar ligt ons geheime wapen,’ zei hij.

‘Dik, rood en veel slimmer dan u nu denkt. Erg geheim is hij ook niet meer, zo te zien. Hij heet Arie Roos en is onze vriend en wapenbroeder.’ Hij wees van Burns naar Arie en terug. ‘Arie, dit is Burns, de baas van het piramidecircus.’

Jan kwam aandragen met water. ‘Dit is het enige glas in heel de keuken. Limonade is er niet, bier en voedsel evenmin. Je zult het met gemeentepils moeten doen.’

Burns stond het tafereel even aan te zien en bonkte toen nijdig met een vuist tegen de caravan wand. ‘Weg,’ zei hij. ‘Die Reddick is er vandoor.’

Arie klokte het water weg en keek hem aan. ‘Geeft niks,’ verklaarde hij. ‘Maakt niet uit. We hebben hem voldoende in de tang om de politie in te kunnen schakelen.’

‘O, ja?’ sneerde Burns. ‘En waarmee zetten we hem dan wel klem?’

‘Met mijn schoen,’ zei Arie plechtig. Hij ging overeind zitten en trok een schoen uit. ‘Ik ben neergeslagen en vastgebonden als een slachtgans en ik ben gefouilleerd van top tot enkel, maar lager niet. Ian Reddick waagde zich niet aan mijn zweetsokken. Hij heet bovendien nog geen Reddick, ook.’

Hij viste een vel papier uit zijn schoen en stak het Burns toe. ‘Lees maar.’

Burns las snel. ‘Nou en. Een zekere Purcell heeft een brief geschreven, mag hij?’

Arie knikte en greep meteen naar zijn hoofd. ‘Au. Ik moet niet knikken, dat doet pijn.’ Hij keek Burns aan. ‘Van mij mag hij. Maar die Purcell is Reddick.’

Burns keek of hij er weinig van geloofde. ‘Zeker weten?’

‘Heel zeker. Er stonden hier vannacht drie dozen boeken. In elk boek stond de naam Ian Purcell. Die Purcell is Reddick, neem dat maar van mij aan. Hij schreef brieven op papier van een firma die u waarschijnlijk bekend zal zijn. Kijk maar.’

Burns las het briefhoofd. ‘Sholtech,’ zei hij opgewonden. ‘Sholtech, dat is het bedrijf dat bij ons de technische installaties verzorgt. Het is een dochteronderneming van Sholto & Creed.’

‘Zoiets dacht ik al,’ zei Arie droog. ‘En wedden dat Ian Purcell bij Sholtech heeft gewerkt en er na hevige ruzie is weggegaan? En wedden dat hij bij Sholtech vriendjes heeft die graag meedoen aan sabotageacties.’

Burns borg het papier op. ‘Doe ik niet,’ zei hij. ‘Wed ik niet om, want ik verlies het. Sta op dikkerd en blijf uit mijn buurt, want als ik een zwak moment krijg, dan vlieg ik je om je nek uit pure dankbaarheid.’

Terug bij de piramide trommelde Burns zijn tweede man, Geoff, op en daarna sloot hij secuur de deur.

‘Niemand erin tot we de hele zaak op een rij hebben,’ zei hij.

Hij keek de kring rond. 'Ik neem aan dat er nu enig touw aan deze hele sabotageaffaire is te knopen?'

Bob en Jan keken automatisch naar Arie, maar de dikkerd gaf een teken aan Bob. 'Ik ben er voor de fantasieverhalen, Bob en Jan zijn er voor het degelijke werk. Laten we eerst om beurten vertellen wat we langzamerhand allemaal weten, dan komt het combineren daarna wel.'

Burns was het met hem eens. 'Doen we. Bob, jij begint. Vertel alles wat je hebt beleefd vanaf,' hij dacht even na, 'wanneer was het, zaterdag geloof ik. Vertel alles wat je weet vanaf het moment dat je eergisteren in de Docklands was. Na jou komt Jan, daarna Arie. Geoff, jij maakt aantekeningen. Ik wil een compleet overzicht.'

Het duurde een half uurtje voor Burns aan een samenvatting kon beginnen.

'We weten dus dat Ian Reddick, alias Ian Purcell in dienst is geweest van Sholtech, de technische poot van Sholto & Creed. Misschien is hij nog in dienst, maar dat zoeken we uit. Purcell kende een kleine man die graag steelt. Die kleine man had twee helpers met wie hij ruzie heeft lopen maken. Dat drietal hebben we vannacht op laten pakken, dus de politie zal hen wel in een cel hebben opgesloten. Daar bellen we straks ook over. Nicholas heeft ergens iets met deze zaak te maken.' Hij keek Geoff aan. 'Is Nicholas hier?'

De voorman schudde het hoofd. 'Niet verschenen, vanmorgen.'

'Kijk ik niet vanop. Het zou me verbazen als de vent belangrijk is, maar we laten hem wel door de politie oppakken. Terug naar Purcell. De vent kent in elk geval een persoon die graag 's nachts rondscharrelt, de man in de Granada. Ook al een kleine man, net als de baas van dat dieventrio.' Hij wachtte even en keek alsof hij iets wat hem bijna was ontschoten terug wilde halen.

'O, ja. Arie, hoe in hemelsnaam kwam jij op het idee om vannacht naar de caravan van de nachtwaker te gaan? Het was heel wat logischer geweest om in de Granada de geheimzinnige indringer op te wachten.'

Arie keek hem opgeruimd aan. 'Een idee. Zomaar een van die gekke ideeën waar ik patent op heb. Ik heb vannacht naar een

gesprek geluisterd tussen de nachtwaker en die andere man. Die Ian Purcell heeft dagenlang met een bouvier lopen zeulen, maar het viel me op dat hij heel anders over de hond sprak dan de meeste hondenbezitters doen. Hij wilde een paar keer van het beest af, leek me. Die ander moest hem vasthouden.

Ik kreeg het vage gevoel dat de man de bouvier alleen maar bij zich had om indruk te maken. Een nachtwaker met een hond, het lijkt heel wat. Maar de waker waakte niet en de hond speurde niet. Samen vormden ze een duo dat helemaal niet bij elkaar paste. Ik ben er vrijwel zeker van dat hij de hond geleend heeft, mogelijk van de man met wie hij vannacht naar mij op zoek was.' Burns beet op een van zijn veel te korte nagels. 'Ik wou dat ik nog wist wie die nachtwaker bij me heeft aanbevolen, maar er is zoveel gebeurd dat ik het glad ben vergeten.'

Hij richtte zich op.

'We gaan bellen,' zei hij vastberaden. 'Geoff, zoek ergens anders een telefoon en bel Sholtech. Bel de directeur en vraag hem het hemd van het lijf over Ian Purcell. Laat je niet afschepen. Als hij moeilijk doet, kun je hem zeggen dat ik de grote baas in Canada op hem afstuur. Ik ga hier met de politie bellen. Ik wil dat ze Purcell opsporen en ik wil alles van die drie inbrekers horen. Zo gauw je wat weet, kom je weer hier. Smeer hem nu. Ik begin haast te krijgen.'

De drie vrienden bleven rustig zitten wachten op de resultaten van de telefoongesprekken. Ze waren ervan overtuigd dat spoedig alle draden bij elkaar zouden komen en dat nog deze morgen een eind gemaakt zou kunnen worden aan de onregelmatigheden bij de piramide.

Na een dik kwartier banjerde Geoff het kantoor binnen. Zijn gezicht stond opgewonden.

'Raak,' zei hij. 'Die Purcell is een paar weken geleden ontslagen. Op staande voet. Hij gold als briljant, een techneut die steeds maar door bleef studeren en die met de mooiste ideeën kwam. Maar hij had ook een getikt kantje. Hij was in dienst van een firma die onder Canadees bestuur staat, maar hij is een van die maffe vogels die de pest hebben aan buitenlanders. Een paar maanden geleden ging het niet zo best met Sholtech. Er werd

een stel mensen ontslagen en dat waren allemaal Engelsen. Voor de job hier moesten ineens werknemers worden aangetrokken. In plaats van oude werknemer weer in dienst te nemen liet de directie Canadezen overkomen. Omdat ze beter opgeleid zijn, was het argument. Purcell heeft zich daar heftig tegen verzet. Hij begon te stoken en er is daar drie keer bijna een staking geweest. De directie heeft Purcell de straat opgeschopt en toen was het met de stakingsdreiging ook ineens voorbij.'

'Waarna het gedonder hier begon,' zei Burns bitter. 'Ik heb informatie van de politie. Er gaat een opsporingsverzoek uit op naam van Ian Purcell, dat is één.' Hij pakte een kladje. 'De inbrekers zitten vast en de kleine man heeft toegegeven dat hij de leiding had en dat hij contact had met een zekere Ian Reddick. Zijn naam is Roy Moy.'

Hij keek zijn tweede man aan. 'Zegt die naam je iets.'

Geoff begon te knikken. Zijn hoofd bewoog steeds sneller en er verscheen een stralende trek op zijn gezicht. 'Moy..., Moy... Er werkt hier een zekere Ben Moy. Je kent hem toch. Hij is de baas van de installateurs die in de betonkern bezig zijn en hij rijdt in een Granada.'

Burns gaf een klap op de tafel. 'Of ik hem ken. Die kleine vent. Gisteren heeft hij tegen me staan schreeuwen dat de bedrading van de lift was vernield en dat hij zo niet kon werken. De schoft. Reken maar dat hij de zaak eerst zelf naar de knoppen heeft geholpen. Hij wist waar hij moest zijn en hij had een sleutel ook.' Geoff stak een hand op om zijn baas te kalmeren. 'Ik heb aan de directeur van Sholto gevraagd wie de medestanders van Purcell waren toen hij protesteerde tegen de komst van de Canadezen. Een van hen was Ben Moy. De directeur zei nog dat hij wel een beetje kon begrijpen waarom de man de dampen in had, want zijn broer was een van de mensen die eruit zijn gevlogen.' Hij trok een papier uit zijn broekzak. 'Ik heb net ook nog even met onze afdeling personeelszaken gebeld en Nicholas nagetrokken. Drie keer raden hoe zijn vrouw heet. Reddick.'

'Juist,' zei Burns, met een vervaarlijke kalmte, 'En zijn er nog meer familieleden van werknemers die zich zo gekwetst voelen,

dat ze een compleet miljoenenproject lam willen leggen?’

‘Dat zoeken ze op personeelszaken uit. Je hebt altijd families van wie iedereen zo’n beetje hetzelfde vak gaat uitoefenen. Het zal wel niet bij Purcell, Nicholas en de Moy-broertjes blijven. Maar zij zijn wel de belangrijkste.’

Bob keek op. ‘Laat ze meteen zien uit te zoeken hoe die kale man met de dikke buik heet die me gisteren stond op te wachten in het fitnesscentrum in Brixton. En of de twee jongere inbrekers, die jongen en dat meisje, familie van een van de hoofdfiguren zijn of alleen een stel meelopers.’

Geoff maakte een paar aantekeningen. ‘Komt voor elkaar.’ Hij keek op toen Jan een geluid maakte.

‘Is er wat?’

Jan aarzelde. ‘We weten nu wel genoeg,’ zei hij. ‘Ik bedoel, wat kan het schelen wie de meelopers zijn? Purcell loopt vrij rond, maar achter hem zit de politie nu aan. Wordt het niet tijd dat wij iets aan Ben Moy gaan doen?’

Burns gromde. ‘Zeker wel. We gaan hem vangen, reken maar. Hij hoort hier vandaag te zijn. Tenzij hij er ook vandoor is.’

‘Hij is er,’ zei Geoff rustig. ‘Ik heb hem nog geen uur geleden gezien.’

‘Kom op dan,’ beval Burns. ‘Pakken, die vent.’

Als Burns zijn kalmte had kunnen bewaren was de kleine Moy waarschijnlijk zonder slag of stoot gevangen genomen, maar de leider van de piramidebouw had wekenlang zijn dagelijks toegenomen frustraties moeten opkroppen en nu de ontknoping naderde liet hij al zijn woede de vrije loop.

Hij liep naar buiten, zag een paar werknemers en gaf een brul die ruim boven het geknars van draailieren en het gehamer op staal heenkwam.

‘Waar is Moy? Waar is die schoft van een saboteur?’

Het was of hij algemeen alarm had gegeven. Drie seconden na zijn kreet werkte alleen de ploeg aan de achterkant van de piramide nog maar. De andere werknemers staarden hem aan of begonnen opgewonden naar elkaar te schreeuwen. De meesten van hen hadden met een of meer ongelukken te maken gehad en

het verhaal van de lassers die maar net aan een ontploffing van een stel drukcilinders waren ontkomen had de stemming er niet vrolijker op gemaakt. Toen werd rondgeschreeuwd dat Moy een saboteur was, werd hij prompt als aangeschoten wild beschouwd op wie naar hartelust mocht worden gejaagd.

Binnen een minuut was de man gelokaliseerd.

‘Hiero,’ riep iemand, hoog in het gebouw. ‘Hij loopt op de vijfde.’

Alle hoofden gingen naar boven en iedereen keek naar een nietige gestalte die aan de linkerkant van het gebouw vlak langs de rand liep.

Burns toonde nu dat hij niet voor niets de baas was. Hij wees ploegjes aan en gaf ze duidelijke opdrachten.

‘Naar het hoofdtrappenhuis, jullie. Rustig naar boven en zorg dat hij niet langs jullie glipt. Jij en jij, naar de bouwlift. De anderen links uit de flank. Zorg dat de vent niet via de steigers naar beneden kan.’

In een mum van tijd hadden de arbeiders zich verspreid en stonden alleen Jan, Bob en Arie nog aan de voet van het bouwwerk.

‘Dat redden ze wel zonder ons,’ stelde Bob droog vast.

Jan stond nog steeds omhoog te staren. ‘Die vent gaat naar de zesde. Wat denkt hij wel. Dat hij kan ontsnappen?’

Arie wreef over de achterkant van zijn hoofd. Er zat een bult ter grootte van een flinke mandarijn en door de druk die de bloeduitstorting op de zenuwvezels uitoefende, had hij stekende hoofdpijn. ‘Waar staat de auto van die vent?’

‘Zijn Granada? Wat moet je ermee?’

‘Kijken,’ zei Arie kort. Hij gaf verder geen commentaar, maar liep naar het parkeerterrein. Er stonden twee Granada’s, maar Arie ging als een postduif naar de meest linkse.

Bob kwam naast hem staan. ‘Wat wil je, dikke?’

Arie wees naar boven. ‘Waarschijnlijk pakken ze hem, maar als dat niet lukt, waar denk je dan dat die man heenrent?’

Bob gaf een knor. ‘Naar zijn auto natuurlijk. Hij weet dat hij de klos is, maar hij kan beter naar de politie rijden dan zich laten pakken door die opgewonden lui daar. Als die hem in handen krijgen kun je wat er van hem overblijft hooguit als lokaas voor

vissen gebruiken.'

'Precies, Bobbie, maar de politie zal hij niet halen, want wij vangen hem hier op.'

Jan kwam bij hen staan en gezamenlijk keken ze naar de piramide. Moy was nu op de hoogste verdieping en hij had iets in zijn hand.

'Wat heeft hij daar nou?'

'Een draad of zoiets.'

'Hij gaat toch niet springen? Ik bedoel, hij zal toch niet...'

'Welnee, man, doe niet zo gek. Hij gaat dalen. Kijk, die lefgozer heeft een staaldraad ergens aan vastgemaakt en laat zich erlangs zakken, en snel ook.'

Jan maakte een beweging. 'Hij heeft een paar beveiligingskabels aan elkaar gemaakt. Die kabels zijn er voor de lassers die op de hoogste verdieping werken. Kijk hem eens dalen!'

'Ik hoop dat hij goede handschoenen aan heeft. Hij gaat zo hard dat die kabels anders dwars door zijn handen snijden.'

Het was niet mis wat Ben Moy deed. Als een circusacrobaat liet hij zich langs de kabels glijden. Ze waren net niet lang genoeg, maar het scheelde niet veel. Drie meter boven de grond bleef hij een ogenblik bungelen. Daarna liet hij zich vallen, maakte een achterwaartse koprol en rende weg.

De mannen die de steigers bewaakten, hadden hem zien komen, maar ze waren te laat. In een halve cirkel begonnen ze achter hem aan te rennen, maar ze verloren zienderogen terrein. De arbeiders liepen niet helemaal op volle kracht. Ze remden af voor kuilen en stukken puin die overal op het terrein lagen en dat kostte tijd. Moy remde niet. Hij rende met de moed der wanhoop en als ooit de uitdrukking 'angst geeft vleugels' aan de praktijk werd getoetst dan was het hier.

Met een grote boog liep hij om stapels balken heen en de jongens verloren hem uit het oog.

'Waar is hij?'

'Daar links ergens. Vlak bij die zandhoop. Hij komt zo wel tevoorschijn.'

'Loopt hij nu van ons af of niet?'

‘Juist niet, man. Hij maakt een boog, maar hij komt hierheen.’

‘Duiken dan. Koppen weg, en wachten.’

Uit de geluiden op het bouwterrein konden ze ongeveer opmaken waar de vluchtende man zich bevond. De werknemers renden niet alleen, ze schreeuwden er ook flink bij en hun kreten schalden over de Docklands.

‘Hij komt dichterbij.’

‘Waffel dicht, man, door dat geschreeuw hoor je hem toch al moeilijk komen.’

‘Pah, wedden dat hij hijgt als een lekke stoomfluit?’

‘Luister nou maar. Het is beter voor hem dat wij hem pakken dan dat die lui hem in hun grijpvingers krijgen.’

Twee minuten later was het raak. Ze hoorden het hijgende gepiep van de uitgeputte man en zagen hem vlak erna in gebogen houding tussen twee auto's doorstrompelen. Hij was aan het einde van zijn krachten en hij protesteerde niet eens toen Bob en Arie hem ieder bij een arm pakten.

Arie keek om zich heen. ‘Jan, hou die lui tegen. Bob, in de auto met hem en deuren en ramen dicht. We blijven zitten tot Burns hier is, anders wordt het een slachtpartij.’

Hoe waar die woorden waren bleek snel. Jans bezwerende woorden konden maar net voorkomen dat de complete Granada werd opgetild. Gezichten verschenen voor de ruiten en woedende mannen legden in slordig, maar heel begrijpelijk Engels uit welke plannen ze hadden met Moy.

De man zelf zei geen woord. Hij maakte zich zo klein mogelijk op de achterbank en klemde zijn armen om zijn hoofd. De adem gierde nog steeds door zijn keel en zelfs al had hij iets willen zeggen, dan nog had hij het onmogelijk gekund.

Het zag er even naar uit dat een paar man de auto gingen openbreken, maar Burns maakte met barse stem een eind aan alle plannen.

‘Achteruit iedereen. Deze vent is voor de politie. Weg jullie.’

Hij tikte tegen een ruit. ‘Kom er maar uit. We nemen hem mee naar een van de keten en zetten er een paar wachten bij. Geoff, bel de politie. Jongens, breng Moy naar die groengele keet en stop hem erin. Ik wacht op jullie in mijn kantoor.’

Burns zat vrijwel te stralen toen de jongens het kantoor binnengingen. Hij hing onderuitgezakt op een stoel en was bezig zich iets sterks in te schenken uit een vierkante fles. Hij wees op een kast. 'Daar staat drinken. Sterke drank, bier, cola, je zoekt maar uit. Er zijn nog een paar broodjes ook.'

Arie pakte cola en ontdekte een doos koffiekoekjes, van die kleine biscuits die allemaal apart zijn verpakt. Hij nam de hele doos mee en begon een dozijn koekjes te ontpellen.

Burns zat er met een tevreden gezicht naar te kijken.

'We hebben ze,' zei hij. 'De politie pakt Purcell en wij hebben Moy. Nicholas komt vanzelf wel boven water en als er meelopers zijn dan horen we het wel. Voorzover ik het kan bekijken, is de zaak opgelost. Zijn jullie het daarmee eens?'

'Ja,' zeiden Jan en Bob.

Arie gromde iets onduidelijks met een mond vol koffiekoek.

'Mooi. En mag ik dan nu aannemen dat het is afgelopen met al de mysterieuze gebeurtenissen, de ongelukken en de vernielingen waardoor ik in enkele weken tijd ongeveer vijf jaar ouder ben geworden?'

'Ja,' zei Jan.

'Ja,' zei Bob.

Arie slikte een half dozijn koekjes door. 'Nee,' zei hij duidelijk.

Burns keek hem stomverbaasd aan. 'Nee?'

'Nee. Tenminste, ik denk van niet. Beter gezegd: ik vrees van niet. Vannacht, toen ik in de caravan van Purcell was zag ik een paar laden vol rommel. In een van die laden lag iets opvallends. In een doosje met houtwol lag een detonator. Wat doet een technische vent met een detonator?'

Het werd dodelijk stil in het kantoor.

Een klapstuk

‘Juist,’ zei Burns met een ietwat verwrongen stem. ‘Detonators. Je hebt er niet toevallig een paar kilo dynamiet naast zien liggen?’
‘Dat niet,’ zei Arie vriendelijk. ‘Maar wel een bosje glad draad. Ik dacht dat het elektriciteitssnoer was, maar het kan best lont zijn geweest.’

Burns gooide het hoofd in de nek en inspecteerde het plafond. ‘Ooit, jaren geleden,’ zei hij langzaam, ‘heb ik instructies gehad over dit soort zaken. Nooit iets zelf doen, zeiden ze. Bel de politie en maak dat je wegkomt.’ Hij richtte zich op en wees met een van zijn stompe vingers naar Arie’s maagstreek. ‘Wil jij, jongen, wil jij beweren dat ik hier de hele zaak moet ontruimen. Dat ik, nu we de saboteurs hebben ontmaskerd, toch nog opnieuw achterstand oploop, alleen omdat jij een detonator hebt gezien?’ Hij porde met de vinger alsof hij Arie’s navel wilde vergroten. ‘Want dat is toch wat jouw opmerking inhoudt. In feite zeg je: er kan hier een bom zijn, ga dat ding zoeken.’

Arie vertrok geen spier. ‘Ik zeg niks. Ik zeg alleen dat ik een ontsteker heb gezien. Misschien betekent het niksniemandal en misschien zakt straks de helft van de bouwwerk in puin.’

Burns wreef over zijn gezicht. Hij zag er weer jaren ouder uit. ‘Precies, en alleen al door dat woord misschien moet ik de hele bouw stopzetten. Ik kan gewoon het risico niet nemen. Als er iets gebeurt...’ Hij rilde.

Jan schudde resoluut het hoofd. ‘Ik zie het anders. Als iemand u belt en zegt dat hij een bom heeft geplaatst, dan bent u verplicht om de bouwplaats te laten ontruimen, dat is duidelijk. Het zou onverantwoordelijk zijn om het niet te doen. Maar er is geen telefoontje geweest. Er is vaag, heel vaag en heel in de verte kans dat er iets niet pluis is, maar die kans is klein. Als iemand vannacht een bom heeft neergelegd, waarom is het ding dan nog niet ontploft? Waarom heeft niemand een vreemd pakje ontdekt? Ik stel voor dat we rustig en ordentelijk gaan zoeken, zonder dat we paniek veroorzaken. Als u de politie belt en er is

niets aan de hand dan bent u toch nog drie dagen bezig om journalisten uit te leggen waar alleen al het idee vandaan kwam.'

Burns ontspande zich iets. 'Durf je dat?'

'Zoeken naar een bom? Allicht, anders begon ik er niet over. En Bob en Arie durven ook. Zo gauw zijn we niet bang, hoor.'

Burns keek langs Jan heen en zag zowel Bob als Arie knikken.

'Vooruit dan. Ik haal Geoff en we vormen ploegen. Een paar zoeken beneden in de betonkern, de anderen gaan naar boven. Kijk vooral op plaatsen waar bijna niemand komt. Donkere hoeken. Onder afval. Desnoods in de tonnen waarin de bouten en moeren zitten.' Hij keek de jongens aan. 'Wie blijft beneden, wie gaat naar boven?'

'Beneden,' zei Arie meteen. 'Ik ben niet zo'n klimmer. Dat is meer iets voor Jan en Bob.'

'Vooruit dan. Hoe eerder we weten dat er niets is, hoe geruster ik me zal voelen.'

De verdeling was snel gemaakt. Arie en Geoff zouden de betonkern uitspitten tot en met de eerste bouwlaag, Burns zou de lifschachten en het trappenhuis inspecteren en Bob en Jan stelden zich beschikbaar voor de staalconstructie. Door deze verdeling zou Burns een centrumpositie innemen en dat kon nodig zijn als er snel beslissingen moesten worden genomen.

Terwijl ze naar de tweede verdieping liepen, dacht Jan hardop over mogelijke bergplaatsen.

'Persoonlijk zou ik een bom beneden neerleggen. Ondermijn de voet van dit gebouw en je kunt de hele piramide afbreken,' vond hij.

Bob knikte. 'In theorie ben ik het met je eens, maar de kans dat er doden vallen is dan ook het grootst. Tot nu toe is er nog niemand zelfs maar gewond geraakt bij alle ongelukken en ellende.'

Jan protesteerde. 'En vanmorgen dan? Het is toch stom toeval dat niet vier lassers het gebouw door zijn geslingerd?'

'Dat was door sabotage van Ben Moy. Die bom is zeer waarschijnlijk van de nachtwaker, als er al een bom is, en die man is misschien geschift, maar dat hij volkomen bloeddorstig is, heb ik uit de gebeurtenissen niet kunnen opmaken.'

‘We zullen het snel genoeg merken,’ zei Jan droog. ‘Dit is de tweede. Jij gaat links, ik rechts. Kijk overal, vooral achter pilaren waar rommel ligt. Een bom hoeft niet groot te zijn.’

De bom was inderdaad niet groot. Ze lag verborgen onder een stuk staalplaat die schuin tegen een pilaar op de derde verdieping was gezet en Jan keek er bijna overheen.

Iemand die minder secuur was, zou het metalen kistje onder de staalplaat mogelijk hebben aangezien voor een materiaaldoos, maar Jan nam opdrachten nu eenmaal uiterst serieus. Hij keek niet alleen, hij duwde ook met handen en voeten. Aanvankelijk dacht hij te maken te hebben met een licht, aluminium deksel dat was blijven slingeren, maar toen hij er een teen onder schoof, merkte hij dat hij tegen een kistje duwde dat opvallend zwaar was voor zijn omvang. Hij schoof de staalplaat weg en knielde neer.

Een soort geldkist, dacht hij, maar dan wel een zonder sleutel.

Hij drukte zijn oor tegen het deksel en bleef liggen luisteren. Vreemd genoeg voelde hij zich niet in het minst nerveus. Hij was ervan overtuigd dat hij de bom had gevonden en hij wist even zeker dat ze nog niet af zou gaan.

Toen het een ogenblik rustig was in en bij de piramide hoorde hij het zachte tikken van de tijd klok.

Hij richtte zich op en floot op zijn vingers.

Bob kwam aanrennen of hij een record moest breken.

‘Hebbes?’

Jan wees op het kistje. ‘Dat is hem.’

Bob keek om zich heen. ‘Wat nu? De piramide ontruimen?’ Jan krabde achter een oor. ‘Dat is een heel gedoe, hoor.’

‘Wat dan, man. Dat is een bom, geen klapperpistool. Het kan afgaan en dan krab je van je leven niet meer.’

‘Tja. Nou, het ligt hier al uren en het is nog steeds niet afgegaan.’

‘Daarom juist, jij zuinige gek. Omdat er nog niets is gebeurd moet de klap nog komen. We moeten weg hier, en snel ook.’

‘En die bom laten liggen?’

‘Wat wil jij dan?’ Bob stond op zijn benen te hopen van de spanning. ‘Wat doe je nou?’

Hij keek met grote ogen toe hoe Jan voorzichtig het kistje oppakte en naar de zijkant van de piramide droeg.

‘Leg neer dat ding, Jan. Ben je nou helemaal van Lot gebensd. Leg neer, of ik...’ Hij zweeg en bewoog machteloos zijn handen. Jan zei niets, maar keek geconcentreerd voor zich. Alsof hij een kostbare oude vaas vervoerde, liep hij op zijn tenen naar de rand van de verdieping. Meer dan vijftien meter beneden hem zag hij balken, grind en zand. Een van de zandhopen bevond zich een meter of tien naar links.

Schuifelend liep hij vlak langs de rand, het kistje met gestrekte armen voor zich uit houdend, alsof de bom op die manier geen kwaad kon.

Precies boven de zandhoop liet hij de kist vallen. Hij deinsde achteruit en kromp in elkaar. In gedachten telde hij af. Drie, twee, een, boem.

Maar er boemde niets en toen hij voorzichtig over de rand keek, zag hij het kistje op het zand liggen, een zijkant glinsterde in de zon.

Hij merkte pas dat hij van top tot teen trilde en dat zijn nek nat was van het zweet toen Bob hem meetrok naar beneden, waar hem als dank door een opgeluchte Burns de huid werd volgescholden tot hij zich voelde gloeien.

‘Jij onverantwoordelijke gek,’ briepte de bouwbaas. ‘Jij malloot van zuiver water. Idioot. Jij had ter plekke de lucht in kunnen vliegen, besef je dat?’

Jan besepte het terdege en hij liet de woorden van Burns rustig over zich heenkomen. Toen de man was uitgetierd vroeg hij: ‘Wat doen we nu?’

‘Wat we doen? De bouwplaats ontruimen, natuurlijk. De politie bellen en afwachten. Wat wou je anders? Op dat kistje gaan liggen? Je naam erin graveren?’

Arie duwde Jan zacht terzijde. ‘Kan die kraan daar bij de zandhoop komen waar het kistje op ligt?’

Nu Burns werd geconfronteerd met een min of meer bouwkundig probleem werd hij op slag de leider van een constructieteam.

‘Een van de kranen kan erbij, ja.’

‘Is het dan niet dienstig extra zand op die kist te gooien. Hoe

meer we de ontploffing dempen, hoe beter, lijkt me.'

Bob viel hem bij. 'Daar stond ik net aan te denken. Volgens mij kan een kraanmachinist nog veel beter dat kistje gelijk met een hap zand optillen en zover mogelijk van de piramide af neerleggen. Daarachter is kaal terrein. Laat dat ding daar maar ontploffen.'

Burns keek beschaamd. 'Ik heb gehoord dat jullie slim waren, maar dit... Ik heb het gevoel dat ik van een stel snotneuzen het ene na het andere lesje krijg.'

Hij liep weg om te onderhandelen met een kraanmachinist.

Een kwartier later lag de bom op tientallen meters van de piramide. Een minuut later verscheen de politie met loeiende sirenes, gevolgd door een ambulance. Ze werden gevolgd door tientallen omwonenden, toevallige passanten en werknemers van bouwplaatsen uit de omgeving. Er kwamen journalisten, radio- en televisiewagens en zowaar ook nog vier bomspecialisten.

In totaal kwamen er meer dan drieduizend man en ze deden allemaal hetzelfde: helemaal niets. Ze wachtten en vertelden sterke verhalen.

Bij de aankomst van de eerste journalist waren de drie jongens een bouwkeet ingedoken en daar hadden ze zich verschanst. Terwijl Burns vage verhalen vertelde over saboteurs die waren aangehouden en over een bom die bij toeval was ontdekt, hielden ze zich onledig met het leegdrinken van flesjes cola en het eten van tientallen koffiekoekjes.

Om half drie dropen de eerste nieuwsgierigen af. Er was een kistje gevonden, nou èn, was hun mening. Een tijdje later werden werknemers van andere bouwwerken teruggeroepen en kort erna vertrok de eerste journalist.

Weer een poosje later ontstond er een lacherige stemming. Iemand had een kistje laten liggen... maar dat betekende natuurlijk helemaal niet dat meteen groot alarm gegeven behoefde te worden, was de bijna algemene mening.

Burns werd ondervraagd door politiemensen die duidelijk lieten blijken dat ze dachten dat hij door de spanning van de afgelopen dagen een beetje van slag was geraakt en na verloop van tijd

begon de man het zelf ook te geloven.

Om half zes gingen de meeste arbeiders naar huis. Hun werkdag zat erop en als er iets zou knallen, dan knalde het ook wel zonder dat ze in de buurt stonden, vonden ze.

Kort na zes uur was de bezetting uitgedund tot een man of veertig, voor het grootste deel politie. Iedereen was chagrijnig of ongelooflijk melig en niemand verwachtte dat er iets zou gebeuren dat ook maar in de verte op spektakel leek.

Toen de bom ontplofte, werd iedereen er volslagen door verrast. De jongens voelde de grond trillen en vlak erop hoorden ze een doffe knal. Het geluid viel tegen. Het was alsof er een enorme voetzoeker ontplofte en dat was alles. Maar de gevolgen waren indrukwekkend. De kraanmachinist had vele kubieke meters zand gestort op het kistje en al dat zand werd als een reusachtige wolk over de Docklands uitgespreid. Nog minuten later hing er een nevel boven de piramide en zelfs 's avonds visten agenten korrels zand uit hun oren en neus.

Daarmee was de pret voorbij. Er was geen tweede bom en dat moest halverwege de avond zelfs de politie erkennen. Twee inspecteurs verzekerden Burns dat Ian Purcell met man en macht zou worden gezocht en vertrokken samen met de ambulance, de laatste journalisten en de bomexperts.

Om precies negen uur stapte Burns zijn kantoor binnen. Hij sloot de deur en keek Jan, Bob en Arie om beurten aan.

'Kijk, jongens,' zei hij. 'Ik ga jullie niet vertellen hoe dankbaar ik jullie ben. Zonder jullie was de bouw van de piramide uitgelopen op een ramp en dat weten jullie evengoed als ik. Daar zijn geen taarten en bossen bloemen voor nodig.'

Hij wenkte Jan. 'Voor zover ik weet ben jij de penningmeester, dus jou betaal ik uit, oké?'

Hij pakte een chequeboekje en een vulpen. 'Vijftigduizend voor het oplossen van de problemen. Pakweg tienduizend voor de onkosten en nog eens tienduizend arbeidsloon. Dat is iets meer dan afgesproken, maar jullie hebben het dik verdiend. Mocht de baas in Canada vinden dat ik te krenterig ben geweest, dan laat hij jullie dat wel een keer weten. Goed zo?'

Jan knikte. 'Dik voor elkaar. Meer dan dik.'

Burns schreef de cheque uit en wapperde het papiertje droog.

'Dat was dat. Ik ga nu naar mijn vrouw en ga drie weken slaap inhalen. Geoff houdt de zaak hier morgen wel op orde. We moeten weer een extra dag inhalen, maar dat kan nu zonder dat we ons aan alle kanten bedreigd voelen en dat is heel wat waard. Iemand nog vragen?'

Niemand zei een woord.

'Fijn zo. Ik hou niet zo van sentimentaliteiten, maar ik verzeker jullie: als jullie een keer hulp nodig hebben, bel me dan, al is het midden in de nacht.'

Hij stak een hand in zijn broekzak en dolf een handvol munten op.

'Die zijn voor jou, Bob. Zie het maar als een bonus.'

Bob keek verbaasd naar de munten op tafel. 'Wat moet ik daarmee?'

Burns lachte voluit. 'Je vader bellen. Toen ik hem zaterdagavond aan de lijn had vroeg hij zich in rond Amerikaans af waarom jij nog niet de moeite had genomen om hem de gegevens te verstrekken waar hij op zat te wachten.'

Bob liet enig verschrikt gehuil horen. 'Het pakhuis,' zei hij, 'het pakhuis aan de Thames. Dat is ook zo. Ik moest kijken hoe het erbij stond en...'. Hij kreunde. 'Dat zal me wat worden als ik straks bel.'

'Sterkte,' zei Burns uit de grond van zijn hart. 'Ik ga er vandoor. Trekken jullie de deur straks achter jullie dicht?'

de volgende avonturen
van Jan, Bob en Arie
leest u in

SCHERMUTSELINGEN BIJ EEN ZANDAFGRAVING
ISBN 90 6056 5010

In deze serie verschenen:

- 1 Avonturen in de Stille Zuidzee
- 2 Drie jongens op een onbewoond eiland
- 3 De strijd om het goudschip
- 4 Een overval in de lucht
- 5 De jacht op het koperen kanon
- 6 Sensatie op een Engelse vrachtboot
- 7 Tumult in een toeristenhotel
- 8 Drie jongens als circusdetective
- 9 Een dollarjacht in een D-trein
- 10 Een speurtocht door Noord-Afrika
- 11 Drie jongens en een caravan
- 12 Kabaal om een varkensleren koffer
- 13 Een motorboot voor een drijvend flesje
- 14 Een kloppjacht op een kapitein
- 15 Een radarboot als zilvervloot
- 16 Nummer negen seint New York
- 17 Een meesterstunt in Mexico
- 18 Trammelant op Trinidad
- 19 Vreemd krakeel in Californië
- 20 Lotgevallen rond een locomotief
- 21 Pyjama-rel in Panama
- 22 Vreemd gespuis in een warenhuis
- 23 Wilde sport om een nummerbord
- 24 Hoog spel in Hong Kong
- 25 Een vliegtuigsmokkel met verrassingen
- 26 Stampij om een schuifrompet
- 27 Kunstgrepen met kunstschatten
- 28 Bombarie om een bunker
- 29 Ali Roos als Arie Baba
- 30 Heibel in Honolulu
- 31 Arie Roos wordt geheim agent
- 32 Cnall-effecten in Casablanca
- 33 Een zeegevecht met watervrees
- 34 Bob Evers belegert Fort B
- 35 Arie Roos als ruilmatroos
- 36 Kloppartijen in een koelhuis
- 37 Superslag in een supermarkt
- 38 Een festival vol verwickelingen
- 39 Bouwbonje om een staalskelet
- 40 Schermutselingen bij een zandafgraving

Bouwbonje om een staalskelet

Bob Evers moet een klusje opknappen in de Docklands, het oude havengebied van Londen. Druipend van de regen ziet hij een grote staalplaat vallen van een bouwwerk, dat lijkt op een op zijn kop staande piramide.

Als hij gaat kijken, wordt hij bijna op zijn nieuwsgierige neus geslagen door woedende arbeiders die te maken hebben met een reeks van incidenten waardoor de bouw sterk wordt vertraagd.

Bob ontdekt dat er sprake is van een complot en samen met de haastig opgetrommelde Jan en Arie volgt hij het spoor van een paar saboteurs.

Spectaculaire situaties zijn het gevolg. Een van onder tot boven met graffiti volgespoten bus ramt tientallen auto's en voorwerpen worden vanuit een flat op de zesde verdieping naar een speelplaats gesmakt.

Jan voorkomt in de piramide een ontploffing en slimme Arie ontdekt dat een werknemer een bom in elkaar heeft geknutseld.

Bouwbonje om een staalskelet is een 'ouderwets' Bob Evers-avontuur waarin de jongens door hun handigheid kans zien een enorme beloning te verdienen.

ISBN 90-6056-494-4

9 789060 564943

NUGI 220

Uitgeverij De Eekhoorn